

การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

A NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOPMENT LEARNING AND CLASSROOM
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE VOCATIONAL
EDUCATION IN CHONBURI

กานต์ธิดา โพธิมา
KARNTIDA POTIMA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2560

KMITL-2017-ED-M-217-049

การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี

A NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOPMENT LEARNING AND CLASSROOM
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE VOCATIONAL
EDUCATION IN CHONBURI

กานต์ธิดา โพธิมา
KARNTIDA POTIMA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2560

KMITL-2017-ED-M-217-049

A NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOPMENT LEARNING AND
CLASSROOM MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE
VOCATIONAL EDUCATION IN CHONBURI

KARNTIDA POTIMA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN
RESEARCH AND EVALUATION IN EDUCATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2017

KMITL-2017-ED-M-217-049

COPYRIGHT 2017

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีพศึกษา จังหวัดชลบุรี
A Needs Assessment for Development Learning
And Classroom Management of Teachers Under
the Vocational Education in Chonburi

นักศึกษา

นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา

รหัสประจำตัว

55631408

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม (การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.กฤษณา คิตดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.ชาญชัย	วงศ์สิริสวัสดิ์	
ดร.กฤษณา	คิตดี	
ดร.ผดุงชัย	ภูพัฒน์	
ผศ.ดร.ธนิษฐ์	รัตนโอฬาร	
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ

21 มิถุนายน 2560 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ

ณ ห้องเรียนปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ มะโน)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

วันที่...31...เดือน...ก.ย.....พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครุอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี
นักศึกษา	นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา
รหัสประจำตัว	55631408
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา
พ.ศ.	2560
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.กฤษณา คิตติ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และ 3) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 220 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเรื่องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู โดยใช้ดัชนี PNI modified

ผลการวิจัย พบว่า ไม่มีองค์ประกอบใดที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน ในส่วนสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู พบว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้ มีสาเหตุที่สำคัญที่สุดคือ ครูสอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างมาก ในด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนพบว่า มีสาเหตุที่สำคัญที่สุดคือ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูที่สำคัญคือ การศึกษาดูงาน โดยมีครูผู้มีส่วนร่วมนำในการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมาเป็นวิทยากร

Thesis Title	A Needs Assessment for Development Learning And Classroom Management of Teachers Under the Vocational Education in Chonburi
Student	Miss Karntida Potima
Student ID.	55631408
Degree	Master of Industrial Education
Program	Research and Evaluation in Education
Year	2017
Thesis Advisor	Dr.Krissana Kiddee
Thesis Co-Advisor	Dr.Phadungchai Pupat

ABSTRACT

The purposes of this research were to assess a needs for development learning and classroom management for teachers, to analyze the aspects that are essential needs for development learning and classroom management, and to analyze the developmental approach to develop learning and classroom management. Stratified Random sampling consisted of 220 teachers under the Vocational Education in Chonburi. The instruments used in this research were questionnaires, quality inspection of content validity and reliability at 0.97, analysis using Mean and Standard Deviation, and analysis of needs to develop learning and classroom management by using the Modified Priority Needs Index (PNI Modified).

The results of these analyses showed that the needs for assement to develop learning and classroom management of teachers were not considered urgent. However teacher learning and classroom management learning plans were high level problem. Teachers teach many subjects and must write learning plans. There for, it takes a lot of time to write learning management plans. In terms of creating a classroom management surrounding, it was found that the most important aspects were materials, equipment, and surroundings not being available for teaching activities. The most important aspect for the development of learning and classroom management for teachers is that expert teachers, who are highly experienced in learning and classroom management, should conduct school visits.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยดีเนื่องด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร. กฤษณา คิตดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง รวมถึงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง ตลอดจนให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในระหว่างดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอดจนสามารถจัดทำได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาได้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำ ตลอดจนครูอาชีพศึกษาจังหวัดชลบุรีทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

กานต์ธิดา โพธิมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	10
2.1.1 การจัดการเรียนรู้.....	10
2.1.2 การจัดการชั้นเรียน	20
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น	25
2.2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	25
2.2.2 ความหมายและประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	35
2.2.3 หลักของการประเมินความต้องการจำเป็น	36
2.2.4 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น	37
2.2.5 วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น.....	40
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	84
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	90
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู.....	92
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู	105
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู.....	116
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู	120
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	122
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	122
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	125
5.3 ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ	136
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	151
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องรายชื่อ (IOC).....	163
ประวัติผู้เขียน	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการเรียนรู้ในระดับบทเรียน..... 13
2.2	ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น..... 39
2.3	การสรุปสังเคราะห์ประเด็นสำคัญของวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นที่นิยม 5วิธี..... 61
3.1	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทสถานศึกษา..... 87
3.2	กรอบการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ... 88
4.1	จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 90
4.2	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์หน่วยการสอน (n=220)..... 93
4.3	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์จุดประสงค์ (n=220)..... 94
4.4	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา (n=220)..... 96
4.5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์กิจกรรม (n=220)..... 97
4.6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการกำหนดสื่อ (n=220)..... 99
4.7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน (n=220)..... 100
4.8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ (n=220)..... 101
4.9	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ (n=220)..... 102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม (n=220)	103
4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา (n=220).....	104
4.12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในแต่ละองค์ประกอบ (n=220).....	105
4.13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบ การวิเคราะห์หน่วยการสอน.....	106
4.14 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบ การวิเคราะห์จุดประสงค์.....	107
4.15 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบ การวิเคราะห์เนื้อหา.....	108
4.16 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบ การวิเคราะห์กิจกรรม	109
4.17 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบ การกำหนดสื่อ	110
4.18 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบ การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน.....	111
4.19 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI <i>modified</i>) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ	112

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.20 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ	113
4.21 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม	114
4.22 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา	115
4.23 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI _{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนของแต่ละองค์ประกอบ	116
4.24 จำนวน ค่าร้อยละ และลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้.....	117
4.25 ค่าร้อยละ และลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้าง บรรยากาศการจัดการชั้นเรียน.....	118
4.26 จำนวนและค่าร้อยละของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู	120

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2.1 แนวทางการพิจารณาเลือกเทคนิค วิธีสอนในการจัดการเรียนรู้.....	16
2.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี.....	17
2.3 แนวคิดพื้นฐานของโมเดลการประเมินแบบ CIPPประเภทของการตัดสินใจและการประเมิน....	30
2.4 โมเดล CSE	31
2.5 กิจกรรมในกระบวนการแก้ปัญหา.....	32
2.6 บทบาทของการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีต่อการวางแผนและพัฒนา	34
2.7 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการสำรวจ.....	43
2.8 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการจัดลำดับความสำคัญ	46
2.9 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการวิเคราะห์สาเหตุ.....	50
2.10 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการระดมความคิด.....	55
2.11 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการวิเคราะห์ทางเลือก	59

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่จะพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้ และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงระบบและโครงสร้างของสังคมไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559 : 10) และท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสารปัจจุบัน บนโลกไร้พรมแดนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องรวดเร็วและรุนแรง การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมกันทั่วโลก ให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย รวมทั้ง การศึกษาตลอดชีวิต การจัดระบบการศึกษาที่สนองตอบความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศชาติมากเท่าไร หมายถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้น บุคคลที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้ ก็คือ “ครู” ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียนและเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. 2557 : 6)

การอาชีวศึกษา เป็นกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ชีวิตการทำงานหรือประกอบอาชีพ เป็นการผลิต และพัฒนากำลังคน ระดับกึ่งฝีมือ (Semi-Skill) ระดับช่างฝีมือ (Skill)ระดับช่างเทคนิค (Technician) และระดับเทคโนโลยี (Technologist)ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สามารถตอบสนองตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตลอดจนความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอาชีวศึกษา จึงเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสามารถสนองต่อการขยายตัวทั้งในภาคอุตสาหกรรม และการบริการรวมทั้งการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในสภาวะปัจจุบันที่โลกมีความเป็นสากลมากขึ้น การอาชีวศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ

ในการนำพาประเทศเข้าสู่การแข่งขันในโลกยุค “คลื่นแห่งการเรียนรู้” หรือ ยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication Technology) อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ มีฝีมือที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ประกอบ ศรีตระกูล. 2550 : 1)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักของรัฐ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาวิชาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษาเยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้จัดทำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานโยบาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555 - 2569) การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการกำหนดนโยบาย เป้าหมายการผลิตและแผนพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีความสำคัญกับคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นสำคัญ โดยมุ่งปรับปรุงปัจจัยสนับสนุนและกระบวนการจัดอาชีวศึกษาให้เกิดคุณภาพ ทั้งในด้าน 1) สารสนเทศสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้แนวทางการพัฒนากำลังคนในระดับโลก ระดับภูมิภาคระดับประเทศ ระดับกลุ่มจังหวัด และระดับจังหวัด 2) ให้มีความสำคัญกับครู และผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยมุ่งเพิ่มพูนขีดความสามารถของครูในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานประกอบการโดยเน้นความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงาน และ 4) เตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในส่วนของ การตั้งรับและเชิงรุกได้แก่ การเพิ่มขีดความสามารถทางภาษา และสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับสากล (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555 : 7)

จากข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการติดตามประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา พบปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดอาชีวศึกษา โดยเฉพาะด้านการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ อาจารย์ ในภาพรวมขาดแคลนในเชิงปริมาณ และคุณภาพ บางส่วนจบแล้วไม่เป็นครู บางพื้นที่ขาดแคลนครูต้องจ้างครูอัตราจ้าง ขาดระบบการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และเพียงพอ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 8) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิต และพัฒนากำลังคนของประเทศ ได้เสนอใน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การยกระดับคุณภาพของครู และ/หรืออาจารย์ ให้ยกระดับคุณภาพครู/ครูฝึกหรือครูช่างโดยเร่งด่วน เพื่อให้ทันกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ พิจารณาจัดทำสมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ ร่วมกับภาคเอกชน โดยพิจารณาเรื่องค่าตอบแทนที่เหมาะสมไปพร้อม กันหรืออาจจะสร้างสถานฝึกอบรมร่วมกับสถานประกอบการ โดยใช้ผู้สอนบางส่วนจากโรงงานด้วยระบบที่เหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 15)

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาให้ได้บุคลากรผู้จบอาชีวศึกษาที่มีศักยภาพในการทำงานอุตสาหกรรมสมัยใหม่ บุคลากรที่สำคัญที่สุดคือ ครูอาชีวศึกษา ซึ่งมีภาระหน้าที่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้ และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ตามมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ แต่ปัจจุบันพบปัญหาว่า ครูอาชีวศึกษาบางส่วนนั้นยังขาดความรู้ และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพ ในบางข้อกำหนดขีดความสามารถในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนา หรือจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในวงการอุตสาหกรรมไทยในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วจนส่งผลให้ครูอาชีวศึกษาไม่สามารถพัฒนาความรู้ใหม่ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและสอดคล้องกับโครงสร้างของแรงงานซึ่งเป็นตัวชี้หรือกำหนดคุณสมบัติของผลิตผลทางการศึกษา ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องพัฒนาคุณภาพของครูให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา (ธีรวิทย์ บุญยโสภณ. 2542 : 130-131)

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้ครูส่วนใหญ่ต้องปรับตัวเอง และจัดกระบวนการเรียนการสอนใหม่ ให้เหมาะสมสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมุ่งให้นักเรียนแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด จากการรายงานเรื่องหลักสูตรการศึกษาพบว่า ในด้านคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการนั้น ครูส่วนใหญ่ยังใช้การสอนแบบเดิม ไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองครูยังใช้สื่อการสอนน้อยครูจึงมีส่วนอย่างสำคัญยิ่งในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพโดยเฉพาะในด้าน การสอน ซึ่งต้องมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งความรู้มากกว่าคนทั่วไปในอดีตนั้นในระบบการเรียน ครูเป็นแกนหลักเป็นตัวนำทั้งระบบกระบวนการกลุ่มเกลาทางสังคมอย่างไรก็ดีครูมิได้เป็นผู้รู้ และแหล่งความรู้แต่เพียงผู้เดียวดังนั้นวิชาชีพครูจึงได้รับการทบทวน และสิ่งที่ครูควรจะมีอย่างหนึ่งคือ ความสำนึกในจิตใจ เพราะบทบาทของครูถ้าปราศจากความสำนึกแล้วครูก็จะมีอะไรเหนือกว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น ดังนั้นครูจึงต้องสำนึกในหน้าที่วิชาชีพครูและพัฒนาหน้าที่ของวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพจากสภาพการศึกษาในอดีตถึงปัจจุบัน จะพบว่าครูเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาที่มีศักยภาพ ดังนั้นครูจึงควรมีการพัฒนาตนเองในทุกด้านเพื่อที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ความสามารถของครูเป็นตัวแปรสำคัญที่จะคาดหมายคุณภาพของนักเรียน เพราะหากครูมีความสามารถต่ำก็จะนำไปสู่คุณภาพประชากรที่ไม่เป็นผู้ผลิตผลงาน (วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล. 2544 : 5-6)

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับครู แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ซึ่งบทบาทสำคัญของผู้สอนอาชีวศึกษาคือ การเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ต้องฝึกฝน ลักษณะนิสัยที่ต้องปลูกฝังจาก

การวิเคราะห์งานที่ต้องสอน นำมาออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน เตรียมคำถามที่จะใช้ กระตุ้นและช่วยการเชื่อมโยงความคิดของผู้เรียน เตรียมสื่อการสอน และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนอกจากบทบาทที่เป็นภารกิจของผู้สอนในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้แล้ว ครูผู้สอนอาชีวศึกษาจะต้องมีบทบาทในการแสดงตนเป็นแบบแผนและตัวอย่างที่ดี ดำรงตนในแนวทางที่ดั่งตามคำสั่งสอนศิษย์ และหมั่นฝึกฝนงานที่เป็นทักษะปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ ดังนั้นการที่จะพัฒนาครูให้มีความสามารถ ขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากและเป็นขั้นตอนแรกในการวางแผนการพัฒนา คือ การประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง กระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก (สุวิมล ว่องวาณิช. 2548 : 62)

จากความสำคัญจะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องพัฒนาคุณภาพของครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านต่างๆ ครูผู้สอนต้องออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผลในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างได้ผล ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความคิดรวบยอดและหลักการ ผู้สอนจึงต้องใช้สื่อการสอนและตัวอย่างต่าง ๆ ช่วยผู้เรียนสร้างการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำผลของการเรียนรู้ไปใช้ทำความเข้าใจการทำงานภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับการทำงานสถานประกอบการมากที่สุด และจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย พบว่ายังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี และจากปัญหาต่างๆดังกล่าวที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้ตรงกับความต้องการตามข้อกำหนด สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1.2.1 เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3.1 จากการศึกษาแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับแนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment Research) ตามกรอบแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2548 : 5) ประกอบด้วยขั้นตอน

1. การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification)
2. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Analysis)
3. การกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

โดยใช้วิธี 2 วิธีคือ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และวิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น Priority Needs Index แบบปรับปรุง หรือ PNI modified (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 263)

1.3.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2556 : 64) ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 โดยการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย

(ก) สารระความรู้

1. หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

2. ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้

3. การบูรณาการเรียนรู้อย่างบูรณาการ

4. การจัดการชั้นเรียน

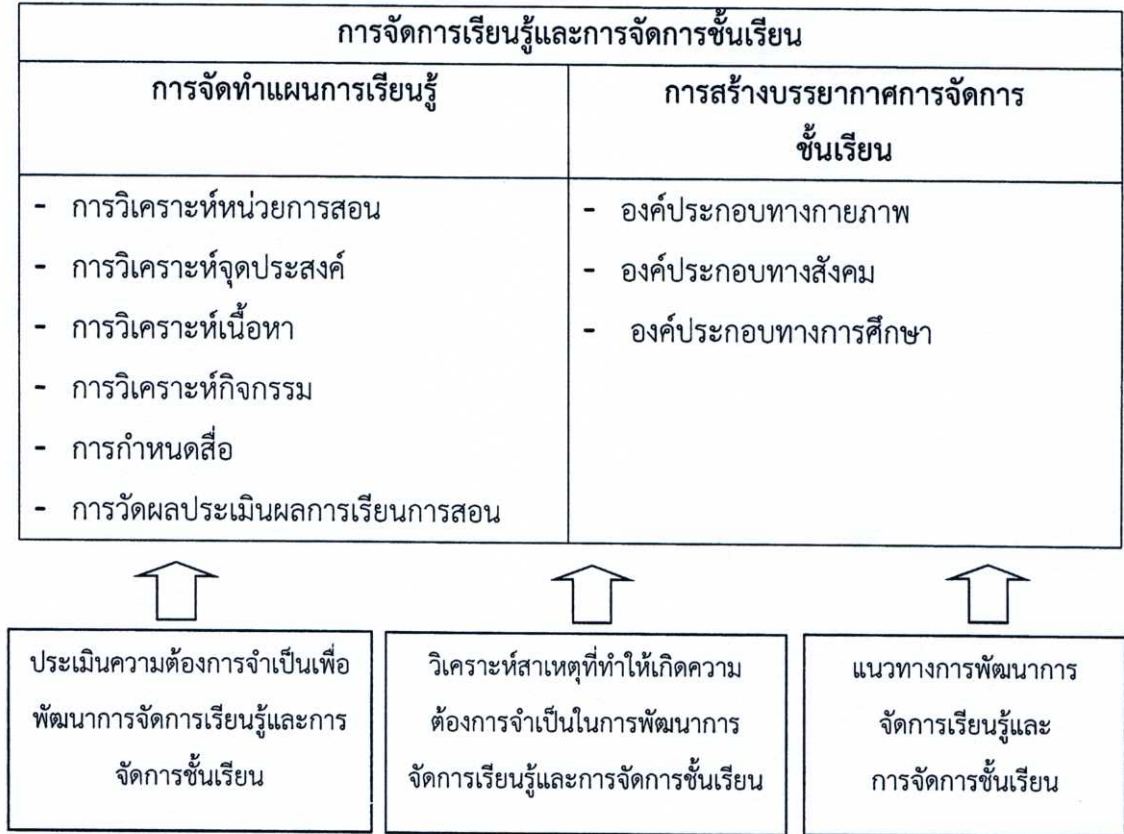
5. การพัฒนาศูนย์การเรียนในสถานศึกษา

(ข) สมรรถนะ

1. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง

2. สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งปรากฏดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยมีขอบเขตดังนี้

1.4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2559 รวมทั้งสิ้น 400 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 220 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูป

ของ Krejcie และ Morgan (1973 อ้างในพรณี สิกิวัฒน์. 2554 : 147) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

1. ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การระบุความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์แนวทาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.5.1.1 การระบุความต้องการจำเป็น หมายถึง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

1.5.1.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน หมายถึง สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนแต่ละขั้นตอน โดยมีประเด็นเกี่ยวกับด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ และด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

1.5.1.3 แนวทางการพัฒนาพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน หมายถึง แนวทางการพัฒนาพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนที่ครูต้องการและวิทยากรหรือหน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วม

1.5.2 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงและการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย การจัดทำแผนการเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

1.5.2.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติของครูเกี่ยวกับการจัดทำแผนการหรือโครงการ ที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ประกอบด้วย การวิเคราะห์หน่วยการสอน, การวิเคราะห์จุดประสงค์, การวิเคราะห์เนื้อหา, การวิเคราะห์กิจกรรม, การกำหนดสื่อ และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

1.5.2.2 การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติของครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการในชั้นเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบไปด้วย

1.5.2.2.1 องค์ประกอบทางกายภาพ หมายถึง การปฏิบัติของครูในการจัดองค์ประกอบทางกายภาพที่เหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับหลักสูตร สนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

1.5.2.2.2 องค์ประกอบทางสังคม หมายถึง การปฏิบัติของครูในการจัดสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากครูและนักเรียนโดยจัดการจัดบรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge environment) บรรยากาศที่ให้อิสระ (Freedom environment) บรรยากาศแห่งการยอมรับ (Respect environment) บรรยากาศแห่งความอบอุ่นและเป็นมิตร (Warmth environment) บรรยากาศแห่งวินัย (Discipline environment) และบรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success environment)

1.5.2.2.3 องค์ประกอบทางการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติของครูในการจัดเตรียมการสอนการวางแผนการสอน โดยการกำหนดทิศทางอย่างชัดเจนเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย และประเมิณผลได้

1.5.3 ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี (อศจ.ชลบุรี) หมายถึง ข้าราชการครูที่สอนในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี วิทยาลัยการอาชีพพนสนิมคม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ชลบุรี วิทยาลัยเทคนิคพัทยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี และ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัยที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอสาระสำคัญ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับครุด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

2.1.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง

2.1.1.1 ความหมายของแผนการเรียนรู้

2.1.1.2 ความสำคัญของแผนการเรียนรู้

2.1.1.3 องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้

2.1.2 การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.1.2.1 ความหมายของการจัดการชั้นเรียน

2.1.2.2 ความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

2.1.2.3 องค์ประกอบของการจัดการห้องเรียน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.2 ความหมายและประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.3 หลักของการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.4 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.5 วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับครูด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556 : 64) ว่าด้วยเรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครู สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ โดยการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย

(ก) สาระความรู้

1. หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้
2. ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้
3. การบูรณาการเรียนรู้อย่างบูรณาการ
4. การจัดการชั้นเรียน
5. การพัฒนาศูนย์การเรียนในสถานศึกษา

(ข) สมรรถนะ

1. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง
2. สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงและการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2.1.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์ (2545 : 4) กล่าวว่า ในการปฏิรูปการศึกษาได้มีประกาศอย่างชัดเจนโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่า หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ และหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้คือการปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่าผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นเมื่อสถานศึกษาได้กำหนดหลักสูตรเพื่อใช้ในสถานศึกษาแล้ว หน้าที่ต่อไปของครูคือการจัดทำแผนการเรียนรู้ซึ่งนับว่าเป็นประเด็นสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา เพราะที่ผ่านมามีครูมักจะทำแผนการเรียนอยู่ในห้องเรียน และใช้วิธีการจัดกิจกรรมการสอนโดยให้นักเรียนอยู่ภายใต้คำสั่งของครูเมื่อมีการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้น ครูจึงจำเป็นต้องหันมาใส่ใจกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ และนำไปใช้

2.1.1.1 ความหมายของแผนการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ คือ แผนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ชุดเฉพาะของทักษะความรู้หรืออุปนิสัย (เจตคติ) แผนการสอนโดยทั่วไปประกอบด้วยกิจกรรมนักเรียน ตลอดจนวิธีสอนสื่อการเรียนการสอน และแหล่งทรัพยากรต่างๆ แผนการสอนเป็นแผนของช่วงเวลาที่ยาวกว่าและมักเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการเรียนการสอน อีกทั้งยังมุ่งเน้นที่เป้าหมายและผลลัพธ์ด้วย

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2543 : 39) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้เป็นแผนซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์การสอน เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการสอน การวัดผล และการประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นสำหรับรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายวิชานอกจากหลักสูตรสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่ทำให้ผู้สอนรู้ว่า จะสอนเนื้อหาอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร จะวัดและประเมินผลด้วยวิธีใด

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 110) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม แผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่า จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไร จึงจะทำให้นักเรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์ ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรม ตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงนักเรียนเป็นผู้จัดทำเอง จะใช้สื่อ / อุปกรณ์อะไรจึงจะช่วยให้ นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

สุพล วังสินธ์ (2545 : 12-17) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 16) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้หมายถึง การจัดเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรโดยผู้สอนจะกำหนดขั้นตอนการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สอดคล้องและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามสภาพของผู้เรียน เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพในการออกแบบการเขียนแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงหลักสูตร โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา ลักษณะรายวิชา ซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชา เพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละครั้งที่จัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า แผนการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอน อย่างเป็นระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดหมาย

ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงผู้เรียน การพัฒนาประสบการณ์ในการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลที่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.1.2 ความสำคัญของแผนการเรียนรู้

ประกาส วัฒนกุล (2538 : 1) กล่าวว่า “การสอน และ หลักสูตร” คือหัวใจของการศึกษา การสอนที่ไม่เป็นไปตามหลักสูตรเปรียบเสมือนการสร้างบ้านที่ไม่เป็นไปตามแบบแปลน การปรุงอาหารที่ไม่เป็นไปตามสัดส่วนการสอนก็เช่นเดียวกันถ้าไม่อาศัยหลักสูตรก็จะไม่ทราบว่าสอนอะไร มากน้อย และลึกซึ้งเพียงใด การสอนให้นักเรียนนักศึกษาเกิดความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรทั้ง 3 ด้านคือพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย บทบาทของครูจึงเป็นตัวจักรสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดวิธีสอนและการใช้หลักสูตร ครูต้องเข้าใจหลักสูตร การแยกแยะเนื้อหาวิชาให้เป็นสัดส่วน ระยะเวลาที่สอนเตรียม การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตรกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้ตรงเป้าหมาย เป็นต้น ก่อนลงมือสอนต้องทำการวิเคราะห์หลักสูตร และนำเอาตารางวิเคราะห์หลักสูตรไปใช้เตรียมการ สอน เลือกหาวิธีสอนกำหนดสื่อการสอนและเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสม จัดทำเป็นขั้นตอน และเป็นระบบนั้นคือ ความจำเป็นต้องทำ“แผนการสอน”ความสำคัญของแผนพอสรุปได้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผน และการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการนำเทคนิควิธีในการสอนการเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิค การเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทน เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป
5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

สรุปได้ว่า ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียนความพร้อมของเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ที่มี ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชาที่สอน สภาพผู้เรียน จิตวิทยาการเรียนการสอน

2.1.1.3 องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538 : 240) กล่าวว่า ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการเรียนรู้ในระดับ
บทเรียน สามารถสรุปได้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการเรียนรู้ในระดับบทเรียน

องค์ประกอบแผนการเรียนรู้	ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการเรียนรู้
1. หัวเรื่องตามหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหัวเรื่องที่ชัดเจน เขียนให้กะทัดรัด 2. ควรเป็นหัวเรื่องที่สามารถกำหนดให้ลงตัวกับคาบเวลาที่กำหนดตามบทเรียนเป็น 1 คาบ 2 คาบ
2. มโนคติ (อาจละไว้ได้)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เขียนให้รัดกุมเป็นหัวข้อย่อหรือความเรียงก็ได้ 2. แยกมาจากหัวเรื่อง แต่ละขอบเขตเนื้อหาต้องสามารถกำหนดมโนคติได้อย่างชัดเจน 3. กำหนดให้ครอบคลุมหัวเรื่อง
3. วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดให้ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง 2. เรียงลำดับตามความเหมาะสม 3. มีจำนวนข้อไม่มากและน้อยจนเกินไป (5-10) 4. เขียนระบุเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้ 5. ประกอบด้วยโครงสร้างที่สมบูรณ์คือพฤติกรรมที่ต้องการให้เปลี่ยนภายใต้เงื่อนไขและเกณฑ์บรรทัดฐาน
4. เนื้อหาสาระ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เวลา และความรู้พื้นฐานของผู้เรียน 2. จัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสม จากง่ายไปหายาก จากสิ่งที่รู้แล้วไปยังสิ่งที่ไม่รู้และจากสิ่งที่สังเกตได้ไปยังกฎเกณฑ์ข้อสรุป 3. เน้นการเขียนสรุปเนื้อหาเฉพาะจุดหรือประเด็นสำคัญ หากสามารถสรุปให้อยู่ในลักษณะแบบร่างเขียนกระดานจะทำให้การกำหนดเนื้อหาชัดเจนขึ้น
5. กิจกรรมการเรียนการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบ่งกิจกรรมการเรียนการสอนให้ชัดเจนเพื่อ กันความสับสน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชี้นำดำเนินการให้เนื้อหาสาระ - ชี้นำสรุปและตรวจสอบความเข้าใจ 2. เขียนสรุปกิจกรรมอย่างสรุป โดยจัดลำดับว่า “ทำอะไร” และ “ทำอย่างไร” เช่น

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบแผนการเรียนรู้	ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการเรียนรู้
	<p>ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>ต่อวงจรตามรูป แล้วสาธิตด้วยการทดลอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งปัญหาที่เกิดขึ้นจากผลการทดลอง - สรุปชี้ประเด็นแล้วนำเข้าศึกษารายละเอียด <p>ขั้นตอนการในเนื้อหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวิธีให้เนื้อหา บรรยาย/การตอบ/สาธิต - ให้ผู้เรียนมีกิจกรรมร่วมในการตอบคำถามเพื่อสร้าง <p>ขั้นสรุปและตรวจสอบความเข้าใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนกับผู้เรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา - ตรวจสอบความเข้าใจด้วยคำถาม <p>3. กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเวลาที่มีอยู่</p>
6. สื่อการเรียนการสอน	<p>1. กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและ กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>2. เขียนสรุปสั้นเพื่อให้เห็นว่าจะใช้อะไร เช่น กิจกรรมชั้นนำเข้าบทเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สาธิตด้วยอุปกรณ์ทดลอง - แผ่นใสแสดงวงจร
7. การวัดและประเมินผล	<p>1. กำหนดให้ชัดเจนว่าจะวัดกี่ครั้งในบทเรียนเช่น กลางบทเรียนและ ท้ายบทเรียน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>2. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลให้ชัด เช่น ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ ใบงานข้อใดบ้าง (กรณีที่ทำกรวัดหลายช่วง)</p> <p>3. สร้างเครื่องมืออันได้แก่ปัญหาโจทย์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เช่น ปัญหาชัดเจน ตัวลวงดี เป็นต้น</p> <p>4. มีความสอดคล้องกับระยะเวลาที่มีอยู่</p>

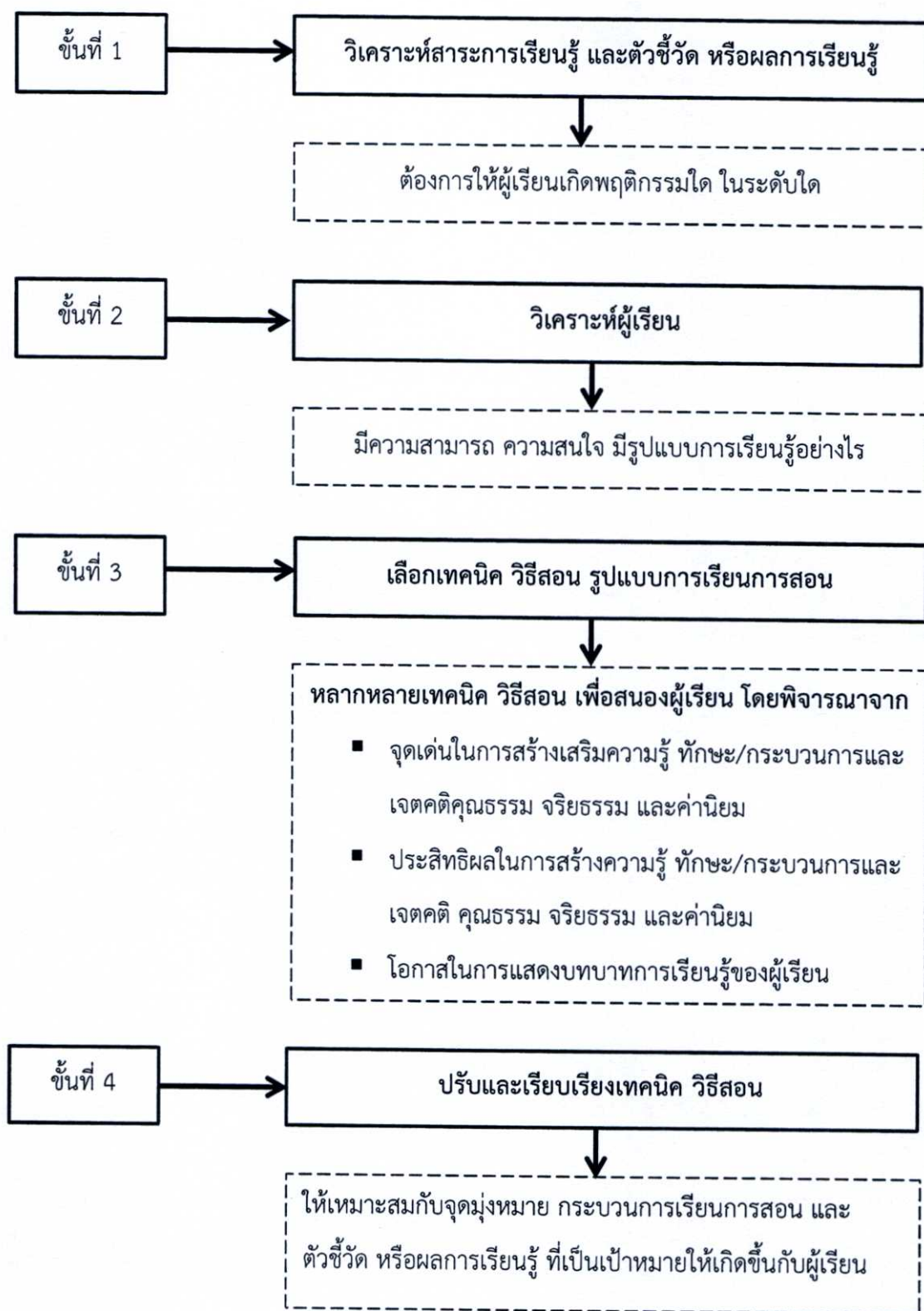
สำลี รักษุที และคณะ (2544 : 7) กล่าวว่า การเตรียมการสอนเริ่มด้วยการจัดทำแผนการ สอน ซึ่งเป็นผลมาจากการวางแผน มาสร้างเป็นแผนการสอนย่อยๆ องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการ สอน ควรมีดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียน

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 มีลำดับขั้นตอนหลักๆ ดังนี้ (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. 2558 : 237)

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ตัวชี้วัด หรือ ตัวชี้วัดช่วงชั้น กรณีที่เป็นรายพื้นฐาน เพื่อนำมากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ (K) ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) และด้านเจตคติ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม (A)
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยสาระการเรียนรู้ต้องมีความเที่ยงตรง ปฏิบัติได้จริง ทันสมัย และเป็นตัวแทนของความรู้
4. วิเคราะห์กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนเรื่องนั้นๆ โดยทำการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ วิเคราะห์ตัวชี้วัด หรือ ผลการเรียนรู้ (กรณีเป็นรายวิชาเพิ่มเติม) และวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อเลือกเทคนิค วิธีสอนที่เหมาะสม ซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางการพิจารณาเลือกเทคนิค วิธีสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรูปภาพที่ 2.1 ดังนี้

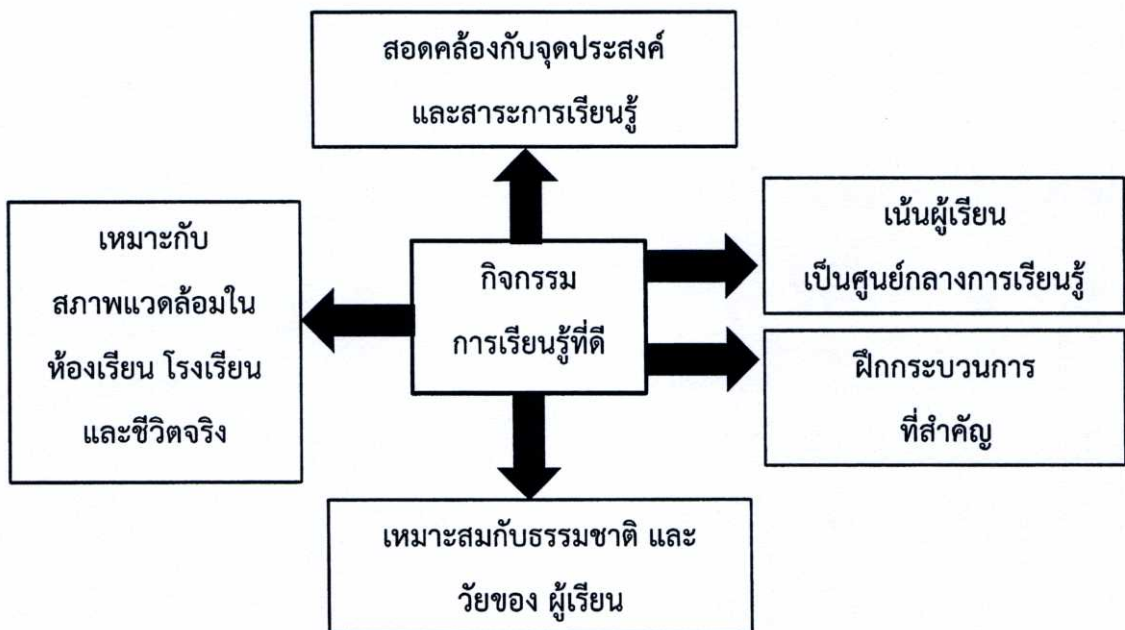

ภาพที่ 2.1 แนวทางการพิจารณาเลือกเทคนิค วิธีสอนในการจัดการเรียนรู้

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนควรตระหนักถึงลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ซึ่งได้เสนอกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าควรมีลักษณะดังนี้ (วัฒนาพร รัชงษ์. 2541 : 9 - 10)

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construct) โดยค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ทำความเข้าใจ สร้างความหมายของสาระข้อความรู้ให้แก่ตนเอง ค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ทำ และแสดงออก (Performance) เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างผลงาน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่ม (Interaction) ได้เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ (Process)
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ (Product)
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน (Assessment)
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (Application)

สามารถสรุปลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

5. วิเคราะห์สื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งสื่อภายในห้องเรียน นอกห้องเรียน หรือนอก โรงเรียน เช่น เป็นสื่อจากธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน บุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

6. วิเคราะห์กระบวนการวัดและประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ สอดคล้องกับตัวชี้วัด หรือผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการวัดผลที่หลากหลาย และการนำผลการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน

ชนาธิป พรกุล (2552 : 86) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่

7 ประการ

1. เรื่องและเวลาที่ใช้สอน
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สารสำคัญ
4. เนื้อหา (สาระ)
5. กิจกรรมการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนการสอน)
6. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ (สื่อการเรียนการสอน)
7. การวัดผลและประเมินผล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนทุกองค์ประกอบมีความ สอดคล้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกันอย่างเหมาะสมผู้สอนสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความ สอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆได้ด้วยตนเอง

ความถูกต้อง หมายถึง ข้อความในแต่ละองค์ประกอบมีความถูกต้องตามลักษณะของ องค์ประกอบนั้น

ความสอดคล้อง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่อง อย่างสมเหตุสมผลเป็นเรื่องเดียวกัน

การสอนในชีวิตประจำวัน หากผู้สอนเขียนรายละเอียดของทั้ง 7 องค์ประกอบ และสอนได้ บรรลุจุดประสงค์ก็เพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมองค์ประกอบอื่นๆเว้นแต่มีจุดประสงค์อย่างอื่น

มนต์ชัย มนุชาราม (2556 : 17) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของแผนการเรียนรู้

ประกอบด้วย

1. สารสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (มาตรฐานการเรียนรู้)
 - จุดประสงค์ทั่วไป
 - จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สารการเรียนรู้
4. สื่อการเรียนรู้
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

6. กระบวนการวัดผลและประเมินผล
7. แหล่งการเรียนรู้
8. บทบาทหลังการสอน

บทบาทครูผู้สอนในฐานะผู้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ครูมีบทบาทที่สำคัญมีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556 : 10) การเตรียมการสอน ครูควรเตรียมการสอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถ และเพื่อกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้
2. วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเชื่อมโยงกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะการกำหนด เรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ตลอดจนวัตถุประสงค์สำคัญ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนตามจุดมุ่งหมาย

3. เตรียมแหล่งเรียนรู้เตรียมห้องเรียน

4. วางแผนการสอน ควรเขียนให้ครอบคลุมองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

4.1 กำหนดเรื่องหรือจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้

4.2 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน

4.3 กำหนดเนื้อหา ครูควรมีรายละเอียดพอที่จะเติมเต็มผู้เรียนได้ตลอดจน มีความรู้ในเนื้อหาของศาสตร์นั้น ๆ

4.4 กำหนดกิจกรรม เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติได้ศึกษา ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำข้อมูลหรือความรู้ขึ้นมาสังเคราะห์เป็นความรู้หรือเป็นข้อสรุปของตนเอง ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจมีความหลากหลายตามความสามารถถึงแม้จะเรียนรู้จากแผนการเรียนรู้เดียวกัน

4.5 กำหนดวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

4.6 กำหนดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือประเมิน

สรุปได้ว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้นั้น ครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถในการจัดหาข้อมูลเพื่อตอบคำถามที่ว่า จะสอนอะไร ให้กับใคร โดยวิธีใด และสุดท้ายต้องตอบให้ได้ว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการและกระบวนการตามที่เราได้จัดทำไว้ในแผนการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร โดยที่ในการจัดทำแผนการเรียนรู้นั้น จะต้องจัดทำแผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งจะประกอบด้วย การวิเคราะห์หน่วยการสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรม การกำหนดสื่อ และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

2.1.2 การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียน ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้การมีห้องเรียนที่มีบรรยากาศแจ่มใส สะอาด สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีโต๊ะเก้าอี้ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีมุมวิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใส ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผู้เรียนพอใจมาโรงเรียน เข้าห้องเรียนและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้เป็นครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบรรยากาศ หลักการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

2.1.2.1 ความหมายของการจัดการชั้นเรียน

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

โดยส่วนใหญ่แล้วจะเข้าใจกันว่า การจัดการชั้นเรียน คือ การจัดสภาพของห้องเรียนทางด้านกายภาพหรือการตกแต่งห้องเรียนด้วยวัสดุตกแต่งเพื่อเป็นการจูงใจนักเรียนให้มีความสนใจและตั้งใจเรียน นั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการจัดการชั้นเรียนเท่านั้น หากแต่ต้องมีการสร้างสรรค์และเอาใจใส่สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนด้วยเช่นกัน ครูจึงเป็นบุคคลที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยในการรับหน้าที่เป็นผู้สร้างและส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน กระตุ้นความใฝ่รู้และใส่ใจในการศึกษาของผู้เรียน สร้างความมีระเบียบวินัยให้กับผู้เรียน อีกทั้งต้องคงสภาพสิ่งแวดล้อมเหล่านี้เพื่อช่วยให้การสอนในชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนอย่างยั่งยืน

การจัดการชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้าง นับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แล้วยังมีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดความหมายของการจัดการชั้นเรียนไป ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

Jere Brophy (1996 : 5) กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การที่ครูสร้างและคงสภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างกฎระเบียบและการดำเนินการที่ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการในชั้นเรียน

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548 : 436) กล่าวว่า การจัดการห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพคือ การสร้างและการรักษาสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หรือหมายถึง

กิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การจัดการชั้นเรียน จึงมีความหมายกว้างนับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2.2 ความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : ค) กล่าวว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิด ความสนใจในบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นที่ครูให้ความเอื้ออาทรต่อนักเรียน ที่นักเรียนกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ฉันท์มิตรต่อกันที่มีระเบียบ มีความสะอาด เหล่านี้เป็นบรรยากาศที่นักเรียนต้องการ ทำให้นักเรียนมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนและในการเรียนร่วมกับเพื่อนๆ ถ้าครูผู้สอนสามารถสร้างความรู้สึกรักนี้ให้เกิดขึ้นต่อนักเรียนได้ ก็นับว่าครูได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนของประเทศชาติให้เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม โดยแท้จริง ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียนที่ไม่คับแคบจนเกินไป ทำให้นักเรียนเกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม
2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและควมมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ที่จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ต่อกัน นักเรียนจะซึมซับสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว
3. ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีที่นั่งไม่ใกล้กระดานดำมากเกินไป มีขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่างของนักเรียนนักศึกษา ฯลฯ
4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน
5. ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น การฝึกให้มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อกันการฝึกให้มีอัธยาศัยไมตรีในการอยู่ร่วมกัน ฯลฯ
6. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูที่เข้าใจนักเรียน ให้ความเมตตาเอื้ออาทรต่อนักเรียน และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

ฉันท ชาติทอง (2552) กล่าวว่า ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการชั้นเรียนที่มีกับครูผู้สอน ดังนี้

1. ทำให้ครูตระหนักแห่งความหมายของวิชาชีพครู

2. ครูเห็นคุณค่าอันแท้จริงของความเป็นผู้นำครูเห็นคุณค่าอันแท้จริงของความเป็นผู้นำ โดยครูจะตระหนักว่าสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่ครูสามารถมอบให้ลูกศิษย์ได้คือ ความก้าวหน้าของผู้เรียนและการเป็นผู้นำพาลูกศิษย์ของตนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนตามศักยภาพ

3. ครูได้รับการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะ ขณะที่ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการพัฒนานั้น ครูจะได้รับแนวคิดใหม่ๆ และมีความเข้าใจกับผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง

4. ครูได้เพิ่มพูนความเข้าใจในวิชาชีพครู

5. ครูได้ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ครู คือผู้มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการห้องเรียน ครูต้องเห็นความสำคัญของการจัดการชั้นเรียนแล้วเห็นประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับคือ จะช่วยส่งเสริมและสร้างเสริมผู้เรียนในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข รักการเรียน และเป็นคนใฝ่เรียนใฝ่รู้ในที่สุด

การบริหารจัดการในชั้นเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 16) และหากสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นไปในทางที่เหมาะสม ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสำเร็จในการเรียน และจะพัฒนาแนวคิด และอุดมการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้นในตนเองได้ (สุพรรณ ตั้งสมรพงษ์. 2542 : 77) สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 94-96) เห็นความสำคัญของการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน การปลูกฝัง เจตคติและค่านิยมที่ดีงาม ตลอดจนลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ภายใต้ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ สถานที่ ห้องเรียน บุคลากร นักเรียนบรรยากาศการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ

นิพนธ์ วรรณเวช (2538 : 28) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ประกอบกับการจัดหลักสูตร พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ที่เหมาะสม รวมถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน การเรียนการสอนจึงมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่สามประการ คือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียนได้ทุกอย่าง เมื่อมีการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อบรรยากาศในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

2.1.2.3 องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2558 : 8-10) กล่าวว่า ในการจัดการชั้นเรียนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียนมีทั้งมิติที่มองเห็นได้ จับต้องได้ และมิติที่มองไม่เห็น จับต้องไม่ได้ แต่รู้สึกได้ ดังนั้นจึงได้เสนอแนวคิดและจัดแบ่งองค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียนออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. องค์ประกอบทางกายภาพ

องค์ประกอบทางกายภาพ คือ สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนของนักเรียนและครู ส่วนใหญ่คือสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ชั้นเรียน ลักษณะการออกแบบชั้นเรียนก็จะแตกต่างกันไป ตามกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละกิจกรรมที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้นในการจัดการชั้นเรียนด้านองค์ประกอบทางกายภาพ ควรคำนึงถึงแนวคิดดังต่อไปนี้

- 1.1 จัดองค์ประกอบทางกายภาพให้เหมาะสมกับยุคสมัย
- 1.2 จัดองค์ประกอบทางกายภาพให้สอดคล้องกับหลักสูตร
- 1.3 จัดองค์ประกอบทางกายภาพให้สนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้
- 1.4 จัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและได้ผล

2. องค์ประกอบทางสังคม

องค์ประกอบทางสังคม หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากที่ครูและนักเรียนได้อยู่ร่วมกัน เช่น ครูทำงานร่วมกับนักเรียนกลุ่มต่างๆ หรือผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้เรียนกลุ่มต่างๆ ทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กลุ่มความสามารถ กลุ่มจำแนกความสามารถหรือความถนัด ทำให้เกิดประสบการณ์ต่างๆ กัน การจัดการชั้นเรียนด้านองค์ประกอบทางสังคมเป็นสิ่งที่ไม่อาจเห็นด้วยตาแต่สามารถรู้สึกหรือสัมผัสได้ ดังนั้นการจัดการชั้นเรียนด้านองค์ประกอบทางกายภาพ จึงควรคำนึงถึงแนวคิด ดังต่อไปนี้

2.1 จัดบรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge environment) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ หรืออยากฝึกปฏิบัติ ครูควรกระตุ้นให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือทำงาน นักเรียนจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและพยายามทำงานให้สำเร็จ

2.2 จัดบรรยากาศที่ให้อิสระ (Freedom environment) แก่ผู้เรียนที่จะเลือกตัดสินใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยปราศจากความกลัวและวิตกกังวล บรรยากาศเช่นนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจโดยไม่รู้สึกตึงเครียด

2.3 สร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับ (Respect environment) โดยผู้สอนควรแสดงท่าทียอมรับผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับซึ่งกันและกัน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความยอมรับนับถือตนเอง

2.4 สร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นและเป็นมิตร (Warmth environment) ผู้สอนควรมีความเข้าใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้เรียนในด้านต่างๆ การที่ผู้สอนมีความเข้าใจผู้เรียนเป็นมิตร

ยอมรับให้ความช่วยเหลือ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน และรักการมาเรียน

2.5 สร้างบรรยากาศแห่งวินัย (Discipline environment) ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ เคารพในสิทธิของผู้อื่น โดยผู้สอนไม่ต้องไปควบคุม ผู้สอนต้องมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียน เทคนิคการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองอย่างมีขอบเขต และผู้สอนไม่ควรให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งมีสิทธิพิเศษ

2.6 สร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success environment) ผู้สอนควรให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้บรรลุความสำเร็จในการเรียนในห้องเรียน โดยผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนความสำเร็จนั้น ดังนั้นผู้สอนจึงควรพูดถึงสิ่งที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จให้มากกว่าการพูดถึงความล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนิ่งแต่สิ่งที่ล้มเหลว จะมีผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

3. องค์ประกอบทางการศึกษา

องค์ประกอบด้านการศึกษา หมายถึงเนื้อหาในหลักสูตรที่โรงเรียนนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหา ความรู้ ทักษะ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ครูผู้สอนเห็นว่าสอดคล้องกับหลักสูตร และตัดสินใจเลือกนำมาสอนในห้องเรียน โดยมีการกำหนดตารางสอน และเวลาในการสอนให้เหมาะสมกับอายุของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการห้องเรียนด้านองค์ประกอบทางการศึกษา ควรคำนึงถึงแนวคิด ดังต่อไปนี้

3.1 การเตรียมการสอน ผู้สอนที่ดีควรมีการเตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดคุณค่า ทันสมัย และเป็นปัจจุบัน

3.2 การวางแผนการสอน ผู้สอนควรกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจนทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาการสอน วิธีสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และแนวทางวัดผลผู้เรียน

3.3 การสอน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหา ความรู้ หรือฝึกทักษะผู้เรียนตามแผนการสอนที่ได้เตรียมไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน

3.4 การประเมินผล เป็นกระบวนการตรวจสอบ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ของผู้เรียน ที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้แล้วว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่อย่างไร อีกทั้งยังผลที่ได้จากการประเมินผลจะช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

Johnson; et al. (2005 : 28-32) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการชั้นเรียน ได้แก่ วิธีดำเนินการและการจัดการพฤติกรรม ซึ่งมีสาระโดยสรุป ดังนี้

1. วิธีดำเนินการ (Procedures)

วิธีดำเนินการเป็นแนวปฏิบัติที่แตกต่างจากกฎระเบียบ วิธีดำเนินการที่สำคัญประกอบด้วย

1.1 วิธีดำเนินการทางวิชาการ (Academic Procedures) กิจกรรมที่สำคัญ เช่น การทดสอบ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

1.2 วิธีดำเนินการในกิจวัตรหรืองานประจำ (Routine Procedures) เป็นกิจกรรมที่จัดนับตั้งแต่นักเรียนเข้าชั้นเรียนจนกระทั่งออกจากชั้นเรียน เช่น การบันทึกเวลาเรียน การส่งการบ้าน การส่งงานที่มอบให้ทำ การขออนุญาตออกนอกห้องเรียน การลาหยุดเรียน

1.3 วิธีดำเนินการพิเศษ (Special Procedures) สำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ กิจกรรมสำคัญ เช่น การซ่อมหนังสือ ด้วยวิธีที่ปลอดภัย มีตัวอย่างและฝึกปฏิบัติ

2. การจัดการพฤติกรรม (Behavior Management)

การจัดการพฤติกรรมมิได้หมายความว่าครูลงโทษนักเรียนเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ครูจะต้องมีมาตรการในการป้องกันมากกว่าจะแก้ไข การจัดการพฤติกรรมของนักเรียนนั้น ครูจะต้องได้รับการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติ

การจัดการพฤติกรรมมีขั้นตอนสำคัญ 3 ประการ คือ

2.1 สื่อสารให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมที่คาดหวัง

2.2 สาธิตตัวแบบของพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2.3 เสริมแรงเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ในการจัดการชั้นเรียนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ องค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. องค์ประกอบทางกายภาพ 2. องค์ประกอบทางสังคม 3. องค์ประกอบทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดกำเนิดในช่วงทศวรรษที่ 1930 อันเป็นช่วงที่มีการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาก้าวหน้านิยม (Progressivism) กิจกรรมการประเมินความต้องการจำเป็นเริ่มต้นเป็นครั้งแรกโดยคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการศึกษา 8 ปี (Eight-Year Study) ซึ่งได้ทำการศึกษาความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่สนองความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน โครงการศึกษา 8 ปี เกิดขึ้นเนื่องจากนักการศึกษากลุ่มปรัชญาก้าวหน้านิยมเห็นว่าการจัดหลักสูตรแก่นักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนต่างๆ ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมนักเรียนเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ทั้งที่มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สนใจเข้าเรียนต่อระดับสูง นักเรียนส่วนใหญ่ออกไปทำงานโดยไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมด้านประสบการณ์ชีวิตที่ดีพอ นักการศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ตลอดจนอาจารย์ในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยจึงรวมตัวกันเพื่อปรับปรุงแนวทางการจัด

การศึกษาตามแนวปรัชญาก้าวหน้านิยม โดยมีโรงเรียนจำนวน 30 แห่งเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการต้องมีการจัดทำหลักสูตรที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับครูในการวางแผนหลักสูตร โดยยึดความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้มีความรู้และทักษะชีวิตที่จะอยู่ในสังคมได้ การดำเนินงานนี้มีคณะกรรมการหลายชุดที่ทำหน้าที่ต่างกัน คณะกรรมการชุดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญมากของโครงการนี้คือคณะกรรมการติดตามประเมินผลซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ R.W. Tyler ซึ่งต่อมาได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการติดตามประเมินผลทางการศึกษา เนื่องจากโครงการศึกษา 8 ปี ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้การประเมินความสำเร็จของโครงการจึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักยึดในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ (Strickland. 1990) กล่าวได้ว่ากิจกรรมการศึกษาความสนใจและความต้องการของผู้เรียน นับเป็นกิจกรรมการประเมินความต้องการจำเป็นครั้งแรกที่ทำขึ้นในทางปฏิบัติ และนำผลที่ได้รับมาใช้เป็นเป้าหมายของการประเมินความสำเร็จของโครงการ

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในเชิงวิชาการ พบหลักฐานในรูปของการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในบทความทางวิชาการ Guba และ Lincoln (1982) กล่าวว่าจุดกำเนิดของความจำเป็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นปรากฏในบทความของ Bode ชื่อว่า The Concepts of Needs ในหนังสือชื่อ Progressive Education at the Crossroads ในปี 1938 โดย Bode เห็นว่าความต้องการจำเป็นเป็นจุดเด่นของการศึกษาแบบก้าวหน้านิยมในระหว่างปี 1930-1940 เนื้อหาสาระในหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ต้องจัดขึ้นโดยการคาดคะเนผลที่ต้องการให้เกิดซึ่งได้จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน Bode ได้ให้ข้อสังเกตว่ากระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นในระยะแรก ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาที่ทำให้ได้ความต้องการจำเป็นตามความรู้สึก (Felt Needs) ซึ่งอาจไม่ใช่ความต้องการจำเป็นที่แท้จริง

Bode ให้ความสำคัญอย่างมากกับความหมายของคำว่า “ความต้องการจำเป็น” (Needs) และย้ำว่าต้องแยกความแตกต่างให้ชัดระหว่างคำว่า “ความต้องการจำเป็น” “ความต้องการจำเป็นตามความรู้สึก” (Felt Needs) และ “สิ่งที่ยากได้” (Desires) โดยชี้ให้เห็นว่า ความต้องการจำเป็นอาจไม่มีที่สิ้นสุดและไม่สามารถระบุได้ครบทั้งหมด เป็นสิ่งที่สามารถให้ข้อสรุปขัดแย้งกันหรือไม่ตรงกันก็ได้ หากเป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดจากกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน ความยากของการกำหนดความต้องการจำเป็นอยู่ที่ความพยายามในการทำให้เกิดความเป็นปรนัย ความเป็นอิสระ ความเป็นธรรมชาติและคุณค่า (Values) ที่อยู่ในความต้องการจำเป็น แม้ว่าแนวคิดเรื่องการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นจะมีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1938 แต่ต้องใช้เวลาอีกประมาณ 8 ปี กว่าที่นักประเมินจะเริ่มยอมรับแนวคิดนี้ไปใช้ประโยชน์ Summers (1987 อ้างใน McCaslin และ Tibezinda. 2002) ระบุว่า การประเมินความต้องการจำเป็นได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวคิดที่สำคัญและได้รับความสนใจอย่างมากในปี ค.ศ. 1946 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร (Administrative Procedures Act) หลังจากนั้นแนวคิดเรื่องการประเมินความต้องการ

จำเป็นก็มีความสำคัญเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่องในช่วงปี ค.ศ. 1960-1970 ซึ่งเป็นช่วงที่สภาองเกรส ได้มีการผ่านกฎหมายหลายฉบับเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชาติ มีกฎหมายบังคับหรือกำหนดให้มีการประเมินความต้องการจำเป็นในการของบประมาณสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานจากรัฐและองค์กรท้องถิ่นต่างๆ (McCaslin and Tibeziinda. 2002 : 17) ในช่วงนี้ทำให้เกิดโมเดลการวางแผนที่ใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานสำหรับการตัดสินใจในการจัดการศึกษา และทำให้เกิดการกำหนดความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบขึ้น (Suarez. 1990 : 29-31)

แนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นถูกนำมาใช้มากขึ้นทั้งในวงการศึกษาศาและสาขาวิชาต่างๆ จากการศึกษาของ Witkin, B.R. (1984 : 5) พบว่าการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการที่ใช้กันมากทั้งในวงการศึกษาศาและในวงวิชาการในสาขาวิชาที่เกี่ยวกับการให้บริการแก่ประชาชน และการบริการด้านสุขภาพในประเทศสหรัฐอเมริกา การออกกฎหมายให้มีการจัดทำ การประเมินความต้องการจำเป็นในการขออนุมัติโครงการ ทำให้เกิดการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาแนวคิดและโมเดลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นมากขึ้น มีการจัดพิมพ์เผยแพร่เอกสารและสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ และการประชุมระดับชาติเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดเน้นร่วมกันที่ต้องการนำไปสู่การเห็นพ้องกันของชุมชนเป้าหมายและความต้องการจำเป็นของหน่วยงาน การนำแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นไปปฏิบัติเกิดขึ้นอย่างมากในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 โดยเริ่มปรากฏชัดในประเทศที่พัฒนาแล้วตามความคิดของ Witkin, B.R. (1984 : 5) สหรัฐอเมริกา มีการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในวงการศึกษาศาโดยเฉพาะทางสาขาอุดมศึกษาและการศึกษาศาต่อเนื่อง และพบในด้านการประเมินมากกว่าด้านการวางแผน นอกจากนี้ยังพบในประเทศที่กำลังพัฒนาโดยการสนับสนุนขององค์กร

ส่วนประเทศไทยยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายบังคับให้มีการจัดทำ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการของบประมาณสนับสนุนโครงการอย่างเป็นทางการเหมือนต่างประเทศ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเท่าที่ปรากฏส่วนใหญ่พบในการจัดทำคำของบประมาณหรือทุนสนับสนุนโครงการ มีการแสดงหลักฐานที่มาหรือความสำคัญของโครงการ โดยพบในลักษณะการกล่าวอ้างความต้องการจำเป็นที่ระบบ (Systematic Needs Assessment) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าของศาสตร์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นก็พบว่ายังมีความเคลื่อนไหวค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่จะมีการกล่าวถึงแนวคิดนี้ในฐานะที่เป็นขั้นตอนหนึ่งของการวางแผนงานเท่านั้น ไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญกับเทคนิควิธีประเมินความต้องการจำเป็นมากนัก (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 16-22)

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เริ่มมาจากประเทศทางตะวันตก ในช่วงทศวรรษ 1930 แล้วขยายไปประเทศอื่น ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นได้รับความสนใจและมีความสำคัญโดยถูกบังคับด้วยกฎหมายก่อนในระยะแรก แต่หลังจากนั้น

นักวิชาการเห็นคุณค่ามากขึ้น มีการพัฒนาแนวคิดเชิงระบบ หรือการวางแผนกลยุทธ์ เนื่องจากการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกิจกรรมที่จะทำให้เข้าใจสภาพบริบทขององค์กรหรือทิศทางการพัฒนาในอนาคต

2.2.1.1 พัฒนาการของการประเมินความต้องการจำเป็น

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่าแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในยุคก่อนศตวรรษที่ 20 เมื่อจำแนกตามจุดมุ่งหมายของการประเมินสามารถแบ่งได้เป็น 3 ยุค ยุคที่หนึ่ง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ ยุคที่สอง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดวางแผนงาน และยุคที่สาม การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดวางแผนและการนำสู่การปฏิบัติ แต่ละยุคสมัยมีการพัฒนาแนวคิดของการประเมินดังรายละเอียดที่จะเสนอต่อไปนี้

ยุคที่หนึ่งการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ (Needs Assessment for Goal Setting)

การจัดการศึกษาแบบก้าวหน้านิยม จำเป็นต้องกำหนดความต้องการจำเป็นและความสนใจของผู้เรียน เพื่อจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการจำเป็น ดังนั้น การประเมินความต้องการจำเป็นในยุคนี้จึงเป็นการระบุความต้องการจำเป็นที่นำมาใช้เป็นเป้าหมายของผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ในยุคนี้ยังไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้แต่มีการระบุว่าการกำหนดความต้องการจำเป็นหรือสิ่งที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ดังเห็นได้ชัดจากโครงการการศึกษา 8 ปี ที่ดำเนินการโดย Tyler ในช่วงทศวรรษ 1930-1940 จุดกำเนิดของการประเมินความต้องการจำเป็นในยุคนี้จึงมีขอบเขตที่แคบ เป็นเพียงกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงาน แต่มิได้มีการอธิบายว่าได้มีการนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นมาใช้ประโยชน์อย่างไรต่อการวางแผนเพื่อสนองความต้องการจำเป็นเหล่านั้น ทำให้ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าความต้องการจำเป็นที่กำหนดขึ้นได้มาจากวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นที่เชื่อถือได้มากนักน้อยเพียงใด ดังที่ Bode (อ้างใน Guba, E.G. and Lincoln, Y.S. 1982 : 311-320) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับอาจเป็นความต้องการจำเป็นตามความรู้สึก (Felt Needs)

ยุคที่สองการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดวางแผน (Needs Assessment for Planning)

แนวคิดของการประเมินความต้องการจำเป็นปรากฏชัดเจนในโมเดลหรือรูปแบบการประเมินของนักประเมินหลายคน โดยเฉพาะในระหว่างปี ค.ศ. 1960-1970 ที่มีการตื่นตัวกันมากเกี่ยวกับการประเมิน เช่น โมเดล CIPP ของ Stufflebeam โมเดล CSE ของ Alkin และคณะ แนวคิดทั้งสองค่อนข้างสอดคล้องกันในจุดเน้นเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ควรดำเนินการในขั้นตอนการวางแผน รายละเอียดของแต่ละแนวคิดมีดังต่อไปนี้

1. แนวคิด CIPP

Stufflebeam (1968 อ้างใน Worthen and Sanders. 1973 : 11) ได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่าโมเดลการประเมินแบบ CIPP (Context-Input Process Product evaluation) ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในการประเมินโครงการ แนวคิดดังกล่าวมีที่มาจากการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร Stufflebeam ได้จำแนกประเภทของการตัดสินใจแบ่งออกเป็น 4 ชั้น แต่ละชั้นอาศัยข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจไม่เหมือนกัน (ภาพที่ 2.3) Stufflebeam อธิบายหลักการของโมเดลการประเมินแบบ CIPP ว่าในกระบวนการทำงานผู้บริหารต้องอาศัยการตัดสินใจซึ่งจำแนกได้เป็น 4 ประเภท ดังต่อไปนี้

1.1 การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning Decisions) ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำงาน อันเป็นเป้าหมายที่ต้องการจะบรรลุผล ข้อมูลเพื่อรองรับการตัดสินใจขั้นตอนนี้ได้จากการประเมินบริบท (Context Evaluation)

1.2 การตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างของการทำงาน (Structuring Decisions) ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลในการกำหนดแนวทางที่จะเลือกยุทธวิธีต่างๆ ในการดำเนินงานและการกำหนดปัจจัยป้อนในการทำงาน การตัดสินใจประเภทนี้เป็นการกำหนดวิธีการที่มุ่งหวังจะให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น ข้อมูลเพื่อรองรับการตัดสินใจในขั้นตอนนี้ได้จากการประเมินปัจจัย (Input Evaluation)

1.3 การตัดสินใจเกี่ยวกับการนำไปปฏิบัติจริง (Implementation Decisions) ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติจริง การควบคุม และปรับแผนการทำงานให้บรรลุเป้าหมายข้อมูลเพื่อรองรับการตัดสินใจในขั้นตอนนี้ได้จากการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

1.4 การตัดสินใจเกี่ยวกับผลที่ได้รับเพื่อทบทวนกระบวนการทำงานใหม่ (Recycling Decisions) ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลในการตัดสินใจว่าจะยกเลิก ปรับขยายหรือสานต่อการทำงานโดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมายที่กำหนด ข้อมูลเพื่อรองรับการตัดสินใจในขั้นตอนนี้ได้จากการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ประเภทของการตัดสินใจและการประเมิน		
	สิ่งที่มุ่งหวัง	สิ่งที่เกิดขึ้นจริง
ผล	การตัดสินใจขั้นการวางแผน (Planning Decisions) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้ข้อมูลจากการประเมินบริบท (Context Evaluation)	การตัดสินใจขั้นทบทวน (Recycling Decisions) เพื่อตัดสินใจอนาคตโครงการ ได้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)
วิธีการ	การตัดสินใจขั้นกำหนดโครงสร้างแผนงาน (Structuring Decisions) เพื่อออกแบบกระบวนการ ได้ข้อมูลจากการประเมินปัจจัยป้อน (Input Evaluation)	การตัดสินใจขั้นการปฏิบัติ (Implementing Decisions) เพื่อนำแผนไปปฏิบัติและปรับเปลี่ยน ได้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

ภาพที่ 2.3 แนวคิดพื้นฐานของโมเดลการประเมินแบบ CIPP ประเภทของการตัดสินใจและการประเมิน

ทั้งนี้ Stufflebeam เห็นว่าขั้นตอนที่ 1 และ 3 เป็นขั้นตอนของการทำงานหรือวิธีการดำเนินงานส่วนขั้นตอนที่ 2 และ 4 เป็นขั้นตอนของผลการดำเนินงาน สำหรับกิจกรรมการประเมินความต้องการจำเป็นจะเกิดขึ้นในขั้นตอนแรก โดยการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรระดับสูงที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ความต้องการจำเป็นที่ได้รับจะนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายของการทำงาน

2. แนวคิด CSE

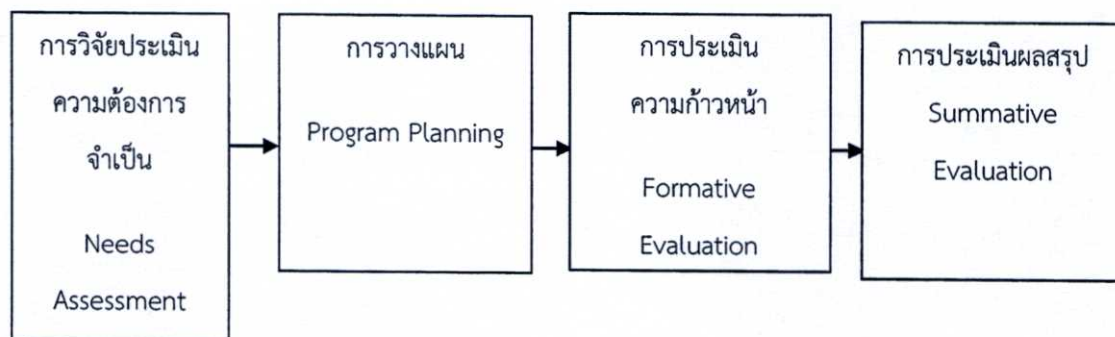
แนวคิดการประเมิน CSE (Center for the Study of Evaluation) ได้รับการพัฒนาโดย Alkin และคณะ (1990 อ้างใน Morris and Fitz-Gibbon, 1978 : 4) มีขั้นตอนการดำเนินงานดังรายละเอียดและภาพที่ 2.4 ต่อไปนี้

2.1 การประเมินความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายของหน่วยงาน (ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น Needs Assessment)

2.2 การวางแผนและออกแบบกระบวนการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นนั้นๆ (ขั้นตอนการวางแผน Program Planning)

2.3 การนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติจริง มีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และปรับปรุงแก้ไขให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดแต่แรก ซึ่งเรียกว่าเป็นการประเมินผลความก้าวหน้า (ขั้นตอนการประเมินความก้าวหน้า Formative Evaluation)

2.4 การสรุปผลหลังจากสิ้นสุดการทำงาน เป็นการสรุปผลทั้งหมดที่ได้จากการประเมินว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ (ขั้นตอนการประเมินผลสรุป Summative Evaluation)

ภาพที่ 2.4 โมเดล CSE

แนวคิด CIPP ของ Stufflebeam และแนวคิด CSE ของ Alkin มีความคล้ายคลึงกันมาก และเป็นแนวคิดที่นำเสนอในช่วงเวลาเดียวกัน แต่ใช้คำศัพท์เทคนิคในแต่ละขั้นตอนแตกต่างกัน กล่าวคือ ขั้นตอนของการประเมินสภาพแวดล้อมหรือการประเมินบริบท (Context Evaluation) จะสอดคล้องกับขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ทำให้ทราบบริบทของหน่วยงานและสามารถกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการของตนเอง ในขณะที่ขั้นตอนการประเมินปัจจัย (Input Evaluation) สอดคล้องกับขั้นของการวางแผนการออกแบบการทำงาน (Program Planning) ซึ่งเป็นการออกแบบวางแผนการดำเนินงานตามสภาพความพร้อมของปัจจัยนำเข้า ประเมินความพร้อมของปัจจัยต่างๆ มีการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่ ส่วนในขั้นตอนของการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) สอดคล้องกับขั้นตอนของการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงานในขณะที่การดำเนินงานนั้นยังไม่สิ้นสุด สามารถปรับเปลี่ยนวิธีหรือกิจกรรมต่างๆ ให้มีความเหมาะสมหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานให้หมดไป และขั้นสุดท้ายของแนวคิด CIPP คือ ขั้นตอนของการประเมินผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงาน (Product Evaluation) สอดคล้องกับแนวคิดการประเมินของ CSE คือ การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ และควรตัดสินใจอย่างไรต่อไป จะเห็นว่าผลการดำเนินงานทั้ง 4 ขั้นตอน ทำให้ได้สารสนเทศที่นำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินงานของสถานศึกษา

แนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นในยุคที่สองทั้งสองแนวคิดนี้ ทำให้สามารถกำหนด “ความต้องการจำเป็น” ซึ่งจะนำไปใช้เป็นเป้าหมายของการทำงานได้ และยังมีการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่างๆ ที่นำไปสู่การกำหนดโครงสร้าง แผน หรือวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ตาม การประเมินความต้องการจำเป็นตามแนวคิดนี้เป็นกิจกรรมที่

ดำเนินการเพียงครั้งเดียวในขั้นตอนของการวางแผนงาน หลังจากที่มีการนำแผนงานหรือโครงการสู่การปฏิบัติ ก็จะไม่มีการจัดทำประเมินความต้องการจำเป็นอีกต่อไป

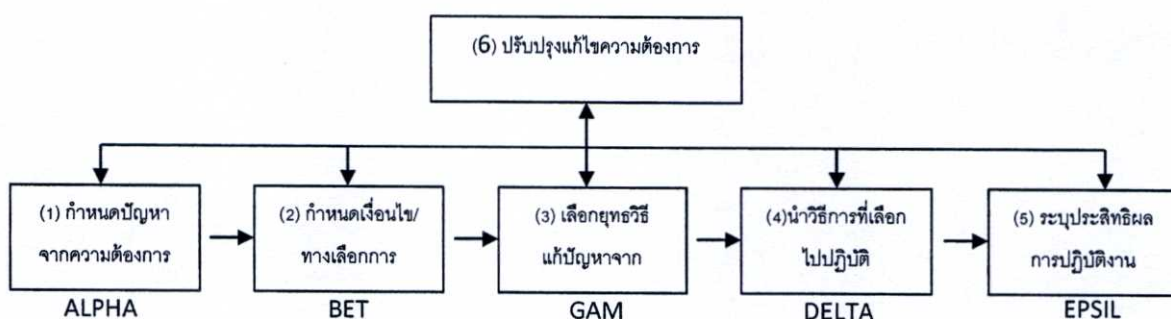
ยุคที่สาม การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผนและการนำสู่การปฏิบัติ

(Needs Assessment for Planning and Implementing)

การประเมินแนวคิดเชิงระบบของ Kaufman (1972 อ้างใน Kaufman and English, 1981 : 31-35) ให้ความสำคัญกับการประเมินความต้องการจำเป็นในทุกขั้นตอนของการพัฒนาองค์กร ไม่ได้จำกัดเฉพาะการใช้ประโยชน์จากการประเมินความต้องการจำเป็นในขั้นตอนของการวางแผนเพียงประการเดียว แต่ครอบคลุมทุกขั้นตอนของการพัฒนางานและ/หรือองค์กร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเชิงระบบ (System Approach)

Kaufman (1972 อ้างใน Kaufman and English, 1981 : 31-35) ได้เสนอแนวคิดเชิงระบบ (System approach) อันเป็นแบบการดำเนินงานลักษณะวงจร ขั้นตอนต่างๆ ของแนวคิดเชิงระบบคล้ายคลึงกันโมเดลการประเมินแบบ CIPP ของ Stufflebeam และโมเดล CSE ของ Alkin และคณะนั้นคือ การพัฒนาโครงการจะต้องเริ่มต้นจากการประเมินสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อกำหนดเป้าหมายขององค์กรซึ่งต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง การค้นพบภายหลังว่าจุดมุ่งหมายของโครงการนั้นจริงๆ แล้วไม่ได้ตรงกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้องจะเป็นความสูญเปล่าทั้งเวลาและทรัพยากรที่เสียไป เพราะผลที่ได้ไม่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้นได้ แนวคิดเชิงระบบของKaufman ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานที่สำคัญ 6 ขั้นตอนดังปรากฏในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 กิจกรรมในกระบวนการแก้ปัญหา

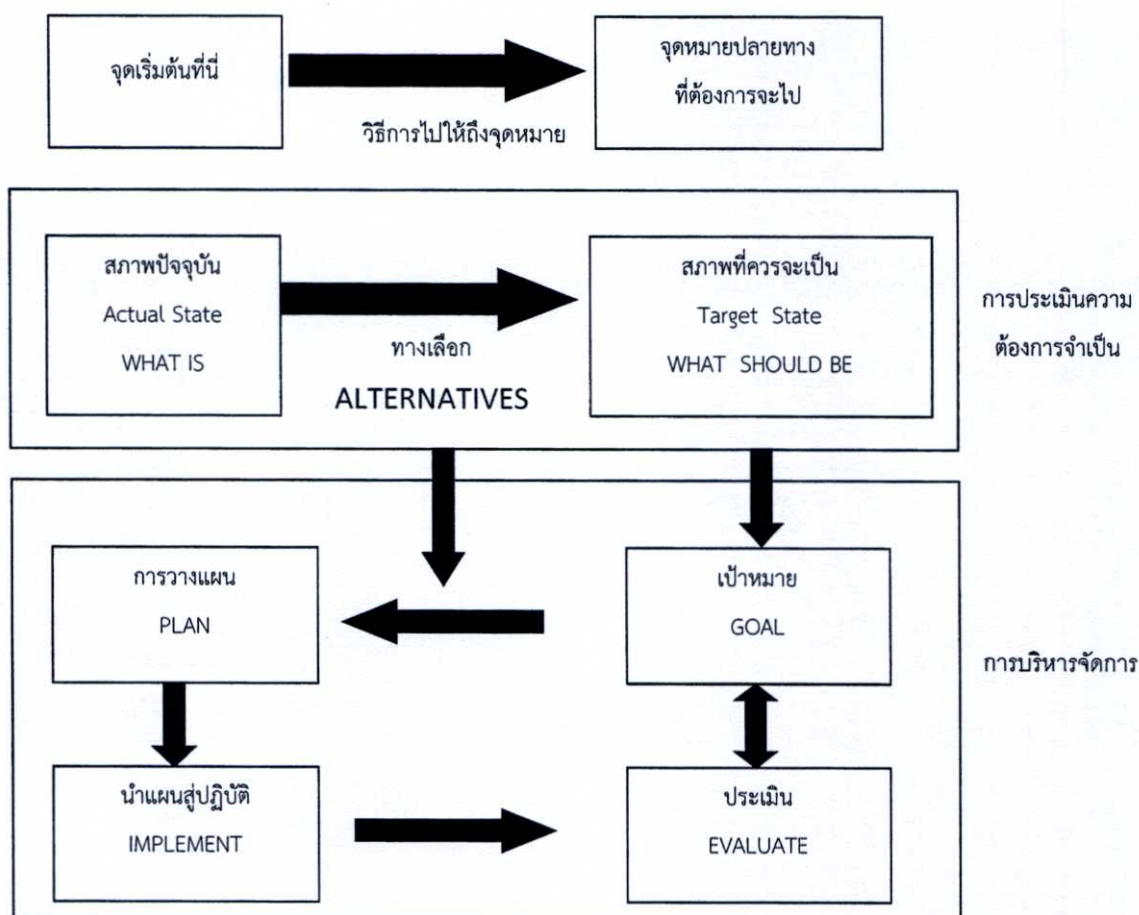
จากภาพที่ 2.5 จะเห็นว่าเมื่อใดที่มีปัญหาให้แก้ไขต้องเริ่มต้นด้วยการกำหนดปัญหา (Alpha) เป็นขั้นตอนแรกโดยศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นว่าผลที่พึงประสงค์คืออะไร และสภาพปัจจุบันเป็นเช่นใด อะไรเป็นความต้องการจำเป็นที่เร่งด่วนและสำคัญที่สุด ความต้องการจำเป็นนั้นก่อให้เกิดปัญหาตามมาอะไรบ้าง หลังจากกำหนดปัญหาขององค์กรได้แล้ว จึงเริ่มขั้นตอนที่สอง คือ

การศึกษาทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา (Beta) โดยมีการศึกษาเงื่อนไขต่างๆ ภายใต้อันตราย ปัญหา ขั้นตอนที่สามารถเป็นการตัดสินใจเลือกแล้วจึงเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด (Gamma) ขั้นตอนที่ดี เป็นการนำวิธีการที่เลือกไปปฏิบัติ (Delta) ขั้นตอนที่ทำให้เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานหลังจากยุทธวิธีที่กำหนดขึ้นไปใช้ให้ทราบประสิทธิภาพในการปฏิบัติ (Epsilon) ขั้นตอนสุดท้ายที่สุด คือ การปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติงาน (Zeta)

แนวคิดเชิงระบบแบ่งออกเป็น 2 โดเมนใหญ่ ส่วนแรกเกี่ยวข้องกับการกำหนดปัญหา และการหาวิธีการแก้ปัญหา (ขั้นตอนที่ 1 และ 2) ส่วนที่สองเกี่ยวข้องกับการลงมือแก้ไขปัญหา และผลที่เกิดขึ้นตามมา (ขั้นตอนที่ 3-6) สำหรับขั้นตอนที่ 6 ซึ่งเป็นขั้นตอนการปรับปรุงการทำงานนั้นสามารถนำไปรวมไว้ในส่วนแรกได้ด้วย การดำเนินงานทั้ง 6 ขั้นตอนนี้ Kaufman and English (1981 : 31) ถือว่าเป็นกิจกรรมการประเมินความต้องการจำเป็นทั้งสิ้น ดังนั้น การประเมินความต้องการจำเป็นตามแนวคิดนี้จึงแทรกอยู่ในทุกขั้นตอนของการทำงาน

2.2.1.2 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นต่อการวางแผนและ/หรือ การพัฒนาองค์กร

การวางแผนการทำงานจะต้องเริ่มที่การประเมินบริบท เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน และรู้ความต้องการของหน่วยงานว่าจำเป็นต้องได้รับการสนองตอบในด้านใด การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข ภาพที่ 2.6 แสดงบทบาทของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่มีต่อการวางแผนและพัฒนาองค์กร เริ่มจากการกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดปลายทาง กิจกรรมการวางแผนและพัฒนาองค์กรจึงมีสองส่วน คือกิจกรรมการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นและกิจกรรมการบริหารจัดการ ทั้งสองกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กิจกรรมส่วนแรก คือ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น และกำหนดวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร กิจกรรมส่วนที่สอง คือ การบริหารจัดการ ตั้งแต่กำหนดเป้าหมาย การวางแผน การนำสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล (Klimes. 1977 : 60-64) ในแผนภาพนี้จะเห็นว่าสภาพที่ควรจะเป็นจะถูกนำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายการทำงานและทางเลือกที่กำหนดไว้จากการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะถูกนำมาใช้ในขั้นการวางแผนงานการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจึงมีความสำคัญต่อการวางแผนและพัฒนาองค์กร

ภาพที่ 2.6 บทบาทของการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีต่อการวางแผนและพัฒนา

การวางแผนงานหรือโครงการโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นในระดับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่างๆ และหาแนวทางปรับความต้องการจำเป็นย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและปัญหาอื่นๆ ตามมาอย่างไม่สิ้นสุดโดยเฉพาะโครงการทางด้านบริการสังคม การละเลยต่อความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย อาจเป็นเหตุให้โครงการนั้นขาดความร่วมมือและไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือให้บริการไม่กับความต้องการจำเป็นหรือไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ทำให้เกิดความล่าช้าหรือสูญเสียทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์ ในบริบทของโรงเรียนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถระบุสิ่งที่จำเป็นของผู้เรียนซึ่งนำมาใช้ในการออกแบบพัฒนาการจัดการเรียนการสอนชี้ให้เห็นจุดอ่อนของผู้เรียน ระบุจุดอ่อนที่ครูควรได้รับการพัฒนา ชีทศทางที่โรงเรียนต้องพัฒนาในอนาคต และยังใช้ประโยชน์ในการเสาะแสวงหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่คาดว่าจะผลกระทบตามมาที่เหมาะสมที่สุด (Suarez. 1990 อ้างใน สุวิมล ว่องวาณิช. 2548 : 28)

สรุปได้ว่า พัฒนาการของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกิจกรรมหนึ่งของการประเมิน ช่วยให้การวางแผนและการพัฒนาองค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเฉพาะในการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งต้องการข้อมูลที่ชี้สภาพองค์กรและทิศทางการพัฒนาอย่างแม่นยำ ทำให้การวิจัยประเมิน

ความต้องการจำเป็นยังมีความสำคัญมากขึ้นในกระบวนการพัฒนางานหรือองค์กร เพราะจำเป็นต้องมีการวิจัยประเมินผลในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน เพื่อให้มีข้อมูลหลักฐานรองรับการตัดสินใจที่หนักแน่น

2.2.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

สำหรับนิยามของคำว่า “การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังนี้

Witkin (1984 : 2) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่มุ่งหวังโดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome gaps) และนำมาจัดเรียงลำดับ และเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

Kaufman, Rojas and Mayer (1993 : 10-13) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ใช้เพื่อระบุช่องว่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับที่ปรารถนาจะให้เกิดแล้วจัดลำดับความสำคัญของช่องว่างดังกล่าว จากนั้นเลือกช่องว่างที่สำคัญที่สุดมาเป็นประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อไป

Witkin and Altschuld (1995 : 4) กล่าวว่า กระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นมี 3 ขั้นตอนได้แก่ (1) การวางแผนการดำเนินงาน (2) การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และ (3) การใช้ประโยชน์จากความต้องการจำเป็น

Rouda and Kusy (1995 : 255-257) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นการสำรวจที่เป็นระบบของสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคล และ/หรือองค์กร

McCaslin and Tibeziinda (1997: 33) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการที่เป็นระบบสำหรับการจัดลำดับความสำคัญและการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนาและการปฏิบัติการในโครงการ การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการกำหนดช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นของผลลัพธ์ของโครงการและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นนั้น โดยเน้นการตัดสินใจจากการจัดลำดับความสำคัญบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลที่น่าจะได้รับผลกระทบจากโครงการ

สุวิมล ว่องวานิช (2548 : 62) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษา หรือการเปลี่ยนแปลงผล

ที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็น จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

สุบิน ยุระรัช (2554 : 34) ได้เสนอเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการของการวิเคราะห์ช่องว่างหรือความแตกต่าง (Gap/discrepancy analysis) ระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น และมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นว่า ความต้องการจำเป็นอะไรสำคัญก่อนหลัง เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สรุปได้ว่าการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการการประเมินเพื่อทำให้เราทราบถึงสภาพปัญหาอย่างแท้จริง ในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำหรับการกำหนดสถานภาพในปัจจุบันเพื่อระบุความต้องการจำเป็นแล้วนำมาซึ่งการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของบุคคลหรือพื้นที่ที่กำหนด

2.2.3 หลักของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2548 : 80) จากการศึกษานิยามของความต้องการจำเป็นและการจัดประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่าไม่ว่าจะเป็นที่สนใจของนักวิชาการใด การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะอยู่บนพื้นฐานหลักการ 2 ประการ คือ หลักความแตกต่าง (Discrepancy) และหลักความสำคัญ (Importance) หลักการแรกของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น คือ หลักความแตกต่าง (Discrepancy) หมายความว่า ในกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยอาจออกแบบการวิจัยให้มีการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น หรือออกแบบการวิจัยโดยมีนัยของความแตกต่างแฝงอยู่ด้วยการระบุสถานะที่ไม่พึงประสงค์ แต่ไม่ได้เก็บข้อมูลในเชิงเปรียบเทียบ เนื่องจากสภาพที่พึงประสงค์กำหนดได้โดยไม่จำเป็นต้องเก็บข้อมูล ความแตกต่างไม่ใช่จะบ่งบอกความต้องการจำเป็นเสมอไป ขึ้นอยู่กับการกำหนดระดับความสำคัญของเป้าหมายที่พึงประสงค์ ฉะนั้นในการวิจัยประเมินความต้องการต้องมีการกำหนดเป้าหมายให้อยู่ในระดับต่ำสุดที่จะขาดแคลนไม่ได้ มิฉะนั้นจะเกิดผลเสียหาย ส่วนหลักการที่สอง คือ หลักความสำคัญ (Importance) หมายความว่า สิ่งที่เป็นความต้องการจำเป็นมีความสำคัญมากต้องได้รับการตอบสนองและความต้องการจำเป็นนั้นต้องมีลำดับความสำคัญ (Needs Prioritization) ไม่ว่าผู้วิจัยจะดำเนินการในกิจกรรมการระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) กิจกรรมการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) หรือกิจกรรมการกำหนดวิธีการแก้ไขความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้น (Needs Solution) จะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในทุกกิจกรรม

สรุปได้ว่า ผลการวิจัยจากกิจกรรมการกำหนดความต้องการจำเป็น จะได้ความต้องการจำเป็นมากมาย จึงต้องจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุด ผลจากการวิเคราะห์สาเหตุ จะได้สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นมากกว่าหนึ่งสาเหตุ ก็ต้องจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุว่า

สาเหตุใดเป็นสาเหตุหลัก การกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาคือว่ามีวิธีการแก้ไขปัญหามากมายทางเลือก ผู้วิจัยต้องเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

2.2.4 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

Rouda and Kusy (1995 : 255-257) เสนอขั้นตอนความต้องการจำเป็นในการอบรม โดยเน้นการวิเคราะห์ความแตกต่างและการศึกษาทางเลือก ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นกับที่ควรจะเป็น
2. การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
3. การระบุสาเหตุของปัญหาและหรือโอกาสในการเกิดปัญหา
4. การระบุทางเลือกที่เป็นไปได้และโอกาสในการพัฒนา
5. การเปรียบเทียบให้เห็นผลที่ตามมาหากไม่มีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาใดๆ
6. การให้ข้อเสนอแนะสำหรับการฝึกอบรมหรือพัฒนาองค์กร

ตามแนวคิดของ Rouda and Kusy การวิเคราะห์ความแตกต่างต้องพยายามหาความต้องการจำเป็นที่แท้จริง (Actual Needs) ไม่ใช่ความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ (Perceived Needs) หรือความต้องการจำเป็นตามความรู้สึก (Felt Needs) เนื่องจากบางครั้งคนที่ถูกประเมินความต้องการจำเป็นอาจไม่รู้ว่าจริงๆ แล้วตนเองมีความต้องการจำเป็นอะไร แต่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ว่าตนเองต้องการ (Want) อะไรและในการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคงได้ข้อมูลเป็นหลักฐานที่แสดงจุดยืนทางความคิดในการระบุความต้องการจำเป็นที่ต้องแก้ไข เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและต้องให้ทุกคนได้รับรู้ข้อมูลสารสนเทศที่ปรากฏ สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ การเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา Rouda and Kusy เสนอว่าการฝึกอบรมเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหในกรณีที่พบว่าบุคลากรมีปัญหาด้านความรู้ ถ้าไม่ใช่เกิดจากปัญหาการขาดความรู้ของบุคลากร แต่จากการเปลี่ยนแปลงระบบ ซึ่งอาจรวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ การปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ การจัดการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพ วิธีการแก้ไขปัญหหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการใช้การพัฒนาองค์กร (Organization Development) นอกจากนี้ต้องมีการระบุค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานโดยมีทั้งค่าใช้จ่ายหากไม่มีการแก้ไขปัญหาใดๆ และค่าใช้จ่ายหากต้องมีการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

Mckillip (1987 : 31-41) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นตามแนวคิดของ Mckillip มีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการระบุกลุ่มผู้ใช้และลักษณะการใช้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
2. การระบุกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อมของการให้บริการ
3. การระบุรายละเอียดของความต้องการจำเป็น
4. การประเมินความต้องการจำเป็นที่สำคัญ
5. การเผยแพร่ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นของ Mckillip เน้นการกำหนดกลุ่มผู้ใช้ผลและลักษณะการใช้ผลการประเมิน ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในกระบวนการ การให้ความสำคัญกับการกำหนดความต้องการจำเป็นที่มีการบรรยายสภาพของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการเผยแพร่ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแนวคิดของ Mckillip ใช้ในบริบทของการให้บริการประชาชนและบริการทางการศึกษานับเป็นความพยายามที่จะนำการประเมินความต้องการจำเป็นมาใช้กับงานการให้บริการทางสังคมตั้งแต่การวิเคราะห์ลักษณะของผู้ใช้ถึงการเผยแพร่ผลการประเมิน หากแต่วิธีการหรือเทคนิค Mckillip ยังมีข้อจำกัดอยู่กับงานบริการทางสังคมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้อาจมีข้อจำกัดบ้างหากต้องดำเนินการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในบริบทอื่น เนื่องจากวิธีการที่นำเสนออาจไม่ครอบคลุม และไม่สามารถใช้ได้กับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment) ที่เน้นกิจกรรมการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา

James W. Altschuld (อ้างใน สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 99) กล่าวว่ากระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปเป็นคำถามได้ว่า “Who Determined What as Defined by Whom for What Purposes?” นั่นคือ ในการประเมินความต้องการจำเป็นต้องมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ (1) มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินก่อนว่าต้องการทำไปเพื่อใช้ประโยชน์เรื่องใด (2) มีการกำหนดว่าต้องการประเมินความการจำเป็นนั้นเป็นของใคร (3) มีเนื้อหาสาระของความต้องการจำเป็นในเรื่องใด และ (4) มีการนิยามความต้องการจำเป็นนี้อย่างไร ใครจะเป็นผู้นิยามผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็นนั้น ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

คำถามสรุปของ Altschuld	ขั้นตอนการดำเนินงานตามความคิดของ Altschuld
WHO (determined)	1. การกำหนดจุดมุ่งหมายและเหตุผลที่ต้องประเมินความต้องการจำเป็น ระบุองค์กร/กลุ่ม/บุคคลที่ต้องการประเมินความต้องการจำเป็น
WHAT	2. การออกแบบการประเมินความต้องการจำเป็น
(as defined) WHOM	3. การออกแบบการประเมินความต้องการจำเป็น (1) กำหนดผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นและนิยามความต้องการจำเป็น (2) กำหนดวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น (3) กำหนดผู้ให้ข้อมูลและเครื่องมือประเมินความต้องการจำเป็น (4) การเก็บรวบรวมข้อมูล (5) การวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่สำคัญที่สุด (6) การกำหนดแนวทางขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น
(for) WHAT PURPOSES	4. การนำผลไปใช้ประโยชน์ตามเป้าหมายที่กำหนด

สุวิมล ว่องวานิช (2548 : 81) ได้จำแนกกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is)
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อระบุเป็นความต้องการจำเป็น (Needs Identification)
4. การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
5. การศึกษาและการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

สรุปได้ว่า ขั้นตอนหลักในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะประกอบด้วย (1) การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่ (2) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Solution) โดยแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของผลการวิจัยประเมินความต้องการ

จำเป็นทุกกิจกรรม (3) การกำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความ
ต้องการจำเป็น (Needs Solution)

2.2.5 ประเภทของวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น

ได้มีนักการศึกษาเสนอประเภทของวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

Glass (1976 : 3-8) กล่าวว่า การวิจัยสามารถจำแนกได้ 3 ประเภท คือ การวิเคราะห์ปฐม
มาน (Primary Analysis) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มีการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ
(Primary Source of Data) การวิจัยหรือการวิเคราะห์ทุติยมาน (Secondary Analysis) ซึ่งเป็นการ
วิจัยนักวิจัยใช้ฐานข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว หรือข้อมูลแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source of
Data) และการวิจัยที่เป็นการวิเคราะห์อภิมาน (Meta-Analysis) อันเป็นการวิจัยงานวิจัย หรือการ
วิจัยเพื่อสังเคราะห์งานวิจัย

สุวิมล ว่องวานิช (2548 : 133-160) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อประเมินความต้องการจำเป็น
เป็นการวิจัยที่สามารถแบ่งประเภทได้ตามหลักการแบ่งประเภทการวิจัยของ Glass จึงนำเสนอวิธีการ
วิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแยกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก เป็นการวิจัยประเภทความต้องการจำเป็น
ที่ใช้การวิเคราะห์ปฐมมาน ได้แก่ การวิจัยสำรวจ การวิจัยอนาคต การวิจัยบรรยาย กลุ่มที่สอง เป็น
การวิจัยประเภททุติยมาน เป็นการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์ทุติยมาน
กลุ่มที่สาม เป็นการวิจัยเพื่อประเมินงานวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Meta Evaluation of
Needs Assessment Research)

วิธีการประเมินความต้องการจำเป็นมีหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีมีความเหมาะสมกับบริบทของ
การวิจัยนั้น ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีที่นิยมใช้กันมากในการประเมินความต้องการ
จำเป็น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิจัยสำรวจ

การวิจัยสำรวจเป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษาเกี่ยวกับคน ไม่ว่าจะเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
ลักษณะความเชื่อ ความคิดเห็น ทักษะสติ แรงจูงใจ หรือพฤติกรรมของคน โดยตัวแปรเหล่านี้อาจแบ่ง
ได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ (1) องค์ประกอบทางสังคมวิทยา (Sociological Factors) ได้แก่ เพศ ฐานะ
ทางเศรษฐกิจและสังคม รายได้ เป็นต้น และ (2) องค์ประกอบทางจิตวิทยา (Psychological Actors)
เช่น ความคิดเห็น ความเชื่อ ทักษะสติ พฤติกรรม เป็นต้น

นักการประเมินใช้การวิจัยสำรวจในการระบุความต้องการจำเป็นได้เพราะความต้องการ
จำเป็นจัดเป็นความคิดเห็น ความเชื่อ และอาจจัดเป็นพฤติกรรมได้ โดยที่วิธีการวิจัยสำรวจได้รับการ
พัฒนาไปมาก มีรูปแบบการดำเนินงานหลากหลาย การใช้การวิจัยสำรวจเพื่อศึกษาความต้องการ
จำเป็น จึงต้องเข้าใจวิธีการวิจัยสำรวจโดยละเอียดดังนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยสำรวจ คือ การบรรยายลักษณะของประชากรในลักษณะที่เป็นภาพรวมของคนกลุ่มนั้น ไม่ได้เน้นการให้ข้อมูลบรรยายลักษณะของคนเป็นรายบุคคล (Best and Kahn.1993 : 4) การใช้การวิจัยสำรวจเพื่อหวังผลแต่เพียงการรายงานสภาพที่เกิดขึ้นนั้น (Kerlinger. 1986 : 11) เรียกว่าเป็นเพียงการสำรวจสถานภาพ (Status Survey) เพราะไม่ได้ศึกษาลึกไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยให้ความสำคัญกับประเด็นการศึกษาที่ว่า “อะไร” เกิดขึ้นในขณะนั้น มากกว่าการศึกษาว่า “ทำไม” จึงเป็นเช่นนั้น (Kerlinger. 1986 : 11) เห็นว่าการวิจัยสำรวจที่ใช้ในทางสังคมวิทยาหรือทางการศึกษา ควรศึกษาให้ลึกซึ้งถึงขนาดที่สามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นได้ เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดกว่าและเกิดประโยชน์มากกว่า

การวิจัยสำรวจเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อระบุความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุ และกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังเป็นการวิจัยที่ควรนำไปใช้ในสถานการณ์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นระดับองค์กรเนื่องจากต้องการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากร ผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ การวิจัยสำรวจไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้กับการประเมินความต้องการจำเป็นระดับบุคคล เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการวิจัยสำรวจต้องสรุปอ้างอิงผลการวิจัยไปยังประชากรมากกว่าการใช้เพื่อระบุความต้องการจำเป็นรายบุคคล การระบุความต้องการจำเป็นของบุคคลจะไม่คุ้มค่าเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงานของการวิจัยสำรวจ

ตัวอย่างคำถามวิจัยเช่น

1.2.1 ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในเรื่องใด เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้สอดคล้องตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

1.2.2 อะไรเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ประสบความสำเร็จ

1.2.3 วิธีพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีอะไรบ้าง? อะไรเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด และวิธีที่เสนอมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

1.3 หลักการของการวิจัย

การวิจัยสำรวจเพื่อระบุความต้องการจำเป็นมีหลักการวิจัยเหมือนการวิจัยสำรวจโดยทั่วไป คือ มีการกำหนดคำถามวิจัยที่นำไปสู่การได้คำตอบที่เป็นความต้องการจำเป็น คำถามวิจัยของวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่ว่า “ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในเรื่องใด เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้สอดคล้องตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้” จะทำให้ได้เฉพาะคำตอบที่เป็นเพียงการระบุความต้องการจำเป็นอย่างเดียว หากต้องการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ต้องกำหนดคำถามวิจัยในลักษณะที่ว่า “อะไรเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ประสบความสำเร็จ” และหากต้องการให้

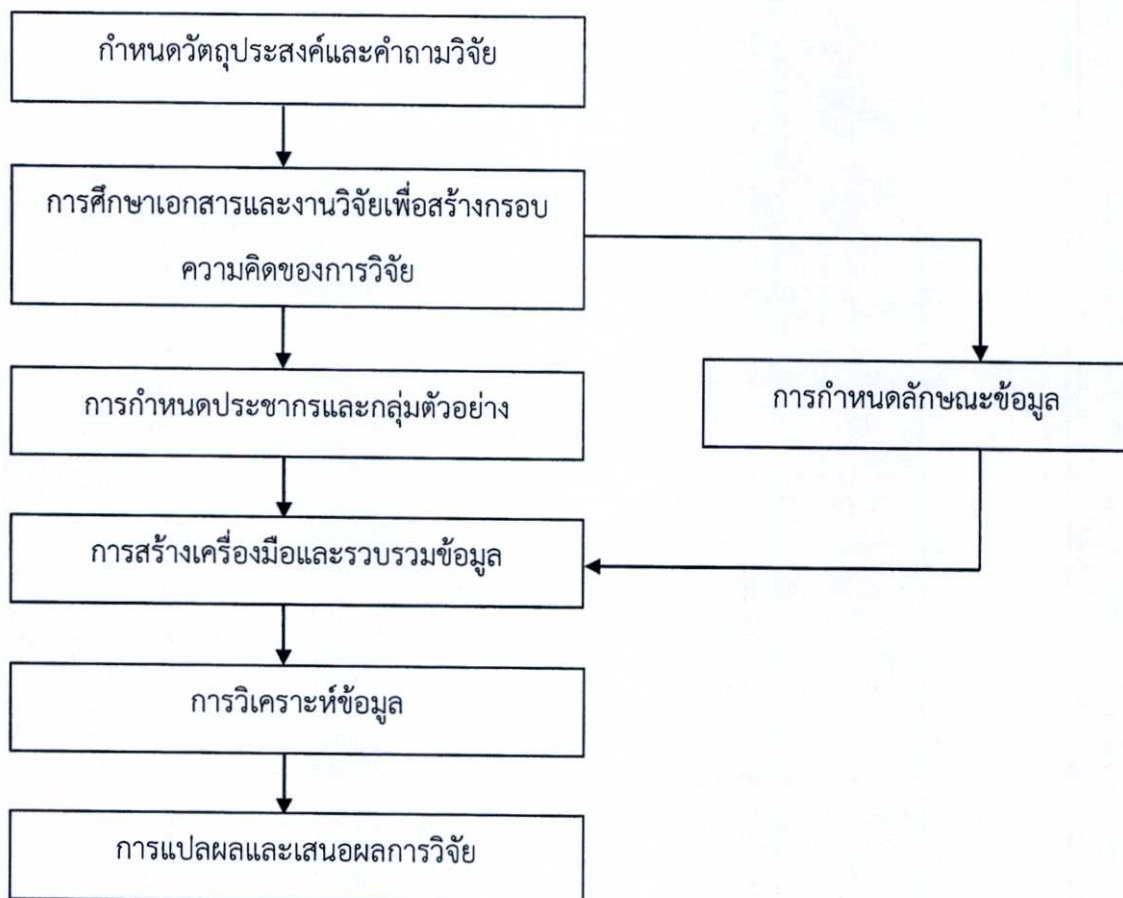
คำตอบเกี่ยวกับแนวทางหรือยุทธวิธีที่ใช้ในการพัฒนาครู ก็ต้องกำหนดคำถามวิจัยว่า “พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้มีอะไรบ้าง อะไรเป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุด และวิธีที่เสนอมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด วิธีวิจัยที่ใช้ในการตอบคำถามวิจัยสองคำถามหลัง จำเป็นต้องมีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย และกำหนดนิยามความต้องการจำเป็นว่าจะใช้นิยามใด เพื่อให้ได้คำตอบที่เป็นความต้องการจำเป็น โดยปกติมักใช้นิยามความแตกต่างเพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นอยู่เกิดกับสภาพที่ควรจะเป็นสำหรับคำถามวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น มักอิงกรอบของการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของตัวแปรที่เกี่ยวข้องในบริบทของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น กรอบของการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรเหตุและตัวแปรผล คือ ความต้องการจำเป็นส่วนการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมนิยมใช้คำถามปลายเปิด หรือการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้วิธีการวิจัยสำรวจ

ความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยสำรวจขึ้นอยู่กับความถูกต้องของข้อมูล แม้ผู้วิจัยจะวางแผนออกแบบการวิจัยอย่างดี ข้อมูลที่ได้อาจคลาดเคลื่อนได้ ถ้าผู้ให้ข้อมูลไม่จริงจังในการให้ข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นอย่างต่อไปตรงมา ข้อตกลงของการวิจัยสำรวจ ได้แก่ ผู้ตอบเข้าใจคำถามตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการถาม ผู้ตอบมีความรู้พอที่จะตอบและให้ข้อมูลอย่างถูกต้อง และคำตอบที่ให้ต้องไม่เปลี่ยนแปลงไปมาในช่วงเวลาเดียวกันที่ทำการเก็บข้อมูล

1.5 ขั้นตอนของการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยสำรวจเริ่มตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามวิจัย การกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การเตรียมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำรายงานข้อค้นพบดังปรากฏในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการสำรวจ

1.6 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยสำรวจ

Kerlinger (1986 : 13) กล่าวว่า การวิจัยสำรวจมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดหลายประการดังนี้

1.6.1 ข้อดีของการวิจัยสำรวจ ได้แก่

1.6.1.1 ให้สารสนเทศในปริมาณที่มาก

1.6.1.2 สามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีทั้งทรัพยากร คน งบประมาณ

1.6.1.3 ถ้าใช้การวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample Survey) จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการวิจัยสำมะโนประชากร อย่างไรก็ตามการวิจัยสำรวจหากเก็บข้อมูลในปริมาณมากอาจแพงกว่า

การวิจัยเชิงทดลองหรือภาคสนามแต่ข้อมูลที่ได้นั้นค่าถือว่าราคาถูกเมื่อเทียบกับปริมาณข้อมูลที่ได้

1.6.1.4 แม้ว่าจะมีความคลาดเคลื่อนในการผลการวิเคราะห์ข้อมูล แต่ก็สามารถคำนวณหรือประมาณค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้โดยวิธีการทางสถิติ

1.6.2 ข้อจำกัดของการวิจัยสำรวจ ได้แก่

1.6.2.1 ข้อมูลที่ได้แม้จะมีปริมาณมาก แต่อาจจะไม่ลึกซึ้ง

1.6.2.2 บางครั้งใช้เวลาและงบประมาณมาก เช่น การวิจัยที่ใช้การสัมภาษณ์

1.6.2.3 อาจมีความคลาดเคลื่อนในข้อมูลที่ได้รับกลับมา เช่น การตอบโดยไม่จริงจัง ต้องมีวิธีการตรวจสอบที่ดี ด้วยเหตุนี้ผู้ทำวิจัยจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่างๆตั้งแต่ประเด็นวิจัยที่ศึกษา เจาะลึกของทรัพยากรเวลา กำลังคน งบประมาณ และความลึกซึ้งของข้อมูลที่ต้องการว่าใช้การวิจัยสำรวจได้หรือไม่

สรุปได้ว่า การวิจัยสำรวจเป็นความพยายามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกในประชากรที่ศึกษาเพื่ออธิบายสภาพปัจจุบันที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับตัวแปรหนึ่งตัวหรือมากกว่าหนึ่งตัว มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ การวิจัยเพื่อบรรยายสภาพที่เกิดขึ้น กับ การวิจัยเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น การวิจัยสำรวจแบบการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง (Sample Survey) หรือการสำรวจสำมะโนประชากร (Census Survey) ส่วนใหญ่จะเป็นประเภทแรก คือ การสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นการสรุปพาดพิงข้อมูลเกี่ยวกับประชากรที่ศึกษาจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกขึ้นมาจากประชากร ซึ่งตัวอย่างที่เลือกมานี้ อาจจะเป็นการเลือกแบบสุ่ม แบบแบ่งชั้น ฯลฯ ก็ได้ แต่ในการสำรวจประชากรเป็นความพยายามที่จะได้ข้อมูลจากสมาชิกทุกๆ คนในประชากร การวิจัยสำรวจไม่ค่อยสลับซับซ้อน เข้าใจง่าย และดำเนินการได้ง่าย สิ่งที่ต้องให้ความสนใจ คือ การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา และการสรุปผลจากข้อมูล ปัญหาของการวิจัยประเภทนี้ คือ การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบทำให้มีผลต่อการแปลความหมายของข้อมูล เพราะผู้ที่ไม่ให้ข้อมูลอาจมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้ตอบก็ได้ การสรุปผลเฉพาะจากกลุ่มที่ตอบอาจมีความผิดพลาด

2. การจัดลำดับความสำคัญ

การจัดลำดับความสำคัญ (Priority setting) ของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการมาจัดเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อย

2.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือ การระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อนภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีจำกัด

ตัวอย่างคำถามวิจัยเพื่อระบุความต้องการจำเป็นเช่นนักเรียนมีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถในด้านใดมากที่สุด

ตัวอย่างคำถามวิจัยเพื่อวิเคราะห์สาเหตุเช่นอะไรเป็นสาเหตุหลักที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนมีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ

ตัวอย่างคำถามวิจัยเพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเช่น จากสาเหตุที่วิเคราะห์ได้ แนวทางใดที่เหมาะสมที่สุดในการนำไปใช้พัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ

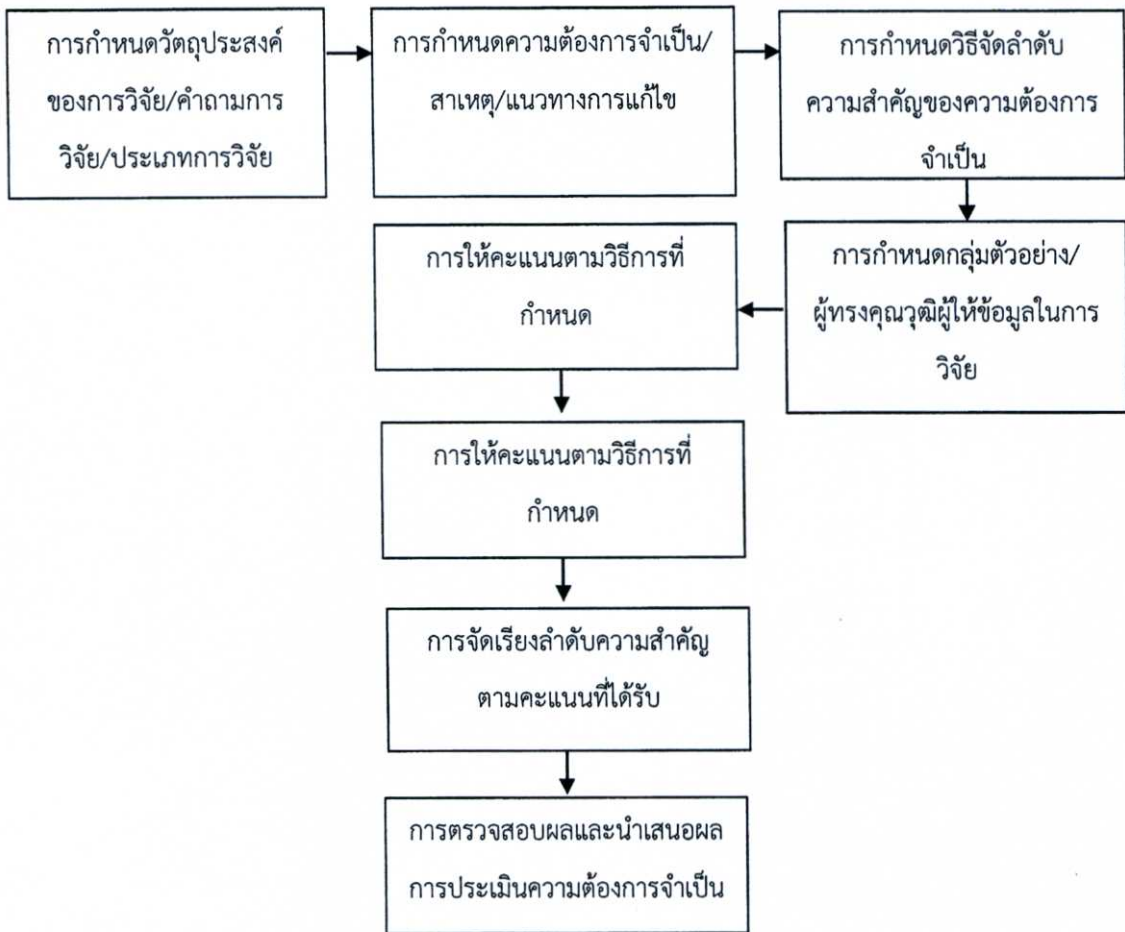
2.2 หลักการของการจัดลำดับความสำคัญ

การจัดลำดับความสำคัญจะต้องพิจารณาทั้งด้านความเที่ยงและความตรง และต้องมีการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดลำดับที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นซึ่งประกอบด้วย (1) ขนาดของความแตกต่างของสภาพในปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (2) องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อความต้องการจำเป็น (3) ระดับความยากง่ายในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น (4) การประเมินความเสี่ยง (5) ผลกระทบที่อาจจะเกิดกับส่วนอื่นๆ ของระบบ (6) ค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในการแก้ปัญหา และ (7) องค์ประกอบทางการเมือง หรือ องค์ประกอบอื่นที่จะส่งผลต่อการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น คุณค่าของชุมชนท้องถิ่น และของชาติ รวมทั้งการคาดหวังของสาธารณะ (Witkin and Altschuld. 1995 : 17- 27)

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ควรจะใช้วิธีการหลายๆ แบบวิธีการที่ดีควรเป็นวิธีการเชิงระบบ สามารถเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้ทั้งในระยะยาวและระยะสั้น จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้ทั้งข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และนักประเมินต้องทราบว่าความต้องการจำเป็นดังกล่าวนี้เป็นของใคร เป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการก่อนของผู้ให้บริการ ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น บางครั้งนักประเมินอาจต้องพิจารณากลุ่มผู้มีส่วนสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายในการประเมินและนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน นักประเมินจึงต้องดำเนินการให้สำรวจถูกลงไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วยความระมัดระวัง

2.3 ขั้นตอนของการวิจัย

นักวิชาการหลายคนพยายามคิดหาวิธีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ผลที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เนื่องจากกิจกรรมสำคัญของการกำหนดความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือ การจัดลำดับความสำคัญ ในที่นี้จะนำเสนอเทคนิควิธีที่ใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสำหรับรูปแบบการตอบที่เป็นทั้งการตอบสนองเดี่ยวและรูปแบบการตอบสนองคู่ โดยมีแนวคิดเบื้องหลังของแต่ละเทคนิควิธี ทุกวิธีมีวิธีการดำเนินการคล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการสำคัญ คือ การให้คะแนนความสำคัญตามวิธีการที่กำหนด การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ ดังปรากฏในภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการจัดลำดับความสำคัญ

2.4 เทคนิคการจัดลำดับ มี 2 วิธี คือ

2.4.1 เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบการตอบสนองเดียว

ข้อมูลแบบการตอบสนองเดียวได้แก่ ข้อมูลที่ผู้ตอบเลือกตอบข้อความในแบบสอบถามเพียงส่วนเดียว โดยอาจถามว่า “ข้อความนี้มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับใด” หรือ “ท่านมีความต้องการจำเป็นในด้านนี้มากน้อยเพียงใด” เป็นการกำหนดความต้องการจำเป็นตามนิยามการแก้ปัญหา (Solution Definition) (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 265)

สำหรับเทคนิคนี้ มีวิธีการจัดลำดับ 3 วิธี แต่ในที่นี้ผู้ศึกษาขอนำเสนอวิธีการจัดลำดับแบบง่าย โดยการจัดเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานสำหรับมาตรแบบกลุ่ม (Category Scales) วิธีนี้นักวิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างระบุน้ำหนักความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามการรับรู้เป็นรายประเด็นตามมาตรประมาณค่า ผู้ให้ข้อมูลจะให้น้ำหนักความสำคัญกับความต้องการจำเป็นประเด็นต่างๆ เท่ากันได้ หากเห็นว่าความต้องการจำเป็นเหล่านั้นมีระดับความสำคัญเท่ากัน จากนั้นทำการแจกแจงความถี่ที่กระจายตามมาตรประมาณค่าของแต่ละข้อรายการ แล้วค่ามัธยฐาน หรือฐานนิยม หรือ

ค่าเฉลี่ย แต่ค่ามัธยฐานจะเป็นค่าสถิติที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่อยู่ในมาตรจัดอันดับ ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถเรียงค่าจากมากไปหาน้อยหรือจากน้อยไปหามากตามค่าสถิติที่ได้ในแต่ละข้อรายการ อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการใช้วิธีนี้ในการจัดลำดับความสำคัญมีความเป็นไปได้สูงที่ความต้องการจำเป็นทุกประเด็นมีค่าเท่ากัน ซึ่งทำให้ต้องมีการอภิปรายเสริมหรือหาข้อมูลอื่นเสริมว่าความต้องการจำเป็นประเด็นใดมีความสำคัญมากที่สุด นับเป็นจุดอ่อนของวิธีนี้

2.4.2 เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูลแบบตอบสนองคู่

รูปแบบของการให้ตอบข้อมูลแบบตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) มักปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้ระบุข้อมูลทั้งสองชุด คือ ระดับของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจัดเป็นโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นนั้นมีหลายแบบ ในที่นี้ผู้ศึกษาของกล่าวถึงวิธีการที่ใช้หลักประเมินแตกต่าง (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 275)

กลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่าง (Discrepancy Model)

วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างพบว่าเป็นที่นิยมใช้กันมาก เป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่าง ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ ($I=Importance$) ของข้อความนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ "What Should be" และมาตรวัดที่แสดงระดับที่รายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล ($D=Degree of Success$) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ "What is" สูตรในการคำนวณแต่ละวิธีมีดังนี้

2.4.2.1 วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

$$MDF = I - D$$

วิธีนี้มีข้อดีในด้านการออกแบบการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากจัดเรียงลำดับได้ง่ายข้อจำกัดคือดัชนียังไม่มีคุณสมบัติของดัชนีคือยังไม่สามารถระบุค่าสูงสุดและต่ำสุดได้และการนำเอาสถานภาพในเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต่างกันมาลบกันก็ไม่เหมาะสมหรือเมื่อผลต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาใกล้เคียงกันทำให้แปลผลได้ยาก

2.4.2.2 วิธี Priority Needs Index (PNI) วิธีนี้มีพื้นฐานมาจากวิธี MDF โดยดัดแปลงให้เป็นรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้วิธีการนี้ให้ความสำคัญกับระดับคาดหวังเป็นตัวถ่วงน้ำหนักกล่าวคือโดยใช้วิธีการเดิมแต่ถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I กับ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I - D) \times I$$

ภายใต้ข้อมูลชุดเดียวกันนี้ หากนักวิจัยต้องการให้ความสำคัญกับระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดเป็นตัวถ่วงน้ำหนักในการกำหนดความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร PNI

วิธีนี้มีข้อดีกว่าวิธี MDF ตรงที่เมื่อถ่วงน้ำหนักแล้วจะทำให้เห็นความแตกต่างชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้สูตร PNI มิได้หมายความว่า จะให้ผลการประเมินความต้องการต่างกับสูตร MDF ทุกครั้ง ในบางครั้งไม่ว่าจะใช้วิธีการใด การวิเคราะห์ข้อมูลก็สามารถให้ผลสอดคล้องกันได้ ในเชิงลำดับที่ ของความต้องการจำเป็น

2.4.2.3 วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุงเป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม พัฒนาโดยนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ร่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I - D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบเมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด

D (Degree of success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

สำหรับการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง เพื่อหาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู เนื่องจากทำให้เห็นข้อมูลในเชิงเปรียบเทียบด้านอัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาการจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นจริงและแก้ไขปัญหาตามลำดับความสำคัญ

สรุปได้ว่า การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการกำหนดความต้องการจำเป็น การระบุแต่ระดับความต้องการจำเป็นโดยไม่จัดเรียงลำดับถือว่าย่างทำการประเมินความต้องการจำเป็นไม่ครบถ้วน เทคนิคการจัดลำดับความสำคัญในรูปดัชนีที่นำเสนอ มี 2 วิธี คือ วิธีที่กำหนดจากข้อมูลที่มาจากข้อมูลที่มาจากการตอบสนองเดี่ยว เช่น การเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยหรือระดับความถี่ของผู้ตอบ การให้น้ำหนักความสำคัญเป็นรายคู่ และกลุ่มวิธีมาจากข้อมูลการตอบสนองคู่ ซึ่งผู้ศึกษาได้เสนอวิธีการกำหนดความต้องการจำเป็นข้อมูลตอบสนองคู่ที่มีความแตกต่างในแนวคิดพื้นฐาน โดยมีกลุ่มที่ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่ควรจะเป็น เช่น PNI , PNI_{modified}

3. การวิเคราะห์สาเหตุ

การวิเคราะห์สาเหตุเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment) ในขั้นตอนที่เรียกว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นหลังจากระบุความต้องการจำเป็นได้แล้ว (Needs Identification) การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นสามารถใช้การวิจัยบรรยายหรือการวิจัยแบบผสมผสานเพื่อวิเคราะห์สาเหตุได้ Witkin and Altschuld (1995 : 17- 27) เห็นว่า การวิเคราะห์สาเหตุ (Causal Analysis) ในการประเมินความต้องการจำเป็นไม่ได้เน้นการวิเคราะห์เชิงปริมาณทางสถิติส่วนใหญ่ใช้ความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้องโดยการจัดระดมความคิดเห็น อย่างไรก็ตามช่วงหลังเมื่อศาสตร์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นมีความก้าวหน้ามากขึ้น ก็เริ่มมีการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์น้ำหนักอิทธิพลที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา ทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความเป็นปรนัยและมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เนื่องจากมีข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุน

3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อวิเคราะห์สาเหตุ (Needs Analysis) คือ การกำหนดสาเหตุที่ทำให้เป็นไปไม่ได้ทั้งหมดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุว่าสาเหตุใดมีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น

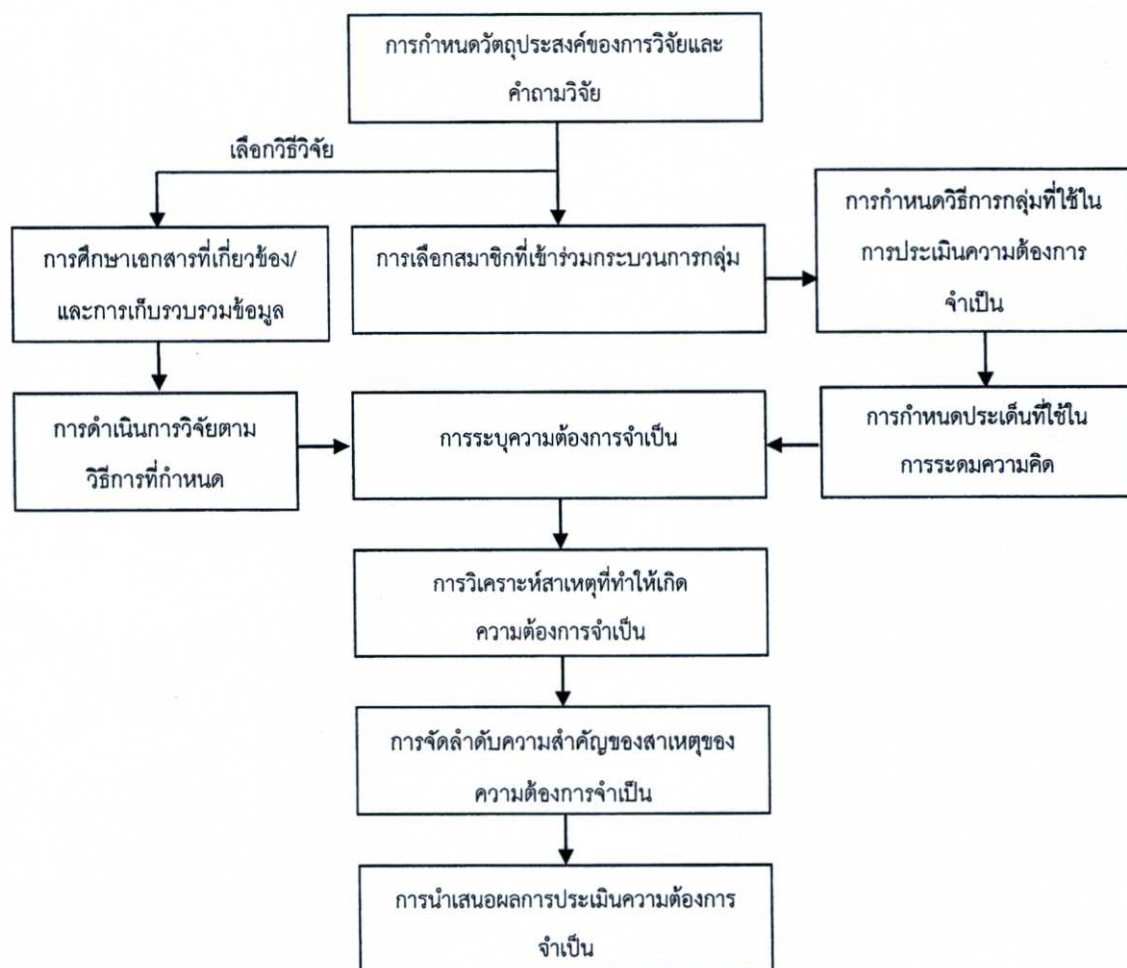
3.2 หลักการของการวิจัย

หลักการของวิธีการวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น คือ การเก็บข้อมูลไม่ว่าจะเป็นเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ดังนั้น หากใช้การวิจัยเชิงปริมาณในการวิเคราะห์สาเหตุ ต้องมีการศึกษาเอกสารหรือใช้ผลการวิจัยหรือข้อมูลที่มีอยู่ในการระบุสาเหตุที่เป็นไปไม่ได้ทั้งหมด แต่หากใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น จากกระบวนการกลุ่ม ผู้ที่เข้าร่วมกระบวนการต้องมีประสบการณ์เกี่ยวกับบริบท สถานการณ์ที่ทำการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น มีการระดมความคิดจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดสาเหตุ และใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ วิธีการวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นจึงสามารถดำเนินการได้ทั้งการใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยปกติการใช้ข้อมูลเชิงปริมาณจะใช้กับการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นกับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ และมีเหตุผลรองรับที่หนักแน่นพอสมควรมีการสร้างเครื่องมือที่ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุต่างๆ ตามที่นักวิจัยกำหนด และมักใช้การวิเคราะห์ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การใช้กระบวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สมการโครงสร้างเชิงเส้น (LISREL) เป็นต้น

3.3 ขั้นตอนของการวิจัย

วิธีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นมีขั้นตอนการวิจัย 8 ขั้นตอนหลัก สำหรับการใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ หากใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ จะเหมือนการวิจัยทั่วไป สำหรับการวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นขั้นตอน

สำคัญที่ต้องดำเนินการ คือ การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น วิธีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้นำเสนอไว้แล้วใน ข้อ 2 แล้วสามารถนำมาใช้ประกอบได้ การวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นจึงมักเป็นการวิจัยที่ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Method Research) รายละเอียดดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการวิเคราะห์สาเหตุ

3.4 เทคนิคการวิเคราะห์สาเหตุ มี 3 วิธี คือ

3.4.1 เทคนิคแผนภูมิก้างปลา (Fish boning Technique)

แผนภูมิก้างปลาเป็นวิธีที่ง่ายและมีประสิทธิภาพสำหรับการวิเคราะห์สาเหตุมีการนำเสนอเทคนิคนี้มาใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้การผลิตสินค้าไม่ได้คุณภาพ โดย Ishikawa (1983 อ้างใน Witkin and Altschuld. 1995 : 17-27) การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นทางการศึกษาเช่น ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การ

จัดการศึกษา เป็นต้น วิธีนี้จะใช้ได้ดีในกรณีที่มีสาเหตุของปัญหาค่อนข้างน้อย หากมีสาเหตุมากควรใช้วิธีอื่น เช่น การวิเคราะห์ FTA (Fault Tree Analysis) ซึ่งจะให้ผลที่เหมาะสมกว่า

3.4.1.1 ข้อดีของเทคนิคแผนภูมิแกงปลา

แผนภูมิแกงปลาสามารถประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานในองค์กรต่างๆ ทั้งทางอุตสาหกรรมทางธุรกิจ หรือทางการศึกษา ผู้เข้าร่วมในกระบวนการจะรู้สึกมีความสุขสนุกสนานในระหว่างการดำเนินงานซึ่งโดยปกติจะใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง และทุกคนจะรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในกระบวนการและเป็นเจ้าของความคิดและผลที่ได้รับจากการใช้เทคนิคดังกล่าว นอกจากนี้เทคนิคนี้ยังสามารถดำเนินการได้ง่ายโดยผู้อำนวยความสะดวกไม่จำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมมากในกระบวนการดำเนินงาน

3.4.1.2 ข้อจำกัดของเทคนิคแผนภูมิแกงปลา

แม้ว่าผู้เข้าร่วมกระบวนการสร้างแผนภูมิแกงปลา จะสามารถกำหนดสาเหตุปัญหาได้เร็ว แต่ในกระบวนการดังกล่าวมักไม่ได้คำนึงถึงลำดับการเกิดของปัญหา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบการกำหนดช่วงของความเป็นไปได้ของการเกิดสาเหตุที่นำไปสู่ความต้องการจำเป็น นอกจากนั้น แผนภูมิแกงปลาอาจให้ความตรงต่ำ ควรปรับแก้ด้วยการทำซ้ำหลายครั้งและอาจใช้กลุ่มผู้เข้าร่วมมากกว่า 1 กลุ่ม เพื่อให้มั่นใจในความเที่ยงและความตรงของผลที่ได้รับ

3.4.2 เทคนิคการวิเคราะห์ FTA (Fault Tree Analysis)

การวิเคราะห์ FTA (Fault Tree Analysis) แปลเป็นภาษาไทยตรงตัว หมายถึง การวิเคราะห์ต้นไม้แห่งความผิดพลาด หรือต้นไม้แห่งความล้มเหลว เรียกชื่อย่อเป็นภาษาอังกฤษว่า FTA ในบางงานวิจัยเรียกชื่อนี้ว่า การวิเคราะห์ฟอลต์ทรี วิธีนี้มักใช้ในวงการวิศวกรรม เป็นวิธีการที่ยึดระบบเป็นศูนย์กลางดำเนินงาน (System-Centered Approach) โดยการกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องสร้างความคิดในรูปโครงข่ายขององค์ประกอบต่างๆ การวิเคราะห์ FTA เป็นวิธีการที่ซับซ้อนหากเทียบกับวิธีวิเคราะห์สาเหตุวิธีอื่น แต่นับว่าเป็นวิธีวิเคราะห์สาเหตุที่มีพลังมากที่สุด เนื่องจากให้ผลการวิเคราะห์ที่ทำให้เห็นความผิดพลาดหรือความล้มเหลวซึ่งถือว่าเป็นการประเมินความเสี่ยงรูปแบบหนึ่ง จุดมุ่งหมายปลายทางของการวิเคราะห์ FTA อยู่ที่การรู้และหาทางหลีกเลี่ยงปัญหาต่างๆ ที่อาจนำไปสู่ความล้มเหลว การวิเคราะห์ FTA ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในกิจการด้านความปลอดภัย วิศวกรรมอวกาศ นิวเคลียร์ เป็นต้น แต่ต่อมา Witkin and Stephen (1973 อ้างถึงใน Witkin and Altschuld. 1995 : 17- 27) เป็นคนแรกที่นำมาประยุกต์ใช้ทางการศึกษา เช่น การวางแผน การจัดการและการประเมิน

3.4.2.1 ข้อดีของเทคนิคการวิเคราะห์ FTA

Witkin and Altschuld (1995 : 17- 27) ได้ชี้ให้เห็นข้อดีของการวิเคราะห์ FTA ว่าเป็นเทคนิคที่มีพลังในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นทั้งของปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยสามารถวิเคราะห์ได้ทั้งสาเหตุที่เคยเกิดมาแล้ว และที่คาดว่าจะเกิดซึ่งจะนำไปสู่เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เทคนิคนี้ช่วยทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นเครื่องมือการ

หลีกเลี่ยงปัญหาที่คาดว่าจะเกิด หรือเป็นเครื่องมือที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ด้วยการหาวิธีการที่ช่วยขจัดปัญหาที่คาดว่าจะเกิดออกไป การวิเคราะห์ FTA เป็นกระบวนการที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการออกแบบหรือจัดการเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในตัวเอง เทคนิคนี้ถือว่ามี การนำไปประยุกต์กับงานด้านการศึกษา สุขภาพ และบริการสังคม

3.4.2.2 ข้อจำกัดของเทคนิคการวิเคราะห์ FTA

กระบวนการสำคัญของ FTA คือ การสร้างแผนภาพเชิงตรรกะของปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้ต้องใช้ทักษะและเวลาในการวิเคราะห์มากกว่าการใช้แผนภูมิแกงปลา ในขณะที่การใช้แผนภูมิแกงปลาใช้เวลาในการดำเนินงานเพียง 1-2 ชั่วโมงก็เสร็จสิ้นกระบวนการ การวิเคราะห์ FTA กลับใช้เวลาหลายวันตั้งแต่การสร้างแผนภาพต้นไม้ การเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสาเหตุต่างๆ ที่ส่งผลต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อกำหนดค่าความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์ นอกจากนี้ยังต้องมีการสร้างชุดของเหตุการณ์ที่น้อยที่สุด (Min Cut Set) ซึ่งมีความซับซ้อน ประเด็นที่เป็นข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือ การกำหนดค่าความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ในบริบททางการศึกษาจะหาข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ยาก ไม่เหมือนทางวิศวกรรมศาสตร์ที่สามารถกำหนดในโอกาสในการเกิดเหตุการณ์หรือสาเหตุที่ทำให้เกิดผลเสียหายได้ง่ายและเป็นค่าที่ถูกต้องเป็นจริง แต่ในบริบทของการศึกษาไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าโอกาสของการเกิดเหตุการณ์หรือสาเหตุที่นำไปสู่ความล้มเหลวมีค่าเท่าใด มักใช้ความรู้สึกของคนที่เกี่ยวข้องตัดสิน ค่าที่ได้จึงไม่ถูกต้อง 100%

3.4.3 เทคนิคการวิเคราะห์ลิสเรล (LISREL Analysis)

การวิเคราะห์ลิสเรล (LISREL Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นที่ใช้เพื่อระบุเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุ โดยการทดสอบความกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์กับโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการกำหนดค่าพารามิเตอร์เกี่ยวกับเส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม และกำหนดค่าแสดงความสอดคล้องกลมกลืนของข้อมูล (Goodness of Fit) โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ และสถิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นสถิติที่ใช้กันมากในปลายศตวรรษที่ 20 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากให้ค่าที่แสดงความสัมพันธ์ที่นำความคลาดเคลื่อนของการวัดตัวแปรเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย และมีข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้น้อย ในปัจจุบันจึงมีผู้นำวิธีการวิเคราะห์ลิสเรลมาใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุกันมาก การนำวิธีการวิเคราะห์ลิสเรลมาใช้ในขั้นของการวิเคราะห์สาเหตุ ต้องมีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง หรือผ่านการระดมความคิดมาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็น เนื่องจากการใช้ลิสเรลอยู่บนฐานความคิดที่ว่าต้องมีทฤษฎีที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสนับสนุนเข้มแข็ง หากยังไม่มีทฤษฎีรองรับที่หนักแน่นก็ไม่ควรใช้การวิเคราะห์ลิสเรล

3.4.3.1 ข้อดีของการใช้การวิเคราะห์ลิสเรล

การวิเคราะห์ลิสเรลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติที่ยอมรับในศาสตร์ของการวิจัยและสถิติ ให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของตัวแปรที่เป็นเหตุและผล มีการกำหนดค่าน้ำหนักอิทธิพลของตัวแปรที่สนใจศึกษา โดยนำความคลาดเคลื่อนของการวัดตัวแปรเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยซึ่งทำให้ผลการวิจัยมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ

3.4.3.2 ข้อจำกัดของการใช้การวิเคราะห์ลิสเรล

การวิเคราะห์นี้จะใช้ได้ต่อเมื่อทฤษฎีที่ต้องการทดสอบที่เข้มแข็ง มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง และเข้มแข็งผู้นำเทคนิคนี้ไปใช้จำเป็นต้องมีความรู้ทางสถิติ สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ทำให้เป็นข้อจำกัดสำหรับผู้ที่ไม่ชำนาญในการนำไปใช้กำหนดสาเหตุนอกจากนี้เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการประเมินความต้องการจำเป็นก็ยังมีข้อจำกัดในบางบริบทหรือบางประเด็นที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็นนั้นยังไม่มีทฤษฎีรองรับหนักแน่น ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบทุกตัวแปรที่อยู่ในโมเดล และหากเป็นความต้องการจำเป็นของคนในองค์กรขนาดเล็กข้อมูลที่จัดเก็บได้อาจไม่เพียงพอที่นำการวิเคราะห์ลิสเรลมาใช้ได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเทคนิคนี้ต้องอาศัยขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากพอสมควร โดยเฉพาะกรณีที่มีโมเดลเชิงสาเหตุมีความซับซ้อน มีตัวแปรภายในและภายนอกหลายตัว

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์สาเหตุเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นหลังจากระบุความต้องการจำเป็นได้แล้ว (Needs Identification) การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นสามารถใช้การวิจัยบรรยายหรือการวิจัยแบบผสมเพื่อวิเคราะห์สาเหตุได้ ซึ่งการวิเคราะห์สาเหตุเป็นขั้นตอนหลักที่สองของการประเมินความต้องการจำเป็น

4. กระบวนการกลุ่ม

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment Research) สามารถใช้วิธีวิจัยแบบผสมหรือที่เรียกว่าวิจัยบูรณาการ เช่น การวิจัยสำรวจ การวิจัยบรรยาย การวิจัยประยุกต์ และวิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสามารถกำหนดได้หลายแบบเพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วนทั้งการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อมูลที่นักวิจัยต้องรวบรวมเพื่อระบุความต้องการจำเป็นมีลักษณะต่างจากข้อมูลในการวิจัยสำรวจ และข้อมูลในการวิจัยทั่วไปตรงที่ข้อมูลที่ใช้ระบุความต้องการจำเป็นควรจะเป็นข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของบุคลากรผู้เป็นเป้าหมายทั้งกลุ่ม ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลเพื่อระบุความต้องการจำเป็นโดยใช้กระบวนการกลุ่มจึงมีความสำคัญกับการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเมื่อรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทั้งกลุ่มซึ่งต้องใช้เวลาและงบประมาณ นักวิจัยจึงมีการทำการวิจัยประเมินความ

ต้องการจำเป็นในรูปของการวิจัยบูรณาการที่รวมทั้งการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และการกำหนดทางเลือกในการแก้ไข้ปัญหา

กระบวนการกลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกัน โดยมีการติดต่อสัมพันธ์กันหรือปฏิสัมพันธ์กัน และมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการประเมินความต้องการจำเป็นมีหลายวิธี ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษานำเสนอเฉพาะเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Technique)

4.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

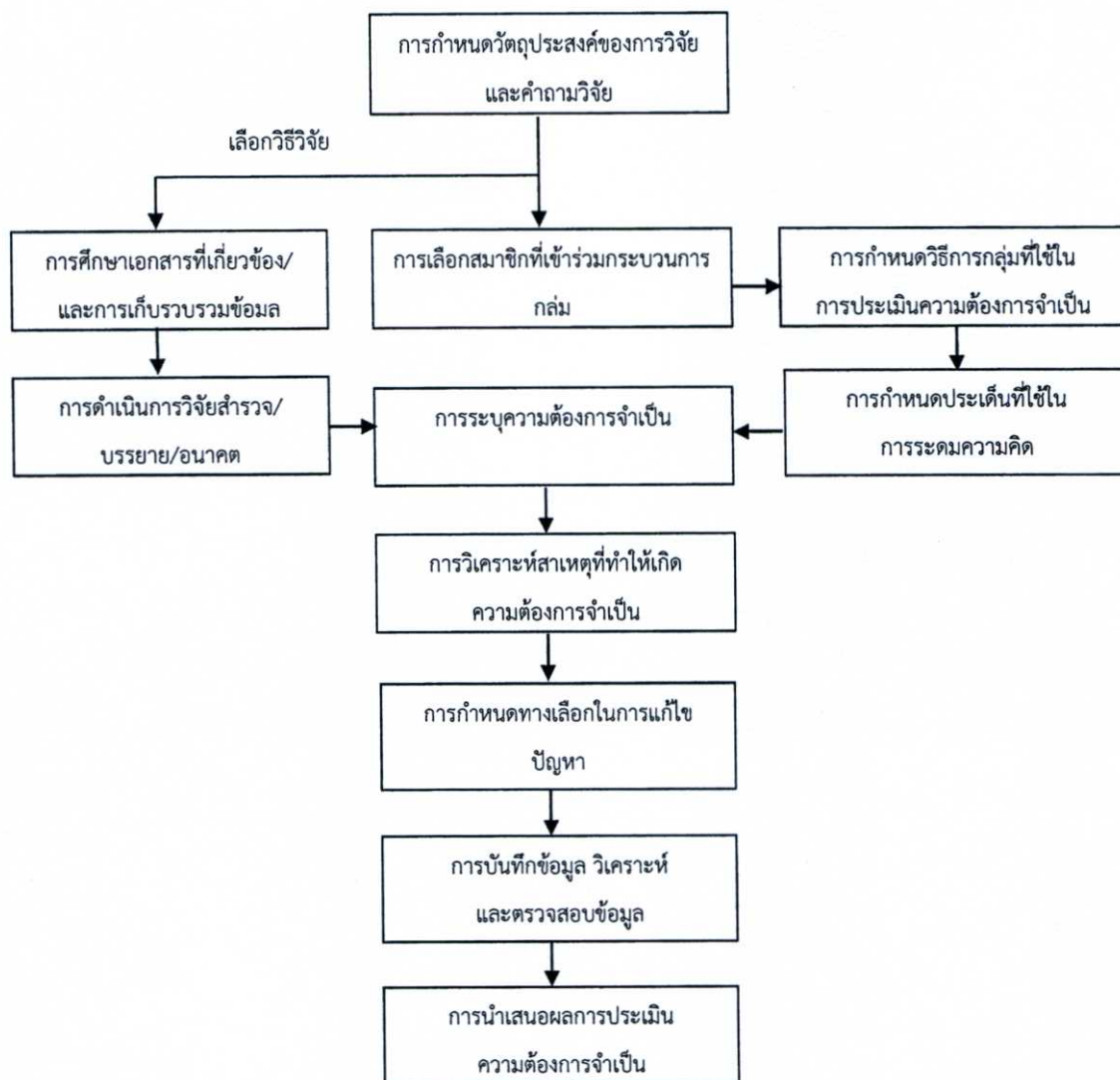
การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และกำหนดทางเลือกในการแก้ไข้ปัญหา วิธีที่ใช้ในการวิจัยมีหลายวิธี แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะเสนอเฉพาะวิธีที่ใช้เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา

4.2 หลักการของการวิจัย

หลักการของกระบวนการกลุ่ม คือ การเลือกสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะให้ข้อมูลได้ดี สามารถสะท้อนมุมมองเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข้ปัญหาได้ครบถ้วนแบบบูรณาการ และนักวิจัยต้องมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความต้องการจำเป็น และรู้สึกว่าเป็นเจ้าของผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการกลุ่ม

4.3 ขั้นตอนของการวิจัย

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์โดยการวิจัยบูรณาการหรือการวิจัยผสม มีวิธีวิจัยที่สามารถจำแนกได้หลายวิธี ในการประเมินความต้องการจำเป็น แต่ขั้นตอนของการวิจัยที่นำเสนอในการศึกษาครั้งนี้เป็นขั้นตอนของการใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีการดำเนินงานที่จำแนกได้ 9 ขั้นตอนรายละเอียดดังภาพที่ 2.10

ภาพที่ 2.10 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีกระบวนการกลุ่ม

4.4 เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา

การจัดกลุ่มสนทนาเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเรียกชื่อที่แตกต่างกัน เช่น “Focus Group Interviews” “Focused Interviews” “Focus Group Research” แต่ละคำมีความหมายแตกต่างกันเล็กน้อย การวิจัยแบบจัดกลุ่มสนทนา เป็นการวิจัยที่มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดบุคคลที่เข้าร่วมกระบวนการ และกำหนดประเด็นวิจัยที่จะสนทนาร่วมกันระหว่างนักวิจัยและสมาชิกที่อยู่ในกลุ่ม สำหรับเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนานั้น เป็นการจัดประชุมกลุ่มให้สมาชิกมาสนทนาในประเด็นที่นักวิจัยเจาะจงล่วงหน้าว่าจะสนทนากันเรื่องอะไร

Morgan (1988 : 2) การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการฟังและเรียนรู้จากกลุ่มผู้เข้าประชุม เทคนิคการการจัดกลุ่มสนทนาจึงเป็นวิธีการ

เก็บข้อมูลที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมและผู้ดำเนินการมีปฏิสัมพันธ์โดยการเผชิญหน้ากันทำให้เกิดพลวัตของกลุ่มไปกระตุ้นความคิดเห็นของตนเองและความคิดเห็นของผู้อื่นออกมาอย่างเปิดเผยและจริงจัง ในขณะที่ดำเนินการ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด ลึกซึ้ง ลุ่มลึก และมีแง่มุมต่างๆ ของความคิดและประสบการณ์ของคนในกลุ่ม เทคนิคนี้สามารถดำเนินการได้รวดเร็ว ประหยัดเวลากระบวนการกลุ่ม จะทำให้เกิดการสื่อสารกันภายในกลุ่มระหว่างสมาชิกผู้เข้าร่วมกับผู้ดำเนินการอภิปรายและระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง กระบวนการที่ใช้ในการประชุมแบบนี้ประกอบด้วย การสื่อสาร 3 ส่วน ส่วนแรก เป็นการสื่อสารเพื่อกำหนดประเด็นที่ต้องการฟังจากสมาชิกที่เข้าร่วม ส่วนที่สอง เป็นการสื่อสารภายในระหว่างสมาชิกภายใต้ประเด็นที่กำหนด ส่วนที่สาม เป็นการสรุปสาระที่คณบดีวิจัยได้เรียนรู้จากกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม กระบวนการจัดกลุ่มสนทนาถือว่าเป็นวิธีวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การอภิปรายของกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมแสดงประสบการณ์และความเชื่อของตน ดังนั้นจะเห็นว่าการใช้ประโยชน์จากการจัดประชุมสนทนาเพื่อการกำหนดปัญหา การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล เทคนิคนี้จะใช้ได้ในทุกขั้นตอนของการวิจัยและสามารถนำไปใช้กับการวิจัยเชิงวิชาการ การตลาด การวิจัยเชิงประเมิน การพัฒนาคุณภาพเป็นต้น Morgan ชี้ให้เห็นว่าไม่มีวิธีเก็บข้อมูลวิธีใดที่สมบูรณ์ที่สุด การใช้กระบวนการจัดกลุ่มสนทนาก็ไม่ใช่เทคนิคการเก็บข้อมูลที่ดีที่สุดแต่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือบริบทของประเด็นที่จะศึกษา ผู้ดำเนินการเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการประชุมกลุ่ม เป็นบุคคลที่มีส่วนในการทำให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสม แต่เชื่อว่าผู้ดำเนินการอภิปรายจะเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ผู้ร่วมวิจัยในกระบวนการกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้จัดบันทึก ผู้วิเคราะห์ข้อมูลหรือเนื้อหาจากการประชุม ผู้จัดทำรายงานต่างก็เป็นบุคคลที่ต้องทำงานเป็นทีมเพื่อให้การประชุมกลุ่มออกมาให้ผลดีที่สุด

4.4.1 ข้อดีของเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา

การจัดกลุ่มสนทนาเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีประโยชน์ต่อการระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเต็มที่ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาทั้งในด้าน คำพูด ท่าทาง สีหน้าโดยตรง ผลจากการสนทนากลุ่มทำให้รับทราบข้อคิดเห็น ปฏิกริยาโต้ตอบ และความต้องการจำเป็นของกลุ่มทันที ทำให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน การมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มทำให้เกิดพลวัตในการกระตุ้นและส่งเสริมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา ข้อมูลที่ได้จึงมีความหลากหลายและลึกซึ้ง นอกจากนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลก็ใช้ระยะเวลาสั้น ไม่ต้องยุ่งยากในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสนทนา ค่าใช้จ่ายต่ำ ทำได้สะดวก บรรยากาศสร้างสรรค์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจในความคิดของสมาชิก มีความยืดหยุ่นสูงในทางปฏิบัติ

4.4.2 ข้อจำกัดของเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา

เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนามีข้อจำกัดเช่นเดียวกับเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบอื่นๆ กล่าวคือ ในขั้นตอนของการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นเอกพันธ์และเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร เพื่อให้สามารถสรุปอ้างอิงผลการวิจัยได้นั้นค่อนข้างดำเนินการได้ยาก ต้องอาศัยทักษะ ความรู้ ความ

เข้าใจ ประสบการณ์จากผู้ดำเนินการจึงจะทำให้การสนทนากลุ่มประสบความสำเร็จและถ้ายังผู้ดำเนินการสนทนามีความสำคัญในการสนทนา ตั้งประเด็นคำถามในลักษณะการชี้ นำ มีการชักจูง สอดแทรกความคิดเห็นของตนเองในระหว่างการประชุมจะยิ่งทำให้คำตอบที่ได้รับจากประชุมกลุ่ม บิดเบือนไปจากความเป็นจริง ประกอบข้อมูลที่ได้รับการใช้เทคนิคนี้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งมีความยากในการวิเคราะห์และสรุปผล ความสำเร็จของกระบวนการขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้ดำเนินการอภิปราย ความพยายามในการกำหนดสมาชิกที่มีลักษณะธรรมชาติคล้ายคลึงกันซึ่งไม่สามารถกระทำได้ง่าย

4.4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่ม

Moore (1987: 28) กล่าวว่า การวิจัยสำรวจมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดหลายประการ ดังนี้

4.4.3.1 ข้อดีของกระบวนการกลุ่ม ได้แก่

4.4.3.1.1 กลุ่มสามารถทำงานได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว

4.4.3.1.2 การศึกษาปัญหาทางสังคมของสังคมใดสังคมสมาชิกในสังคมนั้นต้องมีส่วนรับรู้

และแก้ไข

4.4.3.1.3 การใช้กระบวนการกลุ่มก่อให้เกิดผลที่ดีตามมาต่อการศึกษาวิจัย โดยเฉพาะหากมุ่งเน้นให้เกิดการยอมรับและใช้ผลการศึกษา

4.4.3.1.4 ปัญหาทางสังคมที่ซับซ้อนและกำหนดได้ยากมักจะระบุได้สำเร็จก็ต่อเมื่อได้ใช้

กระบวนการกลุ่มเท่านั้น

4.4.3.2 ข้อจำกัดของกระบวนการกลุ่ม ได้แก่

4.4.3.2.1 ความคิดเห็นที่ดีต้องมาจากคุณภาพของสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการ กลุ่มแต่ผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์มักไม่ค่อยมีเวลาโดยเฉพาะบริบทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทยผู้บริหารระดับสูงไม่มีเวลาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

4.4.3.2.2 การใช้กระบวนการกลุ่มในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ จะกระทำได้ดีผู้วิจัยมีข้อมูลเพียงพอต่อภาระระดมความคิดของกลุ่ม

4.4.3.2.3 การใช้กระบวนการกลุ่ม ต้องมีการเตรียมการอย่างดีทั้งบุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินการอภิปราย ผู้จัดบันทึก และการสรุปประเด็นที่ได้จากกลุ่มต้องได้ประเด็นครบถ้วนสมบูรณ์ การใช้กระบวนการกลุ่มในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จึงมีข้อจำกัดในการใช้นักวิจัยผู้ช่วยหรือบุคคลอื่นช่วยเก็บข้อมูลแทน

สรุปได้ว่า กระบวนการกลุ่มนั้นมีหลายวิธีแต่อาจจะยังใช้กันไม่แพร่หลายนัก ทั้งนี้ภายใต้แต่ละวิธีจะนำเสนอแนวคิดพื้นฐานของเทคนิค กระบวนการดำเนินงานข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิค เพื่อให้ผู้รับผิดชอบการประเมินความต้องการจำเป็นสามารถตัดสินใจเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของการประเมินความต้องการจำเป็น ในปัจจุบันที่มีการใช้กันมากในการกำหนดความต้องการจำเป็น ได้แก่ เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Technique) ซึ่งเป็นกระบวนการกลุ่มที่ประกอบด้วย สมาชิกที่มีภูมิหลังหรือลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาร่วมแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นใด

ประเด็นหนึ่งใช้ระยะเวลาไม่มากนัก และสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการมีขนาดไม่มากนัก ประมาณ 6-12 คน แต่สามารถปรับให้ยืดหยุ่นได้ การใช้เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าการความคิดเห็นของสมาชิกคนหนึ่งจะไปกระตุ้นให้สมาชิกอื่นมีการติดตามมาในมุมมองที่หลากหลายยิ่ง

5. การวิเคราะห์ทางเลือก

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์จะให้ข้อมูลที่เป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหา หลังจากที่มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์สาเหตุ (Needs Analysis) ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นแล้ว ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับนำไปปฏิบัติ ผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา จะให้คำตอบที่เป็นทางเลือกหลายทางเลือก เช่นเดียวกับการกำหนดความต้องการจำเป็นที่สามารถกำหนดได้หลายประเด็น และการวิเคราะห์สาเหตุที่ได้คำตอบหลายสาเหตุ นักวิจัยต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ความสำคัญของสาเหตุ และความสำคัญของทางเลือก ปัจจัยการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมมีหลายประการทั้งความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ทรัพยากรที่ใช้ในการนำไปปฏิบัติ ความรวดเร็วของสัมฤทธิ์ผลที่เกิดขึ้นหลังการนำสู่การปฏิบัติ วิธีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกเป็นการนำแนวคิดของการวิจัยแบบต่างๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเด็นการวิจัยที่มุ่งตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำวิธีการในการแก้ไขปัญหา ภายใต้เงื่อนไขปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

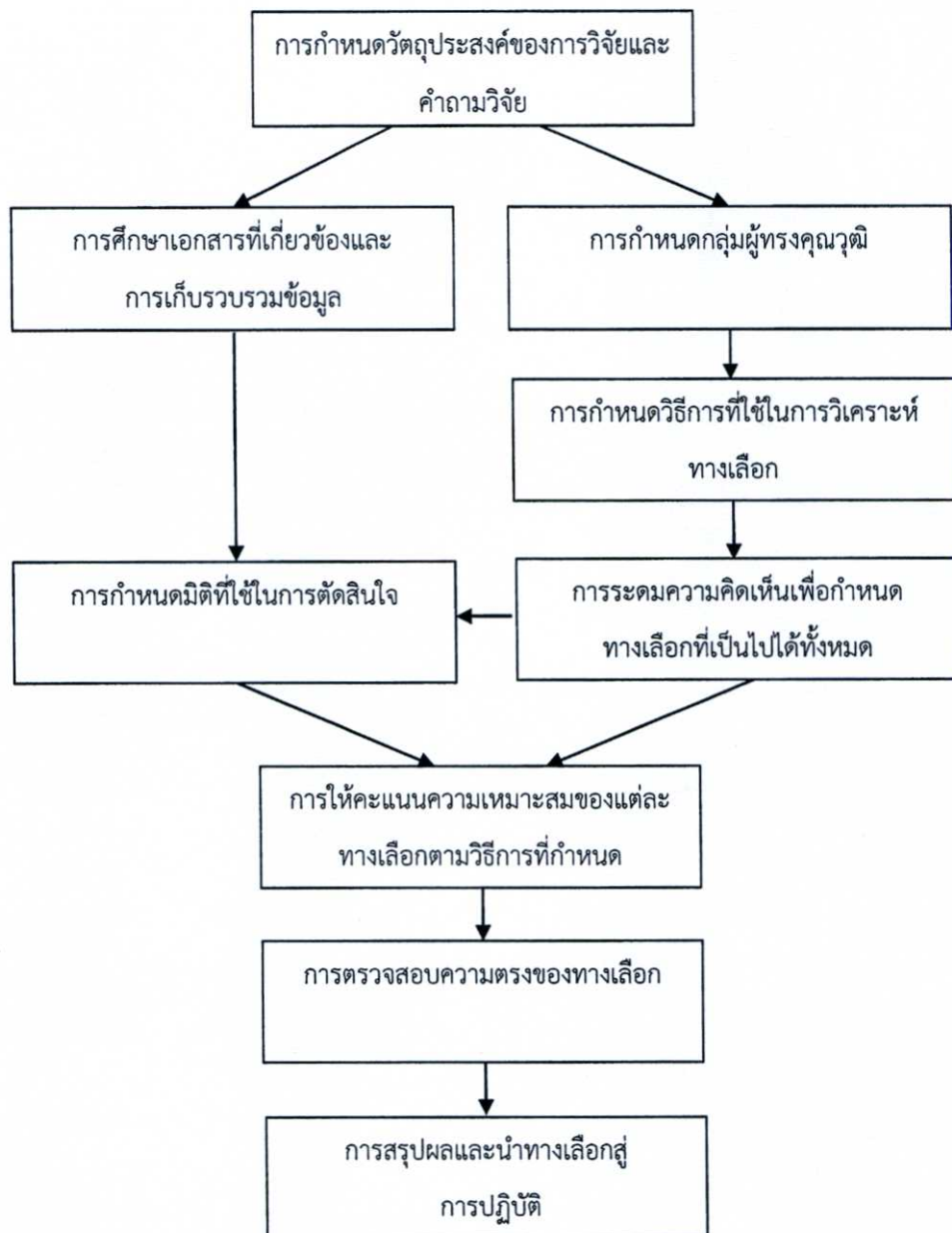
การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และระบุทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทางเลือกแต่ละทางเลือก ภายใต้เงื่อนไข บริบทของหน่วยงาน

5.2 หลักการของวิธีการวิจัย

หลักการของวิธีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือก คือ การกำหนดมิติหรือองค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกทางเลือก มิติที่ใช้การตัดสินใจโดยทั่วไปมี 2 มิติ ได้แก่ มิติเกี่ยวกับคุณค่าของทางเลือก และมิติเกี่ยวกับความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานได้แก่ บุคลากร งบประมาณ เวลา และความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ การวิจัยเพื่อกำหนดทางเลือก จึงต้องอาศัยวิธีวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) มาประยุกต์ใช้ตลอดจนวิธีการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายหรือการลงทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสำคัญของการเลือกแนวทางที่เหมาะสม

5.3 ขั้นตอนของการวิจัย

การวิจัยเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่นำเสนออยู่นี้ อยู่ภายใต้ข้อตกลงว่ามีการกำหนดความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นแล้ว การวิจัยเพื่อกำหนดทางเลือกมีขั้นตอนการดำเนินงานสำคัญ 9 ขั้นตอนดังปรากฏในภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 ขั้นตอนของการวิจัยวิธีการวิเคราะห์ทางเลือก

5.4 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการวิเคราะห์ทางเลือก

5.4.1 ข้อดีของวิธีการวิเคราะห์ทางเลือก ได้แก่

5.4.1.1 การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดทางเลือกที่ผ่านกระบวนการวิจัยที่เป็นระบบ ทำให้การตัดสินใจมีข้อมูลรองรับที่หนักแน่น ซึ่งดีกว่าการใช้ความรู้ส่วนตัวตัดสินใจ

5.4.1.2 กระบวนการกำหนดทางเลือกมักอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาช่วยระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด ทำให้การพัฒนาองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง

5.4.1.3 การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมมีหลายวิธี มีการคำนึงถึงผลกระทบที่ตามมา ทำให้สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5.4.2 ข้อจำกัดของวิธีการวิเคราะห์ทางเลือก ได้แก่

5.4.2.1 ความพยายามที่จะทำให้การตัดสินใจมีความเป็นปรนัยมากที่สุด แต่ก็ยังมีลักษณะของความเป็นอัตวิสัยปนอยู่ด้วย เนื่องจากการคาดการณ์ผลที่ตามมาจากทางเลือกที่กำหนด ยังต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งก็ยังมีอัตราเสี่ยงได้เช่นกันที่จะไม่เกิดผลตามที่คาดหวัง

5.4.2.2 การหาข้อมูลที่น่ามาใช้ในการตัดสินใจตามเกณฑ์หรือมิติที่ใช้ในการตัดสินใจอาจมีข้อจำกัด ไม่สามารถหาได้ ซึ่งท้ายที่สุดก็จำเป็นต้องอาศัยการประมาณค่าตามการรับรู้หรือความรู้สึก

5.4.2.3 นักวิจัยที่ทำการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์อย่างน้อยในระดับที่พอใช้งานได้ เนื่องจากวิธีการที่ใช้ในการตัดสินใจทางเลือกจะมีโมเดลด้านการใช้จ่าย (Cost Analysis) รวมอยู่ด้วย เพราะการตัดสินใจเลือกทางเลือกเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในส่วนนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ภายใต้เงื่อนไขปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดที่สุด โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทางเลือกแต่ละทางเลือก ภายใต้เงื่อนไข และบริบทของหน่วยงาน

จากที่ได้กล่าวถึงวิธีวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นที่นิยมใช้กันมากในการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งแต่ละวิธีมีความเหมาะสมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของการวิจัยนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปสังเคราะห์ประเด็นสำคัญของวิธีวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นไว้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 การสรุปสังเคราะห์ประเด็นสำคัญของวิธีการประเมินความต้องการจำเป็นที่นิยม 5 วิธี

ประเด็น	วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น				
	การวิจัยสำรวจ	การจัดลำดับความสำคัญ	การวิเคราะห์สาเหตุ	กระบวนการกลุ่ม	การวิเคราะห์ทางเลือก
ความหมาย	เป็นการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกในประชากรที่ศึกษาเพื่ออธิบายสภาพปัจจุบันที่เกิดขึ้น อาจเกี่ยวข้องกับตัวแปรหนึ่งตัวหรือมากกว่าหนึ่งตัว ซึ่งการวิจัยสำรวจเป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษาเกี่ยวกับคน เช่น ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะความเชื่อ ความคิดเห็นทัศนคติ แรงจูงใจหรือพฤติกรรมของครู	เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็นจากนั้นนำความต้องการมาจัดเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาความสำคัญน้อย	เป็นการศึกษาสาเหตุต่างๆที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น หลังจากระบุความต้องการจำเป็นแล้วในการวิเคราะห์สาเหตุในการประเมินความต้องการจำเป็นไม่ได้เน้นการวิเคราะห์เชิงปริมาณทางสถิติ ส่วนใหญ่ใช้ความรู้สึกของผู้เกี่ยวข้องโดยการจัดระดมความคิดเห็น	เป็นการวิจัยที่ใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดบุคคลที่เข้าร่วมกระบวนการและกำหนดประเด็นวิจัยที่สนทนาร่วมกันระหว่างนักวิจัย และสมาชิกที่อยู่ในกลุ่ม เพื่อระบุความต้องการจำเป็นการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นและกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกโดยการนำแนวคิดและวิจัยแบบต่างๆมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเด็นการวิจัยที่มุ่งตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำวิธีการในการแก้ไขปัญหา ภายใต้เงื่อนไขปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแนวทางการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1. เพื่อบรรยายลักษณะของประชากรในลักษณะที่เป็นภาพรวมของกลุ่มนั้นไม่ได้เน้นการให้ข้อมูลบรรยายลักษณะของคนเป็นรายบุคคล 2. เพื่อสรุปอ้างอิงผลการวิจัยไปยังประชากรมากกว่าใช้เพื่อระบุความต้องการ จำเป็นรายบุคคล	การระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนามาก่อนภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีจำกัด	กำหนดสาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นและจัด ลำดับความสำคัญของสาเหตุว่าสาเหตุใดมีความ สำคัญมากที่สุดที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น	การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อประเมินความต้องการจำเป็น มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา	เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และระบุทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ และ ประสิทธิผล ของทางเลือกแต่ละทางเลือกภายใต้เงื่อนไข บริบทของหน่วยงาน

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็น	วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น				
	การวิจัยสำรวจ	การจัดลำดับความสำคัญ	การวิเคราะห์สาเหตุ	กระบวนการกลุ่ม	การวิเคราะห์ทางเลือก
ขั้นตอนการวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดวัตถุประสงค์และคำถามวิจัย การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อสร้างกรอบความคิดของการวิจัย การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปรผลและเสนอผลการวิจัย 	<ol style="list-style-type: none"> การกำหนดวิธีจัดลำดับความสำคัญของความ การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย การให้คะแนนตามวิธีการที่กำหนด การจัดเรียงลำดับความสำคัญตามคะแนนที่ได้รับ การตรวจสอบและนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็น 	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดวัตถุประสงค์และคำถามวิจัย การเลือกสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม การกำหนดวิธีการกลุ่มที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดประเด็นที่ใช้ในการระดมความคิด การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของความต้องการจำเป็น การนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็น 	<ol style="list-style-type: none"> การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยและคำถามวิจัย การเลือกสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม การกำหนดวิธีการกลุ่มที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดประเด็นที่ใช้ในการระดมความคิด การระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น การกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา การบันทึกข้อมูลวิเคราะห์และตรวจสอบ ข้อมูล การนำเสนอผล 	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยและคำถามวิจัย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ ทางเลือก การกำหนดมติที่ใช้ในการตัดสินใจ การให้คะแนนความเหมาะสมของแต่ละทางเลือกตามวิธีการที่กำหนด การตรวจสอบความตรงของทางเลือก การสรุปผลและนำทางเลือกสู่การปฏิบัติ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็น	วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น				
	การวิจัยสำรวจ	การจัดลำดับความสำคัญ	การวิเคราะห์สาเหตุ	กระบวนการกลุ่ม	การวิเคราะห์ทางเลือก
ข้อดีของวิธีวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้สารสนเทศในปริมาณที่มาก 2. ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ 3. สามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างที่มีทั้งคนทรัพยากรงบประมาณ 4. สามารถคำนวณหรือประมาณค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นได้โดยวิธีการทางสถิติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดลำดับความต้องการจำเป็น เป็น การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละ ประเด็นทำให้ผู้วิจัยแก้ปัญหาประเด็นความสำคัญตั้งแต่มากไปหาความสำคัญน้อย 2. การไม่ระบุระดับความต้องการจำเป็นโดยไม่จัดเรียงลำดับถือว่ายังทำการประเมินความต้องการจำเป็นไม่ครบถ้วน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. (1) เทคนิคแผนภูมิแก๊งปลา (Fishboning Technique) <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ระยะเวลาสั้น ประมาณ 1-2 ชั่วโมง 2. ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการและเป็นเจ้าของความคิดและผลที่ได้รับจากการใช้เทคนิคดังกล่าว 3. กระบวนการดำเนินการได้ง่าย (2) เทคนิคการวิเคราะห์ FTA (Fault Tree Analysis) <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นทั้งปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 2. ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นเครื่องมือหลีกเลี่ยงปัญหาที่คาดว่าจะเกิด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มสามารถทำงานได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว 2. การศึกษาปัญหาทางสังคมของสังคมใดสังคม สมาชิกในสังคมนั้นต้องมีส่วนร่วมรับรู้และแก้ไข 3. การใช้กระบวนการกลุ่มก่อให้เกิดผลที่ดีตามมาต่อการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะหากมุ่งเน้นให้เกิดการยอมรับและใช้ผลการศึกษา 4. ปัญหาทางสังคมที่ซับซ้อนและกำหนดได้ยากมักจะระบุได้สำเร็จก็ต่อเมื่อได้ใช้กระบวนการกลุ่มเท่านั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับที่หนักแน่น 2. กระบวนการกำหนดทางเลือกมักอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด มาช่วยระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด ทำให้การพัฒนาองค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง 3. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม มีหลายวิธี มีการคำนึงถึงผลกระทบ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็น	วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น				
	การวิจัยสำรวจ	การจัดลำดับความสำคัญ	การวิเคราะห์สาเหตุ	กระบวนการกลุ่ม	การวิเคราะห์ทางเลือก
ข้อดีของวิธีวิจัย (ต่อ)			<p>3. ช่วยกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้อง ช้องเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อ ให้บรรลุ เป้าหมายที่ต้องการ</p> <p>(3) เทคนิคการวิเคราะห์ ลิศเรล (LISREL Analysis)</p> <p>1. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการทางสถิติที่ ยอมรับ ในศาสตร์ของ การวิจัยและ สถิติ</p> <p>2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ แสดงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ของตัวแปรที่เป็นเหตุและผล</p> <p>3. มีการกำหนดค่าน้ำหนัก อิทธิพลของตัวแปรที่ ศึกษา โดยนำความคลาดเคลื่อนของ การวัดตัวแปรเข้ามาเกี่ยวข้อง ด้วยทำให้การวิจัยมี ความ ถูกต้องน่าเชื่อถือ</p>		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็น	วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น				
	การวิจัยสำรวจ	การจัดลำดับความสำคัญ	การวิเคราะห์สาเหตุ	กระบวนการกลุ่ม	การวิเคราะห์ทางเลือก
ข้อจำกัดของวิธีวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลที่ได้แม้จะมีปริมาณมากแต่อาจไม่ลึกซึ้ง 2. บางครั้งใช้เวลาและงบประมาณมาก 3. อาจมีความคลาดเคลื่อนในข้อมูลที่ได้รับกลับมา เช่น การตอบคำถามโดยไม่จริงจัง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดลำดับความสำคัญจะต้องพิจารณา ทั้งด้านความเที่ยงและความตรง ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดลำดับที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นโดยละเอียด 2. ผู้วิจัยต้องพิจารณากลุ่มผู้มีส่วนสนับสนุนงบประมาณด้านค่าใช้จ่ายในการประเมินและนำมาใช้ในการวางแผน 3. การจัดลำดับความสำคัญของควรวิธีการที่เป็นวิธีการเชิงระบบสามารถเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นได้ 	<ol style="list-style-type: none"> (1) เทคนิคแผนภูมิกิ่งปลา (Fishboning Technique) <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถกำหนดสาเหตุปัญหาได้เร็วแต่ในกระบวนการมักไม่คำนึงถึงลำดับการเกิดของปัญหา 2. แผนภูมิกิ่งปลาอาจให้ความตรงต่ำควรปรับแก้ด้วยการทำซ้ำหลายครั้งและอาจใช้กลุ่มผู้เข้าร่วมมากกว่า 1 กลุ่ม (2) เทคนิคการวิเคราะห์ FTA (Fault Tree Analysis) <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ระยะเวลาหลายวัน ตั้งแต่การสร้างแผนภาพต้นไม้ การเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสาเหตุที่ส่งผลต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์มักไม่ค่อยมีเวลาโดยเฉพาะบริบทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ผู้บริหารระดับสูงไม่มี เวลาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง 2. การใช้กระบวนการกลุ่มในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ จะกระทำได้ดี ผู้วิจัยมีข้อมูลเพียงพอต่อการระดมความคิดของกลุ่ม 3. การใช้กระบวนการกลุ่มต้องมีการเตรียมการอย่างดีทั้งบุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินการอภิปราย ผู้อำนวยการผู้จัดบันทึกและสรุปประเด็นที่ได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องการให้การตัดสินใจมีความเป็นปรนัยมากที่สุดแต่ก็มีลักษณะของความเป็นอัตวิสัย อยู่ด้วยเนื่องจากการคาดการณ์ผลที่ตามมาจากทางเลือกที่กำหนดต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งก็ยังมีอัตราเสี่ยงที่จะไม่เกิดผลตามที่หวัง

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็น	วิธีการประเมินความต้องการจำเป็น				
	การวิจัยสำรวจ	การจัดลำดับความสำคัญ	การวิเคราะห์สาเหตุ	กระบวนการกลุ่ม	การวิเคราะห์ทางเลือก
ข้อจำกัดของวิธีวิจัย(ต่อ)		4. ในการประเมินผู้วิจัยต้องทราบความต้องการจำเป็นดังกล่าวเป็นของใคร เป็นต้องการจำเป็นของ ผู้รับบริการหรือผู้ให้บริการ	2. การกำหนดค่าความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ในทางการศึกษาหาข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ยาก 3. สาเหตุที่นำไปสู่ความล้มเหลวมักใช้ความรู้สึกของคนที่เกี่ยวข้องตัดสินใจตัดสินค่าที่ได้จึงไม่ถูกต้อง100% (3) เทคนิคการวิเคราะห์ ลิสเรล(LISREL Analysis) 1. การวิเคราะห์ที่ต้องการทดสอบที่เข้มแข็งมีการศึกษาเอกสารเกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง 2. ผู้นำเทคนิคนี้ไปใช้ต้องมีความรู้ทางสถิติสามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น		2. การหาข้อมูลที่น่ามาใช้ในการตัดสินใจตามเกณฑ์หรือมิติที่ใช้ในการตัดสินใจอาจมีข้อจำกัด ไม่สามารถหาได้ ซึ่งท้ายที่สุดก็จำเป็นต้องอาศัยการประมาณค่าตามการรับรู้หรือความรู้สึก 3. นักวิจัยต้องมีพื้นฐานใช้ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกจะมีโมทัศน์ด้านการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย (Cost Analysis) รวมอยู่ด้วยเพราะการตัดสินใจเลือกทางเลือกเกี่ยวข้องกับกับการวิเคราะห์

สรุปได้ว่า กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ความต้องการจำเป็นสามารถทำได้หลายวิธีทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เช่น การสำรวจ การวิเคราะห์อนาคต การจัดลำดับความสำคัญ การวิเคราะห์สาเหตุ กระบวนการกลุ่ม การวิเคราะห์ทางเลือก การวิเคราะห์หุติยมาเป็นต้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 2) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 3) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้ผลการวิจัยตรงตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการจำเป็น 2 วิธี ได้แก่ วิธีที่หนึ่งวิธีการสำรวจหรือการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งข้อดีของการวิจัยสำรวจ สามารถให้สารสนเทศในปริมาณมาก การเก็บรวบรวมความต้องการจำเป็นปฏิบัติได้ง่าย สะดวก ประหยัดไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก สามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างที่มีทั้งทรัพยากร คน งบประมาณได้ และได้ข้อมูลครบถ้วนในเวลาอันรวดเร็ว และวิธีที่สองวิธีการจัดลำดับความสำคัญ (PNI modified) เพื่อหาลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ข้อดีของวิธีการจัดลำดับความสำคัญ (PNI modified) สามารถควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบด้านอัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาการระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นจริงและแก้ไขปัญหาตามลำดับความสำคัญซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาครูทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ ทำให้สามารถกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาครูได้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีข้อมูลเชิงประจักษ์รองรับการตัดสินใจ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

พัชรี ชันอาสาสะวะ (2544 : 103-107) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) พัฒนาเครื่องมือวัดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และ 3) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิจัยนี้ใช้วิธีการสำรวจในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากกลุ่มครูจำนวน 824 คนจาก 3 สังกัด ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยมีตัวบ่งชี้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นกรอบในการพัฒนาแบบสอบถามฉบับนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) การทดสอบ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทำตาราง 2 มิติ (cross-tabulation) ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับสำคัญความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ (1) ด้านบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วย 1 ตัวบ่งชี้ (2) ด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ และ (3) ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้
2. แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วยส่วนที่ใช้วัดความต้องการจำเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ทักษะ ทักษะการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของแต่ละด้านเท่ากับ .62 .88 .92 และ .93 ตามลำดับ
3. ครูส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับมาก ทักษะอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่สอนในระดับอนุบาลมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมสูงกว่าครูที่สอนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา และพบว่าครูที่สอนในระดับมัศึกษามีคะแนนเฉลี่ยด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนต่ำกว่าครูที่สอนระดับอนุบาลและประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังพบว่าครูเขตเมืองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้และทัศนคติต่ำกว่าครูเขตห่างไกลชุมชนเมืองและพบว่าครูเขตเมืองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านพฤติกรรมจัดการเรียนรู้และด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนสูงกว่าครูเขตห่างไกลชุมชนเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูมีความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาในด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและด้านผลที่เกิดกับผู้เรียนอย่างเร่งด่วนมากกว่าด้านความรู้และด้านทัศนคติ สุวิมล ว่องวานิช (2548 : 129-138) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ทางเลือกเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและสมรรถภาพการวิจัยและประเมินของครูมืออาชีพในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการขับเคลื่อนสู่โรงเรียนฐานความรู้ : การประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อกำหนดองค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพด้านการวิจัยและประเมิน 2) เพื่อศึกษาระดับของความเป็นครูมืออาชีพของครูในสภาพปัจจุบัน และกำหนดความต้องการจำเป็นของครูในการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อระดับความเป็นครูมืออาชีพ และ 4) เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ วิธีวิจัยที่ใช้ คือ การวิจัยเชิงสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอาจารย์ จำนวน 2,406 คน จาก 4 ภาคและกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตามสูตรแอลฟาของครอนบาคระหว่าง 0.83-0.96 มีความตรงเชิงโครงสร้างตามองค์ประกอบที่กำหนดเมื่อวิเคราะห์ด้วยลิสเรล การกำหนดความต้องการจำเป็นใช้การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ ได้แก่ การกำหนดความต้องการจำเป็นด้วยดัชนี $PNI_{modified}$ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์ลิสเรล การวิเคราะห์เครือข่ายประสาท การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นครูมืออาชีพประกอบด้วย 2 องค์ประกอบได้แก่ วัฒนธรรมการวิจัยและประเมิน (ความเชื่อและการปฏิบัติ) และสมรรถภาพการวิจัยและประเมิน (ทักษะ กระบวนการ และจรรยาบรรณ)
2. ครูมีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนามากที่สุดด้านทักษะการวิจัยและประเมิน
3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุของระดับความเป็นครูมืออาชีพ พบว่า โมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($Chi\text{-square} = 36.31, df = 30, P = 0.19813, RMSEA = 0.009$) โดยระดับความเป็นครูมืออาชีพได้รับอิทธิพลจากตัวแปรวัฒนธรรมองค์กร (0.77) มากที่สุด รองลงมา คือ การได้รับการพัฒนาทักษะการวิจัยและประเมิน (0.52) และความรู้สึกที่ดีต่อการวิจัยและประเมิน (0.30)
4. กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพเพื่อสนองต่อความต้องการจำเป็นมี 3 ประการ คือ (1) การฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (2) การพัฒนาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโรงเรียนฐานความรู้ และ (3) การนำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาครูที่เป็นระบบสู่การปฏิบัติ

อังค์วรา วงษ์รักษา (2549 : 111-124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาและจัดลำดับความต้องการ

จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐานจากการประเมินภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่ได้มาตรฐานจากการประเมินภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่ม โดยการวิจัยเชิงสำรวจใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้มาตรฐาน (ระดับปรับปรุง) จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในรอบแรก (พ.ศ. 2544-2546) จำนวน 207 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และคณะกรรมการสถานศึกษา เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และใช้เทคนิค (Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสำหรับการสนทนากลุ่มมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นอยู่มีความแตกต่างจากระดับการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกมาตรฐานทั้งในด้านผู้เรียน ครูและผู้บริหาร แสดงว่าสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกมาตรฐาน

2. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านผู้เรียน พบว่า สถานศึกษามีความต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนาในมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมากที่สุด ด้านครู พบว่า สถานศึกษามีความต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนาในมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด และด้านผู้บริหาร พบว่าสถานศึกษามีความต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนาในมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากที่สุด

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่เหมาะสมแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ (1) ด้านผู้เรียน ครูควรมีความเข้าใจในหลักสูตรชัดเจนและมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อสร้างความสนใจให้กับนักเรียน (2) ด้านครู ต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี ซึ่งควรมีการสอบวัดความรู้ครู อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรลดภาระงานอื่นๆ ของครูเพื่อให้ครูได้ทำหน้าที่สอนได้อย่างเต็มที่ (3) ด้านผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาในด้านภาวะผู้นำ ทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมและเป็นกัลยาณมิตรที่ดีพร้อมทั้งมีการใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาด

ดาวรุ่ง อินนอก (2552 : 98-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ ของข้าราชการครู สาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินการของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้า

แผนก/หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในการฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ 2) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะของข้าราชการครู สาขาช่างอุตสาหกรรมสถานศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 81 คน กลุ่มที่ 2 หัวหน้าแผนก/หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 158 คน กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอน จำนวน 255 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและวิธีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นด้วยวิธี PNI_{modified} และวิธี PNI ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินการของกลุ่มผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการมากที่สุด คือ การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ ส่วนกลุ่มหัวหน้าแผนก/หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการมากที่สุด คือ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะให้แก่สถานประกอบการ ชุมชน ผู้ปกครองและนักศึกษา

2. ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติของครูผู้สอน จัดเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้(1) ด้านการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะครูผู้สอน (2) ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ (3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ และ (4) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ

อรรพรรณ ปันทะนะ (2554 : 91-99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านวิชาการของครูประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านวิชาการ ของครูประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
2) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาด้านวิชาการ ของครูประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างคือ ครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 392 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูประถมศึกษามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านวิชาการ ทั้ง 5 ด้าน โดยมีสภาพปฏิบัติงานด้านวิชาการที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพการปฏิบัติงานด้านวิชาการที่คาดหวังอยู่ในระดับสูง เมื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านวิชาการ ครูประถมศึกษา พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มาก

ที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. แนวทางในการพัฒนาด้านวิชาการ พบว่า ในการพัฒนาด้านวิชาการคณะครูและผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดเป็นลักษณะในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติจริง ระยะเวลาขึ้นอยู่กับเนื้อหาในการที่อบรม และที่สำคัญควรเลือกวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือมีประสบการณ์ตรงในเรื่องที่จะอบรม มีความสามารถในการถ่ายทอดและออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ทำความเข้าใจและสามารถฝึกปฏิบัติจริงได้ และสำคัญที่สุดควรมีการวางระบบการกำกับติดตามการนำความรู้จากการอบรมไปใช้ปฏิบัติจริงศึกษานิเทศก์ควรมีบทบาทในการติดตาม หรือสถานศึกษาอาจมีการจัดทำระบบนิเทศภายในหรือต้องมีการกำหนดเวลาในการนำความรู้ไปใช้ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อาจจะเป็นการรวมกันในระดับชั้น ระดับกลุ่ม โรงเรียน หรือระดับเขตพื้นที่ เพื่อให้ครูได้ตระหนักในการนำความรู้ไปใช้อย่างจริงจัง

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

โกศล แก้วศรี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพและความต้องการพัฒนาของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะ และความต้องการพัฒนาของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 3 จำแนกตามแผนกวิชาที่สังกัด และประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างคือ ครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 3 จำนวน 194 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ในตอนที่ 1 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 และ ตอนที่ 3 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างโดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé's method) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูช่างอุตสาหกรรมมีสมรรถภาพในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก
3. ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัันมีสมรรถภาพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.054. ผลการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ในแผนกวิชาที่ต่างกัันมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพทั้งโดยรวม และรายด้านไม่ต่างกันและประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกััน มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ยุพิน ทองสงโสม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มกรุงเทพ

มหานคร ปีการศึกษา 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สายวิชาบริหารธุรกิจ กลุ่มกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตารางของ Krejcie and Morgan จำนวนทั้งหมด 346 คน เป็นครูในโรงเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยง 0.97 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูในโรงเรียนที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษา มีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูมีการปฏิบัติด้านการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประกอบ ศรีตระกูล (2550 : 87-88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการใช้ พัฒนา และสร้างสื่อ และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตามแผนกวิชา โดยศึกษา กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรีปีการศึกษา 2549 ที่ทำการสอนแผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง แผนกวิชาการบัญชี และแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จากสถานศึกษา 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 2 วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม และ วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง รวมทั้งสิ้น 91 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการใช้ พัฒนาและสร้างสื่อ

2. ความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตาม ลำดับดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการใช้พัฒนาและสร้างสื่อ ด้านการออกแบบ การเรียนรู้ และด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

3. สภาพสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี จำแนกตาม แผนกวิชา พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกแผนกวิชา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แผนกวิชา ช่างยนต์ แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง และแผนกวิชาการบัญชี ส่วนความ ต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็น แผนกวิชาพบว่าแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนแผนกอื่นๆอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง และแผนกวิชา ช่างยนต์

กัณฑ์ภณ มะหาหมัด และคณะ (2557 : 260-265) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สำหรับการเรียนการสอนด้านเทคนิค ศึกษา : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงการจัดการ เรียนการสอนทางด้านเทคนิคศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ครูผู้สอนของ แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลังและอิเล็กทรอนิกส์ จากวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี จำนวน 21 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากปัญหาสำคัญได้แก่ ครูผู้สอนมีภาระงานสอนและงานอื่นๆจำนวนมาก และขาดแผนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์ ประกอบกับผู้เรียนส่วนใหญ่ขาด ความรู้พื้นฐานนอกจากนี้รายวิชาของหลักสูตรมีคำอธิบายกว้างเกินไปไม่สามารถแปลงเป็นฐาน สมรรถนะได้ทั้งหมด รวมถึงขาดเครื่องมือและครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบ ฐานสมรรถนะ แต่อย่างไรก็ตามครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนในด้านการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการส่งเสริมการจัด กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะกับ ครูผู้สอน และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจึงเป็น แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะให้มี ประสิทธิภาพได้ต่อไป

2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน

ยุวดี ยางสวย (2550 : 82-86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะด้านการบริหารจัดการใน ห้องเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านการบริหาร จัดการในห้องเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การมีภาวะผู้นำ 2) การบริหารจัดการในชั้นเรียน 3) การสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4) การสานประโยชน์ 5) การนำ

นวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ และ เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประเภทวิชา ประสบการณ์ทำงานและประเภทครูผู้สอน พบว่า

1. ครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน เรียงลำดับดังนี้ การบริหารจัดการในชั้นเรียน มีภาวะผู้นำการสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ การประสานประโยชน์ และการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

2. ครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีที่สอนประเภทวิชาต่างกัน มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ ด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 15 ปี มีสมรรถนะมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ส่วนด้านการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 15 ปี มีสมรรถนะมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและด้านการนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 15 ปี มีสมรรถนะมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป

4. ครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มีสมรรถนะการบริหารจัดการในห้องเรียน ตามประเภทครูผู้สอนต่างกัน พบว่า ครูมีสมรรถนะไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูพิเศษจ้างสอนมีสมรรถนะมากกว่าข้าราชการครู

จากรูรณ เพียรบุญ (2554 : 91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ 1) การมีภาวะผู้นำ 2) การจัดการในชั้นเรียน 3) การสื่อสารอย่างมีคุณภาพ 4) การสานประโยชน์ 5) การใช้นวัตกรรม จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แบบสอบถามสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé's method) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้านโดยภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ทำงานต่างกัันมีสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนด้านการมีภาวะผู้นำ และด้านการจัดการในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าครูที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนไม่ต่างกัน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง มาตรฐานวิชาชีพครู การอาชีวศึกษา พบว่ามาตรฐานวิชาชีพครูอาชีวศึกษา 5 สาขาวิชา ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้ แบ่งเป็น 3 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะแกน (Core Competencies) เป็นสมรรถนะที่ครูทุกคนจะต้องมี ได้แก่ การสื่อสาร การวิเคราะห์ตัวเลข เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องสมรรถนะความเชี่ยวชาญสำหรับวิชาชีพครู (Professional Competencies) เป็นสมรรถนะในการสอนที่ครูทุกสาขาจะต้องมีได้แก่ การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลจิตวิทยาสำหรับครูอาชีวศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบริหาร และการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา คุณลักษณะวิชาชีพครู การประกันคุณภาพการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา แนวแนะและจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดการศึกษาร่วมกับชุมชนและสถานประกอบการ สมรรถนะในหน้าที่เฉพาะสาขา (Functional Competencies) เป็นสมรรถนะความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาในแต่ละสาขา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเน้นสมรรถนะ พัฒนาสื่อการสอนและวัสดุช่วยสอนด้านอาชีวศึกษา ปฏิบัติงานอาชีพเฉพาะสาขา จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระดับฝีมือและระดับเทคนิค บริหารจัดการในห้องเรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน และห้องปฏิบัติการ ใช้และบำรุงรักษาครุภัณฑ์ สร้างนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ นิเทศการฝึกงานของนักศึกษา ประเมินมาตรฐานวิชาชีพประยุกต์ความรู้ในงานอาชีพเฉพาะเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในวิชาชีพ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ แบ่งออกเป็น การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูระหว่างเรียน การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาชีพเฉพาะ และการฝึกปฏิบัติอาชีพในสถานประกอบการหรือปฏิบัติการสอนในสถานประกอบการ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนใช้มาตรฐานเดิมของคุรุสภา

Phelan (1999 : 196) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ของนักเรียนและครูที่มีต่อสภาพบรรยากาศในโรงเรียน จำนวน 9 โรงเรียน ในเมืองบาร์เกน รัฐนิวเจอร์ซีย์ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล

จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนทางศาสนา 2 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชน 1 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพบรรยากาศภายในโรงเรียนของครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันนอกจากนี้ยังพบว่าคุณลักษณะของครูที่ดูแลเอาใจใส่นักเรียน มีลักษณะความเป็นมิตรจะทำให้นักเรียนมีความรักในการเรียน มีความสุขเมื่อมาโรงเรียน และชอบที่จะใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การที่โรงเรียนจะมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และ การจัดการชั้นเรียนอันนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของครูในด้านความรู้ทักษะเจตคติ และเทคนิคต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานในด้านอื่นๆ นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้รู้ในวิชาชีพของตนอย่างดีแล้วยังต้องมีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆอย่างอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และ 3) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 220 คน โดยใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1973 อ้างในพรพรณี ลีกิจวัฒน์. 2554 : 147) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามประเภทวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์สำหรับการวิจัย โดยใช้เกณฑ์การกำหนดตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan (1973 อ้างในพรพรณี ลีกิจวัฒน์. 2554 : 147) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 196 คน ในที่นี้ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 220 คน เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านอัตราการตอบกลับแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งสถานศึกษาตามประเภทสถานศึกษา 6 ประเภท คือ ประเภทวิทยาลัยเทคนิค, วิทยาลัยการอาชีพ, วิทยาลัยอาชีวศึกษา, วิทยาลัยสารพัดช่าง, วิทยาลัยเกษตรและ

เทคโนโลยี และ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทวิทยาลัย	ครูผู้สอน	
	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
วิทยาลัยเทคนิค	216	119
วิทยาลัยการอาชีพ	12	6
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	59	33
วิทยาลัยสารพัดช่าง	29	16
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	47	26
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	37	20
รวม	400	220

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูในแต่ละชั้นตอนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูในแต่ละชั้นตอน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

3.2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดตัวแปรวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู เพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์การสร้างแบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลการศึกษาความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจำเป็นในการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดโครงสร้างของเนื้อหาที่ต้องการวัดผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้โครงสร้างเนื้อหาในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ยึดมาตรฐานความรู้ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2556 : 64) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยคณะกรรมการคุรุสภากำหนดสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2556 : 45) ดังต่อไปนี้

ก) สาระความรู้

1. หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

2. ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้

3. การบูรณาการการเรียนรู้แบบเรียนรวม

4. การจัดการชั้นเรียน

5. การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในสถานศึกษา

ข) สมรรถนะ

1. สามารถจัดทำแผนการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง

2. สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

โดยได้พิจารณาจากความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับเนื้อหาที่ต้องการวัด ซึ่งข้อคำถามใดไม่เกี่ยวข้องและมีความหมายคล้ายคลึงกันผู้วิจัยได้ตัดข้อคำถามนั้นออกแล้วเลือกมาเพียง

1 แล้วนำข้อคำถามที่เลือกให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณา เพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 5 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู เป็นข้อคำถามที่ให้ครูรายงานตนเองว่าในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนครูมีการปฏิบัติในระดับใด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน (พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2554 : 179) ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องจําเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

3.2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสน้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เบื้องต้น เพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1.1 ผศ.ดร.ภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย อาจารย์ประจำสาขาวิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2 รศ.ว่าที่ร้อยโทดร.พิชัย สดภิบาล อาจารย์ประจำสาขาวิชา สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 นางนิตยา กลมกลิ้ง รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.4 นางศิริรัตน์ พรหมสิทธิพร วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5 นางสาวอรุณี เร้าอรุณ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ หัวหน้ากลุ่มสาระคณิตศาสตร์ โรงเรียนราชินีบูรณะ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยกำหนดคะแนนการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการจะวัด ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่ต้องการวัด

นำผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ มาวิเคราะห์ความสอดคล้อง หรือ IOC (Index of Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับโครงสร้างและนิยามศัพท์เฉพาะที่ต้องการวัด ข้อใดต่ำกว่า 0.5 จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข (พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2554 : 195) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3.1)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน คะแนนรายข้อตามดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวม

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60-1.00 และมีคำแนะนำให้ปรับข้อความบางแห่งให้เหมาะสม กะทัดรัดยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงแบบสอบถามตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม พิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 จัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อเตรียมไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน ในสถานศึกษาของครู อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พรรณี สิกิจวัฒน์นะ. 2554 : 203) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right) \quad (3.2)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	Σ	แทน	ผลรวม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95
2. ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.97

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วมาจัดฉบับจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2559 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัย จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหาร และครูผู้สอน
2. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมคำชี้แจง จำนวน 220 ฉบับ ไปยังสถานศึกษา และประสาน

งานกับหัวหน้างานวิจัย และพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ โดยแนบซองเปล่าติดแสตมป์ไปพร้อมกับแบบสอบถาม

3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปเป็นระยะเวลา 15 วัน ผู้วิจัยติดตามการตอบกลับโดยขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4. เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งเป็นไปตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์มาลงรหัสเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ และร้อยละ

สูตรสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้ (พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ. 2554 : 235-236)

$$\text{สูตร} \quad \text{pct} = \frac{n_i}{n_t} \times 100 \quad (3.3)$$

เมื่อ	pct	แทน	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
	n_i	แทน	จำนวนส่วนย่อยที่ศึกษา
	n_t	แทน	จำนวนส่วนใหญ่ทั้งหมด

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 2 ด้าน คือ

1. การจัดทำแผนการเรียนรู้
2. การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (พรรณี ลีกิจวัฒน์นะ. 2554 : 244-245)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{n} \quad (3.4)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร ดังนี้
 (พรณี สิกิจวัฒน์. 2554 : 247)

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n}} \quad (3.5)$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \sum แทน ผลรวม
 X แทน คะแนนแต่ละตัวในชุดข้อมูล
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในชุดข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด (ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง)

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (พรณี สิกิจวัฒน์. 2554 :179) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี นำมาวิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็นตามสูตร Modified Priority Needs Index (PNI modified) โดยการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ครูเป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็นตามขั้นตอน และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่าดัชนี PNI modified โดยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI modified) ใช้สูตร ดังนี้(สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 279)

$$\text{สูตร } PNI_{\text{modified}} = \frac{(I - D)}{D} \quad (3.6)$$

เมื่อ PNI modified แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
 I (Importance) แทน ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด
 D (Degree of success) แทน ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ในการวิจัยนี้กำหนดให้ระดับความคาดหวังมีค่าเท่ากับ 5 ในทุกข้อรายการ คือ ครูควรจะต้องปฏิบัติในวิธีการต่างๆ เหล่านั้น การพิจารณาความต้องการจำเป็น จะต้องพิจารณาจากค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI modified) โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่าการประเมินค่าดัชนี PNI modified ที่มีค่า 0.3 ขึ้นไปถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นสูงสุด ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า

3.4.4 การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ใช้การเรียงค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

3.4.5 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ใช้การเรียงค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

จากการดำเนินการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ดังกรอบการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กรอบการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สรุปได้ดัง
ตารางต่อไปนี้

วัตถุประสงค์	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์
1. ระบุความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน				-
1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	- แบบสอบถาม	- ครูผู้สอน	- ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)	4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.2 ความแตกต่างระหว่างสภาพที่ครูเป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น	- แบบสอบถาม	- ครูผู้สอน	- ค่าดัชนี PNI _{modified}	- ค่าดัชนี PNI _{modified} มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์
2. สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้และ การจัดการชั้นเรียน	- แบบสอบถาม	- ครูผู้สอน	- ค่าความถี่ - ค่าร้อยละ	-
3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	- แบบสอบถาม	- ครูผู้สอน	- ค่าความถี่ - ค่าร้อยละ	-

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย คือ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน และ 3) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน โดยสามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 220 คน แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	123	55.91
หญิง	97	44.09
รวม	220	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	34	15.45
5-10 ปี	51	23.64
11-20 ปี	21	9.55
มากกว่า 21 ปี	113	51.36
รวม	220	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	19	8.64
ปริญญาตรี	135	61.36
ปริญญาโท	62	28.18
ปริญญาเอก	4	1.82
รวม	220	100.00
4. ประเภทวิชาที่สอน		
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	91	41.36
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ	40	18.18
ประเภทวิชาศิลปกรรม	5	2.27
ประเภทวิชาคหกรรม	7	3.18
ประเภทวิชาเกษตรกรรม	19	8.64
ประเภทวิชาประมง	2	0.91
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	15	6.82
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ	2	0.91
ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	15	6.82
ประเภทวิชาสามัญ สัมพันธ์	24	10.91
อื่น ๆ (ระบุ)	-	-
รวม	220	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น จำนวน 220 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 123 คน (คิดเป็นร้อยละ 55.91) เมื่อพิจารณาอายุการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุการทำงานมากกว่า 21 ปี จำนวน 113 คน (คิดเป็น

ร้อยละ 51.36) รองลงมาคือ อยู่ในช่วงอายุการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 52 คน (คิดเป็นร้อยละ 23.64) เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับดับ การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 135 คน (คิดเป็นร้อยละ 61.36) รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 62 คน (คิดเป็นร้อยละ 28.18) เมื่อพิจารณาประเภทวิชาที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่สอนในประเภทวิชาอุตสาหกรรม จำนวน 91 คน (คิดเป็นร้อยละ 41.36) รองลงมาคือ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ จำนวน 40 คน (คิดเป็นร้อยละ 18.18)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์หน่วย การสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรม การกำหนดสื่อ การ วัดผลประเมินผลการเรียนการสอน และ การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางสังคม และ องค์ประกอบทางการศึกษา

4.2.1 สภาพการการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการ เรียนรู้

4.2.1.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการ จัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์หน่วยการสอน แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์หน่วยการสอน (n=220)

	รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S		
1.	การศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชา ก่อนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.45	0.59	มาก	1
2.	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อศึกษาคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะในรายวิชานั้น	4.31	0.60	มาก	3
3.	การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา	4.34	0.62	มาก	2
4.	การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาและคំนึ่งถึง เนื้อหาการเรียนจากง่ายไปยาก มากำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาในการเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.24	0.64	มาก	7
5.	การจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วย เพื่อเป็นการบอกให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไรและสามารถทำอะไรได้บ้าง	4.27	0.64	มาก	5
6.	การกำหนดสมรรถนะในการเรียนรู้ในหน่วยเรียน นั้น โดยพิจารณาจากสมรรถนะรายวิชาและเนื้อหาในหน่วยเรียนนั้น	4.25	0.60	มาก	6
7.	การวิเคราะห์ เนื้อหาสาระจากคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชามากำหนดหน่วยการเรียนรู้	4.03	0.66	มาก	8
8.	การพิจารณาเลือกสาระ/เนื้อหา ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งจุดประสงค์ และสมรรถนะ และ กระบวนการเรียนการสอน	4.29	0.65	มาก	4
	รวม	4.31	0.63	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูอาชีพศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการวิเคราะห์หน่วยการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $S = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ย

ตั้งแต่ 4.03 - 4.45 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชา ก่อนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, $S = 0.59$) รองลงมาคือ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ($\bar{X} = 4.34$, $S = 0.62$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์ เนื้อหาสาระจากคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชาที่กำหนดหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.03$, $S = 0.66$)

4.2.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์จุดประสงค์ แสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์จุดประสงค์ (n=220)

	รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S		
1.	การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็นจุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	4.22	0.67	มาก	1
2.	การกำหนดสมรรถนะที่ได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา โดยนำมากำหนดเกณฑ์การปฏิบัติ หรือตัวบ่งชี้ที่เป็นคำอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนต้องแสดงออก	4.16	0.58	มาก	4
3.	การเขียนจุดประสงค์ที่คาดหวังเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ หรือคุณลักษณะทักษะที่เกิดขึ้น	4.18	0.63	มาก	2
4.	การเขียนจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจน ตรวจสอบได้	4.14	0.63	มาก	5
5.	การเขียนสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัยและ ด้านจิตพิสัย	4.14	0.63	มาก	6
6.	การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	4.13	0.62	มาก	7

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	รายการ	n = 220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S		
7.	การเขียนจุดประสงค์ของสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากการกำหนดหน่วยการเรียนรู้	4.18	0.62	มาก	3
8.	การเขียนจุดประสงค์ได้ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง เรียงลำดับ ความเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน	4.10	0.66	มาก	8
	รวม	4.16	0.63	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูอาชีพศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการวิเคราะห์จุดประสงค์ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, S = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.10 - 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็นจุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.22, S = 0.67$) รองลงมาคือ เขียนจุดประสงค์ที่คาดหวังเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ หรือคุณลักษณะทักษะที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.18, S = 0.63$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เขียนจุดประสงค์ได้ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง เรียงลำดับ ความเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.10, S = 0.63$)

4.2.1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา แสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และ การจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการ วิเคราะห์เนื้อหา (n=220)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เวลา และความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	4.16	0.60	มาก	1
2. การจัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสมจากง่ายไปยาก จากสิ่งที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้และจากสิ่งที่สังเกตได้ไปยัง กฎเกณฑ์ ข้อสรุป	4.15	0.68	มาก	2
3. การเลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ บริบทของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น	3.97	0.66	มาก	5
4. การจัดทำสาระการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง ปฏิบัติได้ จริง ทันสมัย เป็นตัวแทนของความรู้	4.12	0.66	มาก	3
5. การเขียนสรุปเนื้อหาเฉพาะจุดหรือประเด็นสำคัญ	4.00	0.60	มาก	4
รวม	4.08	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการวิเคราะห์เนื้อหา ในภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08, S = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.97 - 4.16 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดเนื้อหาสาระ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เวลา และความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.16, S = 0.60$) รองลงมาคือ จัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสมจากง่ายไปยาก จากสิ่งที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้และจากสิ่งที่สังเกตได้ไปยัง กฎเกณฑ์ ข้อสรุป ($\bar{X} = 4.15, S = 0.68$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เลือกและขยาย สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.97, S = 0.66$)

4.2.1.4 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการ จัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์กิจกรรม แสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์กิจกรรม (n=220)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.14	0.63	มาก	9
2. การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้	4.15	0.63	มาก	8
3. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	4.07	0.64	มาก	13
4. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ได้ทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ผลงาน	4.11	0.64	มาก	12
5. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่มได้เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้	4.15	0.64	มาก	6
6. การส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ	4.16	0.63	มาก	4
7. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	4.26	0.63	มาก	2
8. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน	4.00	0.69	มาก	15
9. การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	4.30	0.61	มาก	1
10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.15	0.57	มาก	7
11. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการที่ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกรายวิชาที่จัดให้เรียนรู้	4.21	0.60	มาก	3
12. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.06	0.71	มาก	14

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
13. การเลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับการเรียนเรื่องนั้นๆ	4.13	0.56	มาก	11
14. การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยของผู้เรียน	4.13	0.58	มาก	10
15. การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโรงเรียน และชีวิตจริง	4.16	0.61	มาก	5
รวม	4.15	0.62	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูอาชีพศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการวิเคราะห์กิจกรรม ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00 - 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.30$, $S = 0.61$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.26$, $S = 0.63$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน ($\bar{X} = 4.00$, $S = 0.69$)

4.2.1.5 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการกำหนดสื่อ แสดงดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการกำหนดสื่อ (n=220)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การเลือกและกำหนดสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.15	0.63	มาก	1
2. การวางแผนและกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อการสอน	4.03	0.63	มาก	2
3. การใช้สื่อทัศนวัสดุและสื่อทัศนอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา วิธีการและผู้เรียน	3.93	0.63	มาก	7
4. การจัดสภาพแวดล้อมในการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.01	0.63	มาก	3
5. การนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญา สถานประกอบการในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	3.97	0.65	มาก	4
6. การผลิตสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียนชั้นใช้เอง	3.94	0.61	มาก	6
7. การประยุกต์ใช้ปรับปรุงสื่อการสอนที่ผู้อื่นจัดทำให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน	3.94	0.66	มาก	5
8. การประเมินผลความเหมาะสม ประสิทธิภาพของสื่อและเทคนิคการใช้สื่อ	3.90	0.70	มาก	8
รวม	3.99	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการกำหนดสื่อ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, $S = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.90 - 4.15 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เลือกและกำหนดสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.63$) รองลงมาคือ วางแผนและกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.03$, $S = 0.63$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเมินผลความเหมาะสม ประสิทธิภาพของสื่อ และเทคนิคการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.90$, $S = 0.70$)

4.2.1.6 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน แสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน (n=220)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและเหมาะสม ตรงตามเนื้อหา	4.10	0.58	มาก	1
2. การใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	4.08	0.59	มาก	2
3. การสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพตาม มาตรฐานและสอดคล้องกับระยะเวลาที่ใช้สอน	4.07	0.63	มาก	3
4. การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการ เรียนรู้ของผู้เรียน	4.06	0.63	มาก	4
รวม	4.08	0.61	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, $S = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.06 - 4.10 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและเหมาะสม ตรงตามเนื้อหา ($\bar{X} = 4.10$, $S = 0.58$) รองลงมาคือ ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.08$, $S = 0.59$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการ เรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.06$, $S = 0.61$)

4.2.1.7 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบย่อย แสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และ การจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ (n=220)

องค์ประกอบ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การวิเคราะห์หน่วยการสอน	4.31	0.63	มาก	1
2. การวิเคราะห์จุดประสงค์	4.16	0.63	มาก	2
3. การวิเคราะห์เนื้อหา	4.08	0.64	มาก	4
4. การวิเคราะห์กิจกรรม	4.15	0.62	มาก	3
5. การกำหนดสื่อ	3.99	0.64	มาก	6
6. การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน	4.08	0.61	มาก	5
รวม	4.13	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่ามีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.99 - 4.31 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวิเคราะห์หน่วยการสอน ($\bar{X} = 4.31$, $S = 0.63$) รองลงมาคือ การวิเคราะห์จุดประสงค์ ($\bar{X} = 4.16$, $S = 0.63$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดสื่อ ($\bar{X} = 3.99$, $S = 0.64$)

4.2.2 สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศ การจัดการชั้นเรียน

4.2.2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ แสดงดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ (n=220)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การจัดองค์ประกอบทางกายภาพเหมาะสมกับ สถานการณ์ ปัจจุบัน	4.01	0.60	มาก	3
2. การจัดองค์ประกอบทางกายภาพได้สอดคล้องกับ หลักสูตร	4.02	0.60	มาก	2
3. การจัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อสร้างเสริม บรรยากาศการเรียนรู้	4.00	0.61	มาก	4
4. การจัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อให้กระบวนการ เรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น	4.04	0.57	มาก	1
รวม	4.02	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $S = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.04 - 4.00 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ($\bar{X} = 4.04$, $S = 0.57$) รองลงมาคือ จัดองค์ประกอบทางกายภาพได้สอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X} = 4.02$, $S = 0.60$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.00$, $S = 0.61$)

4.2.2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม แสดงดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม (n=220)

รายการ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การสร้างบรรยากาศที่ท้าทายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้	3.92	0.65	มาก	6
2. การสร้างบรรยากาศที่ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.97	0.65	มาก	5
3. การสร้างบรรยากาศแห่งการให้ผู้เรียนและส่งเสริมผู้เรียน ยอมรับซึ่งกันและกัน	4.05	0.64	มาก	4
4. การสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นและเป็นมิตร พร้อมทั้งจะดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในด้านต่างๆ	4.17	0.61	มาก	1
5. การสร้างบรรยากาศแห่งวินัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง	4.15	0.60	มาก	2
6. การสร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จ เพื่อให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้ บรรลุความสำเร็จในการเรียน	4.08	0.62	มาก	3
รวม	4.06	0.63	มาก	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูอาชีพศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $S = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.92 - 4.17 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นและเป็นมิตร พร้อมทั้งจะดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในด้านต่างๆ ($\bar{X} = 4.17$, $S = 0.61$) รองลงมาคือ สร้างบรรยากาศแห่งวินัยเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.60$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สร้างบรรยากาศที่ท้าทายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$, $S = 0.65$)

4.2.2.3 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา แสดงดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา (n=220)

รายการ	n = 220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S		
1. การเตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง	4.11	0.60	มาก	2
2. การวางแผนการสอน กำหนดทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาการสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และแนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียน	4.21	0.60	มาก	1
3. การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน	4.07	0.54	มาก	4
4. การประเมินผล ตรวจสอบความรู้ ทักษะ เจตคติ ของผู้เรียน ที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้	4.10	0.56	มาก	3
รวม	4.12	0.58	มาก	-

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, $S = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.10 - 4.21 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วางแผนการสอน กำหนดทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาการสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และแนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียน ($\bar{X} = 4.21$, $S = 0.60$) รองลงมาคือ เตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.11$, $S = 0.60$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พัฒนาการกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 4.07$, $S = 0.54$)

4.2.2.4 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนแต่ละองค์ประกอบย่อย แสดงดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ระดับ และ ลำดับที่การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในแต่ละองค์ประกอบ (n=220)

	องค์ประกอบ	n =220		ระดับ การปฏิบัติ	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S		
1.	องค์ประกอบทางกายภาพ	4.02	0.60	มาก	3
2.	องค์ประกอบทางสังคม	4.06	0.63	มาก	2
3.	องค์ประกอบทางการศึกษา	4.12	0.58	มาก	1
	รวม	4.13	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.02 - 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$, $S = 0.58$) รองลงมาคือ องค์ประกอบทางสังคม ($\bar{X} = 4.06$, $S = 0.63$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ องค์ประกอบทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.06$, $S = 0.63$)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์หน่วยการสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรม การกำหนดสื่อ และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางสังคม และ องค์ประกอบทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Identification) โดยใช้สูตร $PNI_{modified}$ และกำหนดให้ระดับที่คาดหวังของแต่ละข้อรายการมีค่าเท่ากับ 5 ซึ่งเป็นค่าสูงสุด โดยตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ที่ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ที่มีค่า 0.3 ขึ้นไปถือว่ามีความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน (สุวิมล ว่องวานิช. 2548 : 279) ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า

4.3.1 การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

4.3.1.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์หน่วยการสอน แสดงดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์หน่วยการสอน

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชาก่อนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	0.12	8
2.	การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อศึกษาคำอธิบายรายวิชาจุดประสงค์และสมรรถนะในรายวิชานั้น	0.16	5
3.	การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชา	0.15	7
4.	การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาและค่านึงถึงเนื้อหาการเรียน จากง่ายไปยาก มากำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาในการเรียนแต่ละหน่วยการเรียน	0.18	2
5.	การจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยเพื่อเป็นการบอกผู้เรียนเรียนรู้อะไรและสามารถทำอะไรได้บ้าง	0.17	3
6.	การกำหนดสมรรถนะในการเรียนรู้ในหน่วยเรียนนั้น โดยพิจารณาจากสมรรถนะรายวิชาและเนื้อหาในหน่วยเรียนนั้น	0.18	1
7.	การวิเคราะห์ เนื้อหาสาระจากคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชามากำหนดหน่วยการเรียนรู้	0.16	6
8.	การพิจารณาเลือกสาระ/เนื้อหา ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งจุดประสงค์ และสมรรถนะ และกระบวนการเรียนการสอน	0.17	4
	รวม	0.16	8

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการวิเคราะห์หน่วยการสอน ในภาพรวมมีค่า 0.16 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.12 -

0.18 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.1.2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์จุดประสงค์ แสดงดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวิเคราะห์จุดประสงค์

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็นจุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	0.19	8
2.	การกำหนดสมรรถนะที่ได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชา และคำอธิบายรายวิชา โดยนำมากำหนดเกณฑ์การปฏิบัติ หรือตัวบ่งชี้ที่เป็นคำอธิบายสิ่งที่ผู้เรียนต้องแสดงออก	0.20	5
3.	การเขียนจุดประสงค์ที่คาดหวังเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้หรือคุณลักษณะทักษะที่เกิดขึ้น	0.20	7
4.	การเขียนจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนตรวจสอบได้	0.21	4
5.	การเขียนสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และ ด้านจิตพิสัย	0.21	3
6.	การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และ จิตพิสัย	0.21	2
7.	การเขียนจุดประสงค์ของสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากการกำหนดหน่วยการเรียนรู้	0.20	6
8.	การเขียนจุดประสงค์ได้ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง เรียงลำดับความเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน	0.22	1
	รวม	0.20	-

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ด้านการวิเคราะห์จุดประสงค์ ในภาพรวมมีค่า 0.20 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.19 -

0.22 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.1.3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วน ขององค์ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา แสดงดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วน ขององค์ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เวลา และ ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	0.20	5
2.	การจัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสมจากง่ายไปยาก จากสิ่ง ที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้และจากสิ่งที่สังเกตได้ไปยังกฎเกณฑ์ข้อสรุป	0.21	4
3.	การเลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของ ผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น	0.26	1
4.	การจัดทำสาระการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง ปฏิบัติได้จริง ทันสมัย เป็นตัวแทนของความรู้	0.21	3
5.	การเขียนสรุปเนื้อหาเฉพาะจุดหรือประเด็นสำคัญ	0.25	2
	รวม	0.23	-

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่ การปฏิบัติให้เกิดผลจริง การวิเคราะห์เนื้อหา ในภาพรวมมีค่า 0.23 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.20 - 0.26 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อ รายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.1.4 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วน ขององค์ประกอบการวิเคราะห์กิจกรรม แสดงดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนของ องค์ประกอบการวิเคราะห์กิจกรรม

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ ตามสภาพจริงและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	0.21	7
2.	การจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้	0.20	11
3.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเองโดย ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	0.23	2
4.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือ สร้างสรรค์ผลงาน	0.22	4
5.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่มได้เรียนรู้จาก การแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้	0.21	8
6.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือเป็น กระบวนการ	0.20	12
7.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	0.17	14
8.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน	0.25	1
9.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	0.16	15
10.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	0.20	9
11.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการที่ ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกรายวิชาที่จัดให้เรียนรู้	0.19	13
12.	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.23	3
13.	การเลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับการ เรียนเรื่องนั้นๆ	0.21	6
14.	การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยของผู้เรียน	0.21	5

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
15.	การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโรงเรียนและชีวิตจริง	0.20	10
	รวม	0.21	-

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการวิเคราะห์กิจกรรม ในภาพรวมมีค่า 0.21 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.16 - 0.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.1.5 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบที่กำหนดสื่อ แสดงดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบที่กำหนดสื่อ

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การเลือกและกำหนดสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน	0.20	8
2.	การวางแผนและกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อการสอน	0.24	6
3.	การใช้สื่อทัศนวัสดุและสื่อทัศนอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา วิธีการและผู้เรียน	0.27	3
4.	การจัดสภาพแวดล้อมในการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	0.25	5
5.	การนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญา สถานประกอบการในห้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	0.26	4
6.	การผลิตสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียนชั้นใช้เอง	0.27	2
7.	การประยุกต์ใช้ปรับปรุงสื่อการสอนที่ผู้อื่นจัดทำให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน	0.24	7

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
8.	การประเมินผลความเหมาะสม ประสิทธิภาพของสื่อ และเทคนิคการใช้สื่อ	0.28	1
	รวม	0.25	-

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการกำหนดสื่อ ในภาพรวมมีค่า 0.25 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.20 - 0.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.1.6 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน แสดงดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ในส่วนขององค์ประกอบการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและเหมาะสม ตรงตามเนื้อหา	0.22	3
2.	การใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	0.22	4
3.	การสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน และสอดคล้องกับระยะเวลาที่ใช้สอน	0.23	2
4.	การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน	0.23	1
	รวม	0.23	-

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีค่า 0.23 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.22 - 0.23 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.1.7 ผลการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ แต่ละองค์ประกอบย่อย แสดงดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้แต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ		PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การวิเคราะห์หน่วยการสอน	0.16	6
2.	การวิเคราะห์จุดประสงค์	0.20	5
3.	การวิเคราะห์เนื้อหา	0.23	3
4.	การวิเคราะห์กิจกรรม	0.21	4
5.	การกำหนดสื่อ	0.25	1
6.	การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน	0.23	2
รวม		0.21	-

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ในภาพรวมมีค่า 0.21 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.16 - 0.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีองค์ประกอบใดที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.2 การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

4.3.2.1 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ แสดงดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนใน ส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การจัดองค์ประกอบทางกายภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	0.25	1
2.	การจัดองค์ประกอบทางกายภาพได้สอดคล้องกับหลักสูตร	0.24	4
3.	การจัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศการ เรียนรู้	0.25	2
4.	การจัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอน เป็นไปอย่างราบรื่น	0.24	3
	รวม	0.24	-

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ในส่วนขององค์ประกอบทาง กายภาพ ในภาพรวมมีค่า 0.24 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ตั้งแต่ 0.24 - 0.25 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็น ที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.2.2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม แสดงดัง ตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนใน ส่วนขององค์ประกอบทางสังคม

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การสร้างบรรยากาศที่ท้าทาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้	0.27	1
2.	การสร้างบรรยากาศที่ให้อิสระ แก่ผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจใน การเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.26	2
3.	การสร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับ ให้ผู้เรียนและส่งเสริมผู้เรียน ยอมรับซึ่งกันและกัน	0.23	4
4.	การสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นและเป็นมิตรพร้อมที่จะดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน ในด้านต่างๆ	0.20	6
5.	การสร้างบรรยากาศแห่งวินัยเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง	0.21	5
6.	การสร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จ เพื่อให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้ บรรลุความสำเร็จในการเรียน	0.23	3
	รวม	0.23	-

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในส่วนขององค์ประกอบทางสังคม ในภาพรวมมีค่า 0.24 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.20 - 0.27 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อรายการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.2.3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ในส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา แสดงดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนใน ส่วนขององค์ประกอบทางการศึกษา

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	การเตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง	0.22	3
2.	การวางแผนการสอน กำหนดทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์ การสอน เนื้อหาการสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และ แนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียน	0.19	4
3.	การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่ หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน	0.23	1
4.	การประเมินผล ตรวจสอบความรู้ ทักษะ เจตคติ ของผู้เรียน ที่ได้ ผ่านกระบวนการเรียนรู้	0.22	2
	รวม	0.21	-

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในส่วน ของ องค์ประกอบทางการ ศึกษา ในภาพรวมมีค่า 0.21 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตั้งแต่ 0.19 - 0.23 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีข้อยุทธการที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้อง ได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.3.2.4 ผลการประเมินความต้องการจำเป็น ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้น เรียนแต่ละองค์ประกอบย่อย แสดงดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI_{modified}) และลำดับที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนในส่วน ของแต่ละองค์ประกอบ

	รายการ	PNI _{modified}	ลำดับที่
1.	องค์ประกอบทางกายภาพ	0.24	1
2.	องค์ประกอบทางสังคม	0.23	2
3.	องค์ประกอบทางการศึกษา	0.21	3
	รวม	0.23	-

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการ ชั้นเรียน ในภาพรวมมีค่า 0.23 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ตั้งแต่ 0.21 - 0.24 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 0.3 ที่ตั้งไว้ จึงสรุปได้ว่าไม่มีองค์ประกอบใดที่เป็นความต้องการ จำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการ จำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

4.4.1 สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้น เรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการ จัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวน ค่าร้อยละ และลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

	สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
1.	ไม่สามารถวางแผนและการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อน ดำเนินการสอน	18	2.70	10
2.	ไม่สามารถนำเทคนิควิธีการสอน สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ และจิตวิทยาการเรียนการสอนมา ประยุกต์ให้เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมได้	43	6.46	6
3.	ไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ ปฏิบัติการสอนได้จริง	106	15.92	2
4.	ไม่สามารถจัดทำหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียน การสอน และการวัดผลประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ ต่อการจัดการเรียนรู้	90	13.51	4
5.	ไม่สามารถค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิค การเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผลประเมินผล	98	14.71	3
6.	ไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นหลักฐาน แสดงความเชี่ยวชาญของผู้สอน	32	4.80	9
7.	ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	42	6.31	7
8.	รายละเอียดของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีมาก เกินไป ซ้ำซ้อน	54	8.11	5
9.	การสอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกวิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก	139	20.87	1
10.	การวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงทำให้ เสีย เวลาในการเขียน	35	5.26	8
11.	อื่นๆ (โปรดระบุ) - ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่ ค่อย เหมาะสมและงานนโยบายอื่นๆนอกเหนือจากการสอน มีมากเกินไป	9	1.35	11

จากตารางที่ 4.24 พบว่า มีสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ 3 อันดับแรก เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญสูงสุดและรองลงมา คือ สอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก (คิดเป็นร้อยละ 20.87) รองลงมาคือ ไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้จริง (คิดเป็นร้อยละ 15.29) และไม่สามารถค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผล ประเมินผล (คิดเป็นร้อยละ 14.71) ตามลำดับ

4.4.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน แสดงดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 จำนวน ค่าร้อยละ และลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
1. วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	165	31.79	1
2. ไม่มีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้	22	4.24	7
3. ไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมที่ครูและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน	96	18.50	3
4. ไม่มีความรู้ในการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน	12	2.31	9
5. ตารางสอน และเวลาในการสอน ไม่เหมาะสมกับอายุของผู้เรียน	43	8.29	4
6. ไม่มีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบทางการศึกษา	21	4.05	8
7. ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนก่อน	28	5.39	5
8. ไม่มีความรู้เรื่องการวางแผนการสอน กำหนด ทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหา การสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และแนวทางการวัดผลผู้เรียน	28	5.39	6

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

	สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็น	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
9.	ยังไม่มีความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน	98	18.88	2
10.	อื่นๆ (โปรดระบุ) - ครูไม่ได้ปฏิบัติการสอนอย่างเดี่ยว ต้องปฏิบัติงานอื่นๆที่เข้ามาและมีความสำคัญใน ความก้าวหน้ามากกว่าการสอน(โดยเฉพาะงานนโยบาย) - ตารางสอนตรงกับวันหยุด นักศึกษาต้องทำกิจกรรม - ไม่มีผู้ช่วยเตรียมกระบวนการเรียนการสอน	6	1.66	10

จากตารางที่ 4.25 พบว่า มีสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องกรจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน 3 อันดับแรก เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญสูงสุดและรองลงมา คือ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (คิดเป็นร้อยละ 31.79) รองลงมาคือ ยังไม่มีความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน(คิดเป็นร้อยละ 18.88) และไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมที่ครูและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน (คิดเป็นร้อยละ 18.50) ตามลำดับ

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู และวิทยากรหรือหน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน แสดงดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 จำนวนและค่าร้อยละของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู		จำนวน	ร้อยละ	ลำดับความสำคัญ
1.แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนที่ครูต้องการ				
1.	การประชุมเชิงวิชาการ	49	8.43	5
2.	การฝึกอบรมภายในโรงเรียน	102	17.56	2
3.	การเข้าร่วมสัมมนาของหน่วยงานต้นสังกัด	44	7.57	6
4.	การศึกษาดูงาน	116	19.97	1
5.	การนิเทศโดยครู ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารในโรงเรียน	38	6.54	8
6.	การสนับสนุนจากผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	98	16.87	3
7.	การมีที่ปรึกษาด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	39	6.71	7
8.	การมีตัวอย่างงานให้ศึกษา	92	15.83	4
9.	อื่นๆ (โปรดระบุ) - มีเวลาในการสอนและเตรียมตัวสอนอย่างเต็มที่ - การมีวิดีโอทัศน์เผยแพร่ในสื่อออนไลน์	3	0.52	9

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ การจัดการชั้นเรียนของครู		จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ ความสำคัญ
2. วิทยากร หรือ หน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ การจัดการชั้นเรียน				
1.	วิทยากรจากหน่วยงานต้นสังกัด	64	14.38	3
2.	วิทยากรจากหน่วยงานต่างสังกัด	23	5.17	6
3.	วิทยากรจากครูสภา	17	3.82	8
4.	วิทยากรจากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	40	8.99	4
5.	วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	23	5.17	7
6.	วิทยากรจากสถานประกอบการ	89	20.00	2
7.	อาจารย์คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ต่างๆ	37	8.31	5
8.	ครูผู้มีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้และการ จัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	150	33.71	1
9.	อื่นๆ (โปรดระบุ) - วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา	2	0.45	9

จากตารางที่ 4.26 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู 3 อันดับแรก เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญสูงสุดและรองลงมา คือ การศึกษาดูงาน (คิดเป็นร้อยละ 19.97) รองลงมาคือ การฝึกอบรมภายในโรงเรียน (คิดเป็นร้อยละ 17.56) และการสนับสนุนจากผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน (คิดเป็นร้อยละ 16.87) ตามลำดับ

วิทยากร หรือหน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู 3 อันดับแรก เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญสูงสุดและรองลงมา คือ ครูผู้มีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (คิดเป็นร้อยละ 33.71) รองลงมาคือ วิทยากรจากสถานประกอบการ (คิดเป็นร้อยละ 20.00) และวิทยากรจากหน่วยงานต้นสังกัด (คิดเป็นร้อยละ 14.38) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
3. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2559 รวมทั้งสิ้น 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 220 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1973 อ้างในพรณี ลีกิจวัฒน์. 2554 : 147) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุการทำงาน ระดับการศึกษาสูงสุด และประเภทวิชาที่สอน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูในแต่ละชั้นตอนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) การสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูในแต่ละชั้นตอน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00 และเมื่อนำไปทดลองใช้กับครูอาชีวศึกษาที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95
2. ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.97

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 220 คน ระหว่างเดือนธันวาคม 2559 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 โดยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 220 ฉบับ จาก 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์หน่วยการสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรม การกำหนดสื่อ และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

และการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางสังคม และ องค์ประกอบทางการศึกษา นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

3. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ครูเป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น โดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตามสูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

4. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู นำมาวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

5. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี นำมาวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.6 สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.6.1 ผลการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ในด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย การวิเคราะห์หน่วยการสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์กิจกรรม การกำหนดสื่อ และการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนซึ่งประกอบไปด้วย องค์ประกอบทางกายภาพ องค์ประกอบทางสังคม และ องค์ประกอบทางการศึกษา โดยภาพรวม ไม่มีขั้นตอนใดที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

5.1.6.2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน พบว่า

1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญของสาเหตุ พบว่าสาเหตุสำคัญที่สุดคือ ครูสอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุก วิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก

2. ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญของสาเหตุ พบว่าสาเหตุสำคัญที่สุดคือ วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5.1.6.3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา พบว่าแนวทางการพัฒนาสำคัญที่สุดคือ การศึกษาดูงาน

2. วิทยากรหรือหน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียนของครู เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญของวิทยากร หรือหน่วยงานที่ครู ต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู พบว่า วิทยากรหรือหน่วยงานที่ต้องการมากที่สุด คือ ครูผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้และการ จัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการ จัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สามารถอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู พบว่า โดยภาพรวมไม่มีขั้นตอนใดที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ถูกกำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานอาชีวศึกษา (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. 2559 : 10-13) เรื่องหลัก เกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2559 มาตรฐานที่ 3 ด้านการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน คุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับตามหลักสูตรและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัด การศึกษาและการประเมินผลการเรียนของแต่ละหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล ให้ครูจัดการ เรียนการสอนรายวิชาให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีการพัฒนารายวิชา หรือกำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน แหล่งข้อมูลที่สำคัญคือ รายงานวิจัย เรื่องมาตรฐานวิชาชีพครูการอาชีวศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุ สภา. 2554 : 212-213) ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานประสพ การณ์วิชาชีพครูอาชีวศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน โดยมาตรฐานความรู้ และทักษะวิชาชีพ สมรรถนะความเชี่ยวชาญ (Professional Competencies) หมายถึง สมรรถนะใน การสอนที่ครูอาชีวศึกษา ในทุกสาขาจะต้องมี เพื่อให้การเรียนการสอนของนักศึกษาบรรลุตาม วัตถุประสงค์ สมรรถนะความเชี่ยวชาญที่กำหนดไว้ในการวิจัย มาตรฐานครูอาชีวศึกษา ประกอบด้วย การออกแบบพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเน้นสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ การใช้จิตวิทยาสำหรับการสอนอาชีวศึกษา การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การวิจัยทางการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสอน มีคุณลักษณะวิชาชีพครู การ แนะแนวและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรทาง วิชาชีพ การดำเนินงานประกันคุณภาพอาชีวศึกษา ยังสอดคล้องกับ ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา

(สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2556 : 43-46) ว่าด้วยเรื่อง สารระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครู สารระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย ความเป็นครู ปรัชญาการศึกษา ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิทยาสำหรับครูหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเทพ ทิสมบุรณ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

5.2.2 ผลการวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ พบว่า ครูสอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูแต่ละท่านมีภาระอื่นนอกเหนือจากการสอนทำให้ไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังที่กัณฑ์ตภณ มะหาหมัด และคณะ (2557 : 260-265) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สำหรับการเรียนการสอนด้านเทคนิคศึกษา:กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากปัญหาที่สำคัญได้แก่ ครูผู้สอนมีภาระงานสอนและงานอื่นๆจำนวนมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแผนการสอนแบบฐานสมรรถนะที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ครูยังขาดความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลแบบฐานสมรรถนะอีกด้วยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประกอบ ศรีตระกูล (2550 : 90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่า ครูขาดความรู้ในการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพราะครูส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษาทางด้านวิชาชีพ อีกทั้งยังต้องสอนหลายวิชา และมีชั่วโมงการสอนมาก จึงอาจทำให้ครูไม่มีเวลาในการคิดวิเคราะห์ ในส่วนการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พบว่า วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังที่กัณฑ์ตภณ มะหาหมัด และคณะ (2557 : 260-265) กล่าวว่า ในส่วนของด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ พบว่า ยังขาดครูภัณฑ์และสื่อที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ทั้งนี้ครูมีความต้องการในการได้รับการสนับสนุนในเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประกอบ ศรีตระกูล (2550 : 88) กล่าวว่า ครูต้องการให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ในทุกๆด้าน

และมีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอนอกจากนี้ผู้บริหารและสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ในเรื่องของครุภัณฑ์ด้านสื่อ และการส่งเสริมสนับสนุนครูที่มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ดี

5.2.3 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู ที่ครูต้องการมากที่สุด คือ การศึกษาดูงาน และ วิทยากร หรือหน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน คือ ครูผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก การศึกษาดูงานเพื่อที่จะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ดังที่กันทภณ มะหาหมัด และคณะ (2557 : 260-265) กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ ครูผู้สอนควรมีการสำรวจสมรรถนะที่ต้องการจากภาคอุตสาหกรรม เพื่อนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสมรรถนะ จัดกระบวนการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอนอีกทั้งควรส่งเสริมครูให้มีโอกาสศึกษาดูงานในสถานประกอบการให้มากขึ้น รวมทั้งการสนับสนุนจากหน่วยงานด้านวิชาการทั้งจากภายในและภายนอกวิทยาลัยในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครูผู้สอน รวมทั้งการพัฒนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการวิเคราะห์สมรรถนะอาชีพ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในแบบฐานสมรรถนะ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมรรถนะในรายวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่อาทิตย์ จันทร์ส่งแสง (2553 : 101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะสำหรับครูโรงเรียนอาชีวะดอนบอสโกสุราษฎร์ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ กล่าวว่า การใช้กระบวนการจัดการความรู้พัฒนาการจัดการทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์ตรงซึ่งจะช่วยให้การพัฒนามีประสิทธิภาพที่สูง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประภอ ศิริตระกูล (2550 : 96) กล่าวว่า ผู้บริหารและสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ โดยการประสานความร่วมมือไปยังสถานประกอบการภายในท้องถิ่น โดยการเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการมาให้ความรู้กับครู หรือส่งครูไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ เพื่อเปิดโลกทัศน์ของครู และนำความรู้เหล่านั้นมาส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้กับผู้เรียนอีกทอดหนึ่ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แม้ว่าผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู พบว่า โดยภาพรวมไม่มีขั้นตอนใดที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน ก็ตามแต่ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ที่ครูต้องการมากที่สุด คือ การศึกษาดูงาน และ ครูผู้มีส่วนประสมการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารและสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ โดยการประสานความร่วมมือไปยังสถานประกอบการภายในท้องถิ่น โดยการเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการมาให้ความรู้กับครู หรือส่งครูไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรสนับสนุนด้านเงินทุนในการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ รวมถึงการเข้าร่วมสัมมนาด้านวิชาชีพ การเป็นวิทยากรทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีโดยภาพรวม ไม่มีด้านใดที่เป็นความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน แต่หากพิจารณาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน แล้วพบว่า วิทยากร หรือหน่วยงานที่ครูต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู คือ ครูผู้มีส่วนประสมการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน วิทยากรจากสถานประกอบการ และวิทยากรจากหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้น จึงควรมีการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะครูในอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี จึงควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูในอาชีวศึกษาในจังหวัดอื่น ที่มีความแตกต่างกันของบริบท เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
3. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์ รายกลุ่ม หรือ บุคคล เพื่อทำการประเมินการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

บรรณานุกรม

- กันตภณ มะหาหมัด และคณะ. 2557. “การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สำหรับการเรียนการสอนด้านเทคนิคศึกษา:กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี.” หน้า 260-265. ในการประชุมเชิงวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรมระดับชาติ ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กาญจนา คุณารักษ์. 2539. การออกแบบการเรียนการสอน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โกศล แก้วศรี. 2545. “สมรรถภาพและความต้องการพัฒนาของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 3.” ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. 2558. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ECI 604 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน. ฉะเชิงเทรา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ฉันท ชาติทอง. 2552. การจัดการชั้นเรียน : ห้องเรียนแห่งความสุข. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรุวรรณ เพียรบุญ. 2554. “การศึกษาสมรรถนะการบริหารจัดการห้องเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนาธิป พรกุล. 2552. การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดาวรุ่ง อินนอก. 2552. “การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ ของข้าราชการครู สาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษากลุ่มภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.” ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธีรวิมล บุญยโสภณ. 2542. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์. 2545. “การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาใน
วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 3.” ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- นิพนธ์ วรรณเวช. 2538. “สภาพแวดล้อมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในทัศนะของผู้บริหาร
อาจารย์และนักศึกษา.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประกอบ ศรีตระกูล. 2550. “การศึกษาสภาพและความต้องการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการ
เรียนรู้ ของครูอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาส วัฒนกุล. 2538. คู่มือการเขียนแผนการสอน. ราชบุรี : ศูนย์นิเทศและฝึกอบรม
อาชีวศึกษาภาคกลาง.
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. 2558. การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ
: สำนักพิมพ์มีน เซอร์วิส ซัพพลาย
- พรรณิ ลีกิจวัฒน์. 2554. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พัชรี ชันอาสาชะวะ. 2544. “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.” ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนต์ชัย มนุชาราม. 2555. คู่มือการเขียนแผนการเรียนรู้ เอกสารการฝึกอบรม. นครราชสีมา :
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ยุพิน ทองส่งโสม. 2546. “สภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกลุ่มกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
อาชีวศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ยุวดี ยางสวย. 2550. “สมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียนของครูอาชีวศึกษาจังหวัด
กาญจนบุรี.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุจิร ภู่อาระ. 2545. การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยส์.
- วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล. 2544. “มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี.” ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2541. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
บริษัทเลิฟ แอนด์ ลิน เพลส จำกัด.

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2556. คู่มือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้. [Online]. Available : [http:// www.nmptc.ac.th/UserFiles/ File/.../manual%20plan.docx](http://www.nmptc.ac.th/UserFiles/File/.../manual%20plan.docx).

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541. มื้อการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. การปฏิรูปการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวาน กราฟฟิกจำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531. แนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2555. นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569. [Online]. Available : <http://www.polyphuket.ac.th/poly2/images/stories/plan55-69.pdf>.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556. คู่มือการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงเพื่อการปฏิรูปการเรียนการสอน ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. [Online]. Available : <http://bsq.vec.go.th/Portals/9/Download/your57/อเจ็ดฤดู/คู่มือผู้เรียน%20272%20sohk.pdf>.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559. แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). [Online]. Available : <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=46495&Key=news20>

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2554. มาตรฐานวิชาชีพครูอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2556. ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. [Online]. Available : <http://site.ksp.or.th/download.php?site=kspknowledge&SiteMenuID=4201>.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552. การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่2

(พ.ศ.2552-2561). [Online]. Available : <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/695-file.pdf>.

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. 2557. การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่21. เอกสารประกอบการประชุมเชิงวิชาการ “อภิวัฒน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย” วันที่ 6-8 พฤษภาคม 2557. เอกสารอัดสำเนา.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2464). [Online]. Available : <http://waa.inter.nstda.or.th/stks/pub/2017/20170313-Education-Development-Plan-12.pdf>.

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. 2559. ประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2559. [Online]. Available : <http://bsq.vec.go.th/ข่าว/รายละเอียดข่าว/tabid/1429/ArticleId/9820/-2559.aspx>.

สำลี รักสุทธี. 2544. เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

สุเทพ ทิสมบุรณ์. 2550. “สภาพการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออก1.” คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สุบิน ยุระรัช. 2554. “แนวคิดเกี่ยวกับการสังเคราะห์งานประเมินความต้องการจำเป็น.” วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 13(2) : 30-32

สุพล วังสินธ์. 2545. “การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้.” คุรุศาสตร์ดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาและการเรียนรู้. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. 2538. วิธีการสอน. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ต ซินด์เคท.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2548. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวพร ตั้งสมรพงษ์. 2542. “การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์.” เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ การอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21. หน้า77.บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุวิมล ว่องวาณิช. 2548. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. 2548. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรวรรณ ปิ่นทะนะ. 2554. “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านวิชาการของครู
ประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก.” การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร
- อังค์วรา วงษ์รักษา. 2549. “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่
ไม่ได้มาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อาทิตย์ จันทร์ส่งแสง. 2553. “การพัฒนารูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ
สำหรับครูโรงเรียนอาชีวะดอนบอสโกสุราษฎร์ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้.”
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Beat, J., and Kahn, J. (1993). **Research in education**. MA : Allyn and Bacon.
- Brophy, J. 1996. Educating Teachers about Managing Classrooms and Students.
Teaching and teacher education, 4(1) , 1-18.
- Glass,G.V. 1976. Primary, secondary and meta-analysis of research. **Educational
Research**, 5 : 3-8
- Guba, E.G.,and Lincoln. Y.S. 1982 **The place of values in needs assessment.
Evectional Evaluation and Policy Analysis**, 4(3),311-320.
- Jackson, Diane Robinson. 2005. An Exploration of the Relationship between
Teacher Efficacy and classroom Management Styles in Urban Middle
Schools. Dissertation Ed.D.Graduate. School of the wayne State University.
Retrieved June 24, 2006, from [http://wwwlip.umi.com/
dissertations/fullcit/3168495](http://wwwlip.umi.com/dissertations/fullcit/3168495)
- Johnson, Daphne D.; et al. 2005. For the Uninitiated: How to Succeed in Classroom
Management. Retrieved May 19, 2006, from
[http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qa4009/is_200510/ai_n15642428.](http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qa4009/is_200510/ai_n15642428)
- Kaufman, R. and English, F.W. 1981. **Needs assessment : Concepts and
application** Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.

- Kaufman, R., Rojas, A.M., and Mayer, H. 1993. **Need assessment : A user's guide.**
Englewood Cliffs, NJ : Educational Technology Publications.
- Kerlinger, F.N. 1986. **Foundations of behavioral research.** New York: CBS Publishing Japan Ltd.
- McCaslin, N. L. and Tibeziinda, J.P. 1997. **Assessing Target Group Needs [Online].**
Available form : <http://www.fao.org/docrep/W5830E/w5830e07.htm>
- Mckillip, J. 1987. **Needs analysis : Tools for the human services and education.**
Newbury Park : CA : Sage
- Meyen, E.L., Ramp, E., Harrod, C.A. & Bui, Y.N. 2003. A national assessment of stall development needs related to the education of students with disabilities.
Focus on Fxceptional Childred, 35(8) , 1-10.
- Mogan, D.L., and Scannell, A.U. 1998. Planning focus group. In D.L. Morgan, Krueger, R.A, & King, J.A. **Focus Group Kits, 2.** Thousand Oaks, CA: Sage Publication, Inc
- Moore, K.D. 1987. **Classroom teaching skills.** New York : McGraw-Hill.
- Morris, L.L., and Fitz-Gibbon, G.T. 1978. **Evaluator's handbook.** Beverly Hills: Sage Publications.
- Phelan, Robert Joseph John. 1999. January. The relationship between student and teacher perceptions of the organization climate of their school. **DAI – A. 59(7) : 196**
- Rouda, R., and Kusy, M. 1995. **Development of human resources: Needs assessment-the first step.** Pulp and Paper Industry Journal, 78(6) : 255-257.
- Strickland, K. 1990. Eight-year study. In H.J. Walberg, & G.D. Haertel (Eds.) **The International eyclopedia of educational evaluation. : 170-171**
- Wltkin, B. R. 1984. **Assessing needs in education and social program.**
San Francisco : Jossey-Bosspublishers.
- Wltkin, B. R., and Altschuld, J.W. 1995. **Plunging and conduction needs assessment. A Practical guide.** Thousand Oaks, CA : Sage Publication, Inc.
- Worthen, B.R., and Sanders, J.R. 1973. **Educational evaluation : Theory and practice.**
Ohio : Charles A. Jones Publishing Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC)

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการ

ประกาศคณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการชุดสาทรุทธสาทรุทธกรรรมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุทธสาทรุทธกรรรมมหาบัณทิต สาขาวิชาครุทธสาทรุทธกรรรม แขนงวิชากรรวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2558 ให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา รหัสประจำตัว 55631408 ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครุสังกัตอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี (Needs Assessment to Develop Learning and Classroom Management of Teacher in Chonburi Vocational)” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.มดงชัย ภูวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)
คณบดี

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692

ที่ ศธ 0524.04 / 5200

วันที่ 21 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา มีความ
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการ
วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

Smm ab

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / **5200** วันที่ 21 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เรียน รศ.ว่าที่ร้อยโท ดร.พิชัย สดภิบาล

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา มีความ
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการ
วิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

Smv *SV*

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ที่ ศธ 0524.04/ 5200

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

21 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เรียน นางนิตยา กลมกลิ้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา มีความ
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 085-758-5809

ที่ ศธ.0524.04/ 5200

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

21 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เรียน นางศิริรัตน์ พรหมสิทธิพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา มีความ
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 085-758-5809

ที่ ศธ 0524.04/ 5200

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

21 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เรียน อาจารย์อรุณี เร้าอรุณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบประเมินสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของ นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา มีความ
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สม ๗

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 085-758-5809

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smsr ak

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสตัทีบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smr ak
(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิทธิ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smr ak

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะกรรมการอำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Snr. Sr

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

ที่ ศธ 0524.04/ 0160

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวกานต์ธิดา โพธิมา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิชาเอกการวิจัยและประเมินผลการศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความ
ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด
ชลบุรี” โดยมี ดร.กฤษณา คิตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 29
กันยายน 2558 คณะกรรมการอุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกานต์ธิดา
โพธิมา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smr abh

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 088-187-3281

รายชื่อโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิทยานิพนธ์

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	จำนวน
1.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี	55
2.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ	64
3.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม	6
4.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	33
5.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี	16
6.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี	26
7.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ชลบุรี	20

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
ของครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี” ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู
- ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ของครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อเสนอแนะและแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา วางแผนนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครูต่อไป ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น คำตอบของท่านจะเป็นความลับและผู้ตอบจะไม่ได้รับความกระทบกระเทือนใดๆ ทั้งสิ้นจากแบบสอบถามครั้งนี้

จึงขอความอนุเคราะห์โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ จักเป็นพระคุณยิ่ง

อนึ่ง งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์จากคุณครูทุกท่านในการตอบแบบสอบถาม ตีฉันทวิญเป็นอย่งยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวกานต์ธิดา โพธิมา

นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

สาขาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. อายุการทำงาน	☐ 1) ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 2) 5-10 ปี
	☐ 3) 11-20 ปี	☐ 4) มากกว่า 21 ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด	☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ 2) ปริญญาตรี
	☐ 3) ปริญญาโท	☐ 4) ปริญญาเอก
4. ปัจจุบันท่านสอน	☐ 1) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
☐ 2) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ
☐ 3) ประเภทวิชาศิลปกรรม
☐ 4) ประเภทวิชาคหกรรม
☐ 5) ประเภทวิชาเกษตรกรรม
☐ 6) ประเภทวิชาประมง
☐ 7) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
☐ 8) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
☐ 9) ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
☐ 10) ประเภทวิชาสามัญ สัมพันธ์
☐ 11) อื่นๆ.....	

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความจริง หรือลักษณะการปฏิบัติจริงของท่านเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ตามระดับการปฏิบัติดังต่อไปนี้

5	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากน้อย
1	หมายถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้					
1.การวิเคราะห์หน่วยการสอน					
1.1 ท่านศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชา ก่อนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
1.2 ท่านวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อศึกษาคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะในรายวิชานั้น					
1.3 ท่านกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา					
1.4 ท่านจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาและค่านึงถึงเนื้อหาการเรียนจากง่ายไปยาก มากำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาในการเรียนแต่ละหน่วยการเรียน					
1.5 ท่านจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วย เพื่อเป็นการ บอกว่าผู้เรียนเรียนรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง					
1.6 ท่านกำหนดสมรรถนะในการเรียนรู้ในหน่วยเรียนนั้น โดยพิจารณาจากสมรรถนะรายวิชาและเนื้อหาในหน่วยการเรียนนั้น					
1.7 ท่านวิเคราะห์ เนื้อหาสาระจากคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชา มากำหนดหน่วยการเรียนรู้อ					
1.8 ท่านพิจารณาเลือกสาระ/เนื้อหา ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งจุดประสงค์ และสมรรถนะ และกระบวนการเรียน การสอน					
2.การวิเคราะห์จุดประสงค์					
2.1 ท่านกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็น จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
2.การวิเคราะห์จุดประสงค์ (ต่อ)					
2.2 ท่านกำหนดสมรรถนะที่ได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์ รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา โดยนำมากำหนดเกณฑ์การปฏิบัติ หรือตัวบ่งชี้ที่เป็นคำอธิบาย สิ่งที่คุณเรียนต้องแสดงออก					
2.3 ท่านเขียนจุดประสงค์ที่คาดหวังเมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ หรือคุณลักษณะทักษะที่เกิดขึ้น					
2.4 ท่านเขียนจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจน ตรวจสอบได้					
2.5 ท่านเขียนสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และ ด้านจิตพิสัย					
2.6 ท่านวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย					
2.7 ท่านเขียนจุดประสงค์ของสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากการกำหนด หน่วยการเรียนรู้					
2.8 ท่านเขียนจุดประสงค์ได้ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง เรียงลำดับ ความเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน					
3. การวิเคราะห์เนื้อหา					
3.1 ท่านกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เวลา และความรู้พื้นฐานของผู้เรียน					
3.2 ท่านจัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสมจากง่ายไปยาก จากสิ่งที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้และจากสิ่งที่สังเกตได้ไปยังกฎเกณฑ์ ข้อสรุป					
3.3 ท่านเลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบท ของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น					
3.4 ท่านจัดทำสาระการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง					
3.5 ท่านเขียนสรุปเนื้อหาเฉพาะจุดหรือประเด็นสำคัญ					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
4. การวิเคราะห์กิจกรรม					
4.1 ท่านกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4.2 ท่านจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้					
4.3 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ					
4.4 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ผลงาน					
4.5 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่มได้เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้					
4.6 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ					
4.7 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ					
4.8 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน					
4.9 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์					
4.10 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
4.11 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการที่ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกรายวิชาที่จัดให้เรียนรู้					
4.12 ท่านเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
4.13 ท่านเลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนเรื่องนั้นๆ					
4.14 ท่านจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยของผู้เรียน					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
4. การวิเคราะห์กิจกรรม (ต่อ)					
4.15 ท่านจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียน โรงเรียน และชีวิตจริง					
5. การกำหนดสื่อ					
5.1 ท่านเลือกและกำหนดสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน					
5.2 ท่านวางแผนและกำหนดเวลาที่เหมาะสมในการใช้สื่อการ สอน					
5.3 ท่านใช้สื่อทัศนวัสดุและสื่อทัศนอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา วิธีการและผู้เรียน					
5.4 ท่านจัดสภาพแวดล้อมในการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้					
5.5 ท่านนำองค์ความรู้จากภูมิปัญญา สถานประกอบการใน ท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้					
5.6 ท่านผลิตสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียนชั้นใช้ เอง					
5.7 ท่านประยุกต์ใช้ปรับปรุงสื่อการสอนที่ผู้อื่นจัดทำให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน					
5.8 ท่านประเมินผลความเหมาะสม ประสิทธิภาพของสื่อ และ เทคนิคการใช้สื่อ					
6. การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน					
6.1 ท่านกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและ เหมาะสมตรงตามเนื้อหา					
6.2 ท่านใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
6.3 ท่านสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพตาม มาตรฐานและสอดคล้องกับระยะเวลาที่ใช้สอน					
6.4 ท่านนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการ เรียนรู้ของผู้เรียน					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน					
1.องค์ประกอบทางกายภาพ					
1.1 ท่านจัดองค์ประกอบทางกายภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
1.2 ท่านจัดองค์ประกอบทางกายภาพได้สอดคล้องกับหลักสูตร					
1.3 ท่านจัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศการเรียนรู้					
1.4 ท่านจัดองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น					
2.องค์ประกอบทางสังคม					
2.1 ท่านสร้างบรรยากาศที่ท้าทาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้					
2.2 ท่านสร้างบรรยากาศที่ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
2.3 ท่านสร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับ ให้ผู้เรียนและส่งเสริมผู้เรียน ยอมรับซึ่งกันและกัน					
2.4 ท่านสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นและเป็นมิตรพร้อมที่จะดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ในด้านต่างๆ					
2.5 ท่านสร้างบรรยากาศแห่งวินัย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง					
2.6 ท่านสร้างบรรยากาศแห่งความสำเร็จ เพื่อให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้บรรลุความสำเร็จในการเรียน					
3.องค์ประกอบทางการศึกษา					
3.1 ท่านเตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง					
3.2 ท่านวางแผนการสอน กำหนดทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาการสอน วิธีสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และแนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียน					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3.องค์ประกอบทางการศึกษา (ต่อ)					
3.3 ท่านพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน					
3.4 ท่านประเมินผล ตรวจสอบความรู้ ทักษะ เจตคติ ของผู้เรียนที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของคุณ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความจริง หรือลักษณะของท่านเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนตามระดับความจำเป็นดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

เลือก	รายการ	จัดลำดับความสำคัญ
	1.ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	
✓	1.1 ท่านไม่สามารถวางแผนและการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนดำเนินการสอน	1
✓	1.2 ท่านไม่สามารถนำเทคนิควิธีการสอนการเรียนรู้สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานกัน ประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้	2
	1.3 ท่านไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้จริง	

อธิบาย ท่านเลือกตอบข้อ 1.1 และ 1.2 ได้จัดลำดับความสำคัญข้อ 1.1 เป็นอันดับที่ 1 และจัดลำดับความสำคัญข้อ 1.2 เป็นอันดับที่ 2 แสดงว่าผู้ตอบ แน่ใจว่าข้อคำถามข้อที่ 1.1 คือสาเหตุความสำคัญอันดับ 1 และข้อ 1.2 เป็นสาเหตุที่สำคัญอันดับที่ 2 สำหรับตัวท่าน

ตอนที่ 3 (ต่อ)

เลือก	รายการ	จัดลำดับความสำคัญ
1.ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้		
	1.1 ท่านไม่สามารถวางแผนและการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อน ดำเนินการสอน	
	1.2 ท่านไม่สามารถนำเทคนิควิธีการสอน สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ และจิตวิทยาการเรียนการสอนมา ประยุกต์ให้เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมได้	
	1.3 ท่านไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ ปฏิบัติการสอนได้จริง	
	1.4 ท่านไม่สามารถจัดทำหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียน การสอน และการวัดผลประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อ การจัดการเรียนรู้	
	1.5 ท่านไม่สามารถค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผล ประเมินผล	
	1.6 ท่านไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็น หลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของผู้สอน	
	1.7 ท่านไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	
	1.8 รายละเอียดของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีมาก เกินไป ชับซ้อน	
	1.9 ท่านสอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกวิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก	
	1.10 ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงทำให้ เสีย เวลาในการเขียน	
	1.11 อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
2.ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน		
	2.1 วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	
	2.2 ท่านไม่มีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบทางกายภาพที่ เอื้อต่อการเรียนรู้	

ตอนที่ 3 (ต่อ)

เลือก	รายการ	จัดลำดับความสำคัญ
2.ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน (ต่อ)		
	2.3 ท่านไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมที่ครูและนักเรียนได้ มีปฏิสัมพันธ์กัน	
	2.4 ท่านไม่มีความรู้ในการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้น เรียน	
	2.5 ตารางสอน และเวลาในการสอน ไม่เหมาะสมกับอายุของ ผู้เรียน	
	2.6 ท่านไม่มีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบทางการศึกษา	
	2.7 ท่านไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนก่อน	
	2.8 ท่านไม่มีความรู้เรื่องการวางแผนการสอน กำหนด ทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหา การสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และแนวทาง การวัดผลผู้เรียน	
	2.9 ท่านยังไม่มีความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน	
	2.10 อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความต้องการของท่าน

1. ท่านต้องการได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ด้วยแนวทางใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) การประชุมเชิงวิชาการ
- 2) การฝึกอบรมภายในโรงเรียน
- 3) การเข้าร่วมสัมมนาของหน่วยงานต้นสังกัด
- 4) การศึกษาดูงาน
- 5) การนิเทศโดยครู ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารในโรงเรียน
- 6) การสนับสนุนจากผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
- 7) การมีที่ปรึกษาด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
- 8) การมีตัวอย่างงานให้ศึกษา
- 9) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ท่านต้องการได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนจากบุคคลใดมากที่สุด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) วิทยากรจากหน่วยงานต้นสังกัด
- 2) วิทยากรจากหน่วยงานต่างสังกัด
- 3) วิทยากรจากครูสภา
- 4) วิทยากรจากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 5) วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 6) วิทยากรจากสถานประกอบการ
- 7) อาจารย์คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ
- 8) ครูผู้มีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
- 9) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC)

ตารางที่ ค.1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC)

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้							
1. การวิเคราะห์หน่วยการสอน							
1.1 ท่านศึกษาจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชา ก่อนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
1.2 ท่านวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อศึกษาคำอธิบายรายวิชาจุดประสงค์และสมรรถนะในรายวิชานั้น	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
1.3 ท่านกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยพิจารณาเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และ คำอธิบายรายวิชา	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้
1.4 ท่านจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาและ คำนึงถึงเนื้อหาการเรียนจากง่ายไปยากมา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ กำหนดเวลาในการเรียนแต่ละหน่วยการเรียน	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้
1.5 ท่านจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วย เพื่อเป็นการบอกให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
1.6 ท่านกำหนดสมรรถนะในการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนนั้น โดยพิจารณาจากสมรรถนะรายวิชาและเนื้อหาในหน่วยการเรียนนั้น	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
1.7 ท่านวิเคราะห์ เนื้อหาสาระจากคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชา มา กำหนดหน่วยการเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
1.8 ท่านพิจารณาเลือกสาระ/เนื้อหา ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งจุดประสงค์ และ สมรรถนะ และกระบวนการเรียนการสอน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
2. การวิเคราะห์จุดประสงค์							
2.1 ท่านกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็นจุดประสงค์ทั่วไป และ จุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.2 ท่านกำหนดสมรรถนะที่ได้จากการวิเคราะห์ จุดประสงค์รายวิชาและคำอธิบายรายวิชา โดยนำมากำหนดเกณฑ์การปฏิบัติ หรือตัว บ่งชี้ที่เป็นคำอธิบาย สิ่งที่ผู้เรียนต้อง แสดงออก	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.3 ท่านเขียนจุดประสงค์ที่คาดหวังเมื่อผ่าน กระบวนการเรียนรู้หรือคุณลักษณะที่ทักษะที่ เกิดขึ้น	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้
2.4 ท่านเขียนจุดประสงค์เฉพาะหรือจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจน ตรวจสอบได้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.5 ท่านเขียนสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านพุทธิพิสัย ด้าน ทักษะพิสัย และ ด้านจิตพิสัย	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.6 ท่านวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิ พิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.7 ท่านเขียนจุดประสงค์ของสิ่งที่ต้องเรียนรู้จาก การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้
2.8 ท่านเขียนจุดประสงค์ได้ครอบคลุมหัวข้อเรื่อง เรียงลำดับ ความเหมาะสมกับวัยและระดับ ของผู้เรียน	0	1	1	0	1	0.60	ใช้ได้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
3. การวิเคราะห์เนื้อหา							
3.1 ท่านกำหนดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เวลา และความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
3.2 ท่านจัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเหมาะสมจากง่ายไปยาก จากสิ่งที่รู้ไปยังสิ่งที่ไม่รู้และจากสิ่งที่สังเกตได้ไปยังกฎเกณฑ์ข้อสรุป	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
3.3 ท่านเลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
3.4 ท่านจัดทำสาระการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรงปฏิบัติได้จริง ทันสมัย เป็นตัวแทนของความรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
3.5 ท่านเขียนสรุปเนื้อหาเฉพาะจุดหรือประเด็นสำคัญ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4. การวิเคราะห์กิจกรรม							
4.1 ท่านกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่บ่งถึงลักษณะการเรียนรู้ตามสภาพจริงและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.2 ท่านจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.3 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.4 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด ทำ และแสดงออกเพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์ผลงาน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.5 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่มได้เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
4. การวิเคราะห์กิจกรรม (ต่อ)							
4.6 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.7 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.8 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.9 ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.10 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.11 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการที่ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกรายวิชาที่จัดให้เรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.12 ท่านเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.13 ท่านเลือกเทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับการเรียนเรื่องนั้นๆ	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.14 ท่านจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยของผู้เรียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
4.15 ท่านจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโรงเรียน และชีวิตจริง	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
5. การกำหนดสื่อ							
5.1 ท่านเลือกและกำหนดสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
3. องค์ประกอบทางการศึกษา (ต่อ)							
3.2 ทำนวางแผนการสอน กำหนดทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาการสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และแนวทางการวัดและประเมินผลผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3 ทำนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4 ทำนประเมินผล ตรวจสอบความรู้ ทักษะ เจตคติ ของผู้เรียนที่ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ ค.2 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (IOC)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้							
1.1 ท่านไม่สามารถวางแผนและการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนดำเนินการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2 ท่านไม่สามารถนำเทคนิควิธีการสอน สื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ และจิตวิทยาการเรียนการสอนมา ประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3 ท่านไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้จริง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4 ท่านไม่สามารถจัดทำหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5 ท่านไม่สามารถค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดผลประเมินผล	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.6 ท่านไม่สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของผู้สอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.7 ท่านไม่มีเวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.8 รายละเอียดของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีมากเกินไป ซับซ้อน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
1.9 ท่านสอนหลายวิชาและต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาทำให้ใช้เวลาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.10 ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง ทำให้ เสียเวลาในการเขียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความจำเป็นต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนของครู

รายการ	ผู้ทรงคุณวุฒิ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
2. ด้านการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน							
2.1 วัสดุอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมไม่พร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2 ท่านไม่มีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.3 ท่านไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมที่ครูและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.4 ท่านไม่มีความรู้ในการสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.5 ตารางสอน และเวลาในการสอน ไม่เหมาะสมกับอายุของผู้เรียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.6 ท่านไม่มีความรู้เรื่องการจัดองค์ประกอบทางการศึกษา	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.7 ท่านไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนก่อน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.8 ท่านไม่มีความรู้เรื่องการวางแผนการสอน กำหนดทิศทางอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์ การสอน เนื้อหา การสอน วิธีสอน กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน และแนวทางการวัดผลผู้เรียน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
2.9 ท่านยังไม่มีความรู้ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวกานต์ธิดา โปธิมา
วัน-เดือน-ปีเกิด	10 กรกฎาคม พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	388 หมู่ 5 ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.บ.) สาขาวิชาการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p> <p>พ.ศ. 2560 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ค.อ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง</p>
ประวัติการทำงาน	<p>ครูจ้างสอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี</p> <p>ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดพลมานีย์ พ.ศ. 2559</p> <p>ปัจจุบัน ครูผู้ช่วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี</p>